

ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา

ภัทรภร กลิ่นสุคนธ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการเมืองการปกครอง

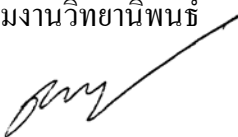
คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

มิถุนายน 2561

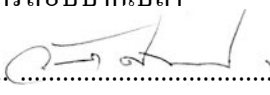
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

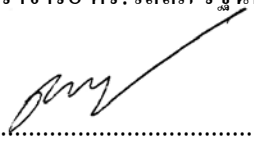
อาจารย์ผู้ควบคุมงานวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ ภัทรภร กลิ่นสุคนธ์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาการเมืองการปกครอง ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

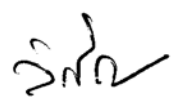
อาจารย์ผู้ควบคุมงานวิทยานิพนธ์

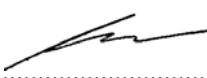

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ โปธิสว่าง)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

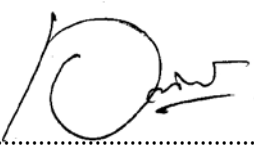

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.วัลลภ รัฐนัตรานนท์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ โปธิสว่าง)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ร้อยตำรวจเอก ดร.วิเชียร ต้นศิริกงกล)

..... กรรมการ
(ดร.โชติสา ขาวสนิท)

คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาการเมืองการปกครอง ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ว่าที่เรือตรี ดร.เอกวิทย์ มณีธร)

วันที่...24... เดือน...พฤษภาคม..... พ.ศ...2561.....

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดีจากความกรุณาของบุคคลหลาย ๆ ท่าน และผู้วิจัย
ขอแสดงความเคารพและขอขอบคุณ ดังนี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. ไพฑูรย์ โปธิสว่าง อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ที่ให้
ความรู้ คำแนะนำ ความช่วยเหลือตลอดจนการตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนวิทยานิพนธ์เล่มนี้
สำเร็จสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ร.ต.อ. ดร. วิเชียร ดันศิริคงคล ดร. โชติสา ขาวสนิท
และประธานกรรมการวิทยานิพนธ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ดร. วัลลภ รัฐฉัตรานนท์ ที่กรุณาให้คำแนะนำ ให้
คำปรึกษาและให้ความรู้ตลอดจนดำเนินการทำวิทยานิพนธ์เสร็จสิ้นแบบสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณคุณพ่อสมศักดิ์ กลิ่นสุคนธ์ และคุณแม่พรกมล จิตจินดา ผู้เป็นกำลังใจ
หลักให้เรามีพลังในการทำวิทยานิพนธ์ตลอดเวลาและให้การสนับสนุนผู้วิจัยเสมอมา

ขอขอบคุณญาติมิตร เพื่อน ๆ พี่ ๆ ร.ม.4 พี่เจ ตู๊กตา และกำลังใจสำคัญ ที่ให้กำลังใจและ
ให้คำปรึกษา มิตรภาพและน้ำใจ ให้เราสามารถผ่านกระบวนการการทำวิทยานิพนธ์ผ่านไปด้วยดี
และขอขอบคุณผู้มีส่วนร่วมและให้ความอนุเคราะห์ในการศึกษาวิทยานิพนธ์เล่มนี้

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูกตเวทิตาแด่
บุพการี บุรพจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่ทำให้ข้าพเจ้าเป็นผู้มีการศึกษา
และประสบความสำเร็จจนตราบเท่าทุกวันนี้

ภัทรภร กลิ่นสุคนธ์

57910285: สาขาวิชา: การเมืองการปกครอง; ร.ม. (การเมืองการปกครอง)

คำสำคัญ: คะแนนเสียง/ การเลือกตั้ง/ นายกเมืองพัทยา

ภัทรกร กลิ่นสุคนธ์: ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา

(FACTORS INFLUENCING THE VOTES OF ELECTED MAYOR OF PATTAYA CITY)

อาจารย์ผู้ควบคุมงานวิทยานิพนธ์: ไพฑูรย์ โปธิสว่าง, ร.ด. 132 หน้า. ปี พ.ศ. 2560

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี เพื่อให้ทราบว่า การได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเกิดจากปัจจัยใดบ้าง แต่ละปัจจัยมีความสำคัญมากหรือน้อยเพียงใด และนำมาสร้างเป็นสมการทางคณิตศาสตร์ กำหนดกลุ่มตัวอย่างจากผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเมืองพัทยา จำนวน 399 คนนำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นบันได (Stepwise multiple regression analysis) กำหนดนัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ .05 เพื่อตอบวัตถุประสงค์และสมมติฐาน การวิจัย ซึ่งข้อมูลเชิงปริมาณได้จากการตอบแบบสอบถามผนวกกับเชิงคุณภาพได้จากการ สัมภาษณ์จากประชากรกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่ในการปฏิบัติจริงแล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ภาพรวมเพื่อมาสนับสนุนการวิจัยเชิงปริมาณ

ผลการวิจัยพบว่า เขตการเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา ผู้ที่ได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นอันดับที่ 1 และได้เป็นนายกเมืองพัทยา มีปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งที่มีอิทธิพลมากที่สุดคือ ด้านการรณรงค์หาเสียง รองลงมาคือ ด้านกระบวนการการทุจริตรูปแบบต่างๆ ด้านคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสามารถนำมาเขียนเป็นสมการได้ การได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งมากเป็นอันดับ 1 = 21.18 + .58 ด้านการรณรงค์หาเสียง + .17 ด้านกระบวนการการทุจริตรูปแบบต่าง ๆ + .17 ด้านคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร พบว่า ปัจจัยด้านการรณรงค์หาเสียง ปัจจัยด้านกระบวนการการทุจริตรูปแบบต่าง ๆ และปัจจัยด้านคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งให้เป็นนายกเมืองพัทยา (ชนะการเลือกตั้ง) ทางด้านวิจัยเชิงคุณภาพจากข้อมูลการสัมภาษณ์ในทุก ๆ ปัจจัยสามารถเกิดขึ้นได้ในการเลือกตั้งตั้งแต่สมัยอดีตจนถึงปัจจุบันเพราะแต่ละยุคสมัยปัจจัยแต่ละอย่างยังคงใช้ตลอดเวลาและปัจจัยในบางอย่างก็อาจจะมี การเข้ามาและอาจจะเลือนหายไปในอนาคตได้

57910285: MAJOR: POLITICAL SCIENCE, M.POL.SC. (POLITICS AND GOVERNMENTS)

KEYWORDS: FACTORS INFLUENCING/ VOTE/ ELECTION/ MAYOR OF PATTAYA
CITY

PATTARAPORN KLINSUKON: FACTORS INFLUENCING THE VOTES OF
ELECTED MAYOR OF PATTAYA CITY. ADVISORY COMMITTEE: PAITON
BHOTHISAWANG, Ph.D. 132 P. 2017.

The objective of this study were to study factors influencing the votes of elected mayor of Pattaya city Banglamung district Chonburi province. To study factors influencing of getting votes, and the important fact of each factors to created a mathematical equation.

Sample group used in this research was 399 people from the among election voters. All data analyzed by Stepwise multiple regression analysis at the 0.05 level of significance. To answer the purpose and the research hypothesis. Collected the qualitative research data to support the quantitative research. Collected the qualitative data from the questionnaires and quantitative data from interviewing sample group in the election area. All data analyzed overall for support qualitative research.

The results found that the most factors influencing for the candidate to get voted (won) is election campaign, corruptions, and the qualification of the candidate, respectively at the 0.05 level of significance. Following the hypothesis that were set. The mathematical equation for get the highest voted is $1 = 21.18 + .58 \text{ electioneering aspect} + .17 \text{ corruptions aspect} + .17 \text{ the qualification of the candidate}$. the factors influencing to get voted to be the mayor of Pattaya city. (won an election)

Qualitative research from interviewing found that in every factors could happen on the election, since the past to present because in each period time some factors are still using and some factors are strict and will be gone in the future.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ซ
สารบัญภาพ.....	ฅ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การศึกษา.....	3
สมมติฐานการวิจัย.....	4
ขอบเขตการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
นิยามศัพท์.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการเลือกตั้ง.....	8
แนวความคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง.....	10
แนวคิดพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้ง.....	23
แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง.....	29
แนวคิดการปกครองท้องถิ่น.....	31
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับหวัคະแนน.....	32
แนวคิดเกี่ยวกับการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง.....	36
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	38
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	43
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	46
การออกแบบการวิจัย.....	46
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	47
การสร้างเครื่องมือวิจัย.....	48

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	49
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
การวิจัยเชิงคุณภาพ.....	50
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้.....	50
การสร้างเครื่องมือวิจัย.....	51
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	51
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
ส่วนที่ 1 ลักษณะข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง.....	53
ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง.....	59
ส่วนที่ 3 การตัดสินใจเลือกผู้สมัครนายกเมืองพัทยา.....	79
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	94
สรุปผลการวิจัย.....	95
อภิปรายผล.....	101
ข้อเสนอแนะ.....	105
บรรณานุกรม.....	106
ภาคผนวก.....	108
ภาคผนวก ก.....	109
ภาคผนวก ข.....	119
ภาคผนวก ค.....	123
ภาคผนวก ง.....	126
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	132

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	การสังเคราะห์ตัวแปร..... 44
2	จำนวนประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพและวิจัยเชิงปริมาณ ประกอบด้วย กลุ่มผู้นำชุมชน และประชาชน..... 46
3	การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบสัดส่วน..... 48
4	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ..... 54
5	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ..... 54
6	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา..... 55
7	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ..... 55
8	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน..... 56
9	จำนวน ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกตามอายุ..... 56
10	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามปัจจัยที่มี ผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา..... 57
11	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นตอนที่ 1-3 ของการวิเคราะห์ถดถอยแบบพหุคูณแบบ ขั้นตอน ของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 (ได้เป็นนายกเมืองพัทยา)..... 59
12	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นตอนที่ 3 ของ การวิเคราะห์ถดถอยแบบพหุคูณแบบขั้นตอน ของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 (ได้เป็นนายกเมืองพัทยา)..... 60
13	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยย่อย (ตัวแปรย่อย) ขั้นตอนที่ 1-8 ของ การวิเคราะห์ ถดถอยแบบพหุคูณแบบขั้นตอน ของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 (ได้เป็นนายก เมืองพัทยา)..... 63
14	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยย่อย (ตัวแปรย่อย) ขั้นตอนที่ 8 ของ การวิเคราะห์ถดถอย แบบพหุคูณแบบขั้นตอน ของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 (ได้เป็นนายกเมืองพัทยา)..... 66
15	สรุปสมมติฐานของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 การเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา (ชนะการ เลือกตั้ง ได้เป็นนายกเมืองพัทยา)..... 71
16	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นตอนที่ 1 – 2 ของการถดถอยแบบพหุคูณแบบขั้นตอนของ ผู้ได้รับคะแนนอันดับ 2 (ไม่ได้เป็นนายกเมืองพัทยา)..... 72
17	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นตอนที่ 2 ของการถดถอยแบบพหุคูณแบบขั้นตอนของ ผู้ได้รับคะแนนอันดับ 2..... 72

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
18 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยย่อย (ตัวแปรย่อย) ชั้นตอนที่ 1-2 ของการถดถอยแบบพหุคูณแบบขั้นตอนของผู้ได้รับคะแนนอันดับ 2.....	74
19 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยย่อย (ตัวแปรย่อย) ชั้นตอนที่ 2 ของการถดถอยแบบพหุคูณแบบขั้นตอนของผู้ได้รับคะแนนอันดับ 2.....	75
20 สรุปสมมติฐานของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 การเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา (ไม่ชนะการเลือกตั้ง ไม่ได้เป็นนายกเมืองพัทยา).....	78
21 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณสำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ.....	81
22 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณสำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ.....	88
23 ผลการทดสอบการแปรผันตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ ผลการทดสอบความแปรผันตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือแบบสอบถาม (The Questionnaires) งานวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา” (Factors Influencing The Votes Of Elected Mayor Of PATTAYA City).....	120

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 รูปแบบของการจัดองค์กรอย่างไม่เป็นทางการในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง	20
2 รูปแบบของการจัดองค์กรในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งอย่างเป็นทางการหรือเป็นระบบ	21
3 รูปแบบการผสมผสานระหว่างการจัดองค์กรในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งอย่างไม่เป็นทางการ กับการจัดองค์กรในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งอย่างเป็นทางการหรือเป็นระบบ	21
4 กรอบแนวคิด	45
5 การวิจัยก่อนการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 ในการเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา (ชนะการเลือกตั้งได้เป็นนายกเมืองพัทยา)	69
6 การวิจัยหลังการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 ในการเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา (ชนะการเลือกตั้งได้เป็นนายกเมืองพัทยา)	70
7 การวิจัยก่อนการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 ในการเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา (ไม่ชนะการเลือกตั้งไม่ได้เป็นนายกเมืองพัทยา)	77
8 การวิจัยหลังการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 ในการเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา (ไม่ชนะการเลือกตั้งไม่ได้เป็นนายกเมืองพัทยา)	78

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

นับตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2475 ประเทศไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขภายใต้รัฐธรรมนูญ (พชรภรณ์ ศิริพงษ์, 2557, หน้า 1) การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้บัญญัติให้สภาร่างรัฐธรรมนูญและคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญขึ้นตามมาตรา 87 รัฐต้องดำเนินการตามนโยบายการมีส่วนร่วมของประชาชนมาตรา 87 (5) ส่งเสริมและให้การศึกษาแก่ประชาชนเกี่ยวกับการพัฒนาการเมืองและการปกครอง ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขรวมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนได้ใช้สิทธิเลือกตั้งโดยสุจริตและเที่ยงธรรม หัวใจของระบอบประชาธิปไตย คือ การเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารประเทศ การเข้าไปมีส่วนร่วมของประชาชน ถือเป็นดัชนีชี้วัดความเป็นประชาธิปไตยที่สำคัญ ประเทศใดที่ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมมาก ประเทศนั้นจะมีความเป็นประชาธิปไตยสูง

การจัดให้มีรูปแบบการปกครองท้องถิ่นนั้นได้มีการยึดหลักการกระจายอำนาจปกครอง ซึ่งจะเห็นได้ชัดว่าเป้าหมายของการปกครองท้องถิ่นนั้น ประการแรก คือ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นสถาบันที่ให้การศึกษารับการปกครองระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชน ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้กับประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง และมีส่วนเข้ามาดำเนินกิจกรรมของท้องถิ่นด้วยตัวเอง เพื่อให้ประชาชนเลือกเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ในฐานะฝ่ายบริหารหรือฝ่ายนิติบัญญัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีส่วนต่อการเรียนรู้ถึงกระบวนการปกครองตนเองในท้องถิ่นซึ่งเป็นพื้นฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตยในระดับชาติ ประการที่สอง ก็เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นรู้จักปกครองตนเองซึ่งเป็นหัวใจประการหนึ่งของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย คือ เป็นการปกครองที่ประชาชนปกครองตนเองไม่ใช่เป็นการปกครองอันเกิดจากคำสั่งบังคับบัญชาจากเบื้องบน ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีฝ่ายนิติบัญญัติที่ควบคุมการบริหารงานของฝ่ายบริหารตามระเบียบ กฎหมาย ตามอำนาจหน้าที่ที่มีอยู่อย่างอิสระ โดยไม่จำเป็นต้องฟังคำสั่งจากรัฐบาลในทุก ๆ เรื่อง ซึ่งผู้ที่เข้ามาทำหน้าที่ในฝ่ายต่าง ๆ เหล่านี้ ล้วนเป็นตัวแทนของประชาชนจะทำให้ประชาชนสำนึกในความสำคัญของตนเองต่อท้องถิ่น ประชาชนมีส่วนในการรับรู้ได้ถึงอุปสรรคและปัญหาต่าง ๆ ในการทำงานและการมีส่วนร่วม

ร่วมในการแก้ปัญหา นั้น ๆ ประการที่สาม เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนองความต้องการของท้องถิ่นให้ตรงกับเป้าหมายและมีประสิทธิภาพและเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้บริการสนองความต้องการของประชาชนอย่างรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์และประการสุดท้ายก็เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแบ่งเบาภาระของรัฐบาล (พนมศักดิ์ ปฎิมาประภรณ์, 2551 อ้างถึงใน ธงชัย ไตรลิกขิตา, 2555, หน้า 1-2)

การเลือกตั้ง ถือว่าเป็นการเข้ามามีส่วนร่วมที่สำคัญประการหนึ่งของระบอบประชาธิปไตยเพราะการคัดเลือกบุคคลที่จะเข้าไปใช้อำนาจอธิปไตยแทนประชาชน รวมทั้งยังเป็นการกำหนดทิศทางการบริหาร แต่เนื่องจากตัวบุคคลที่จะเข้าไปใช้อำนาจในการบริหารมีจำนวนจำกัดดังนั้น การซื้อสิทธิขายเสียง แต่ก็ยังเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปว่า การเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองของประชาชนในประเทศ ที่มีการปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข จะเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการเลือกตั้งเนื่องจากการให้การให้เกียรติยกย่องประชาชนว่ามีความสามารถสรรหาผู้แทนของตนมาปกครองได้ การเลือกตั้งจึงมีความสำคัญต่อการบริหารการปกครองท้องถิ่นเพราะการบริหารการปกครองท้องถิ่นซึ่งเป็นวิธีการจัดการปกครองภายในของรัฐอย่างหนึ่งที่มุ่งกระจายอำนาจทั้งการเมืองและการบริหารไปให้ท้องถิ่นเพื่อบริหารและปกครองกันเองโดยใช้คนในท้องถิ่นนั้น ๆ ตามหลักการที่ว่าคนในท้องถิ่นย่อมรู้ปัญหาและความต้องการของคนในท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี การเลือกตั้งโดยวิธีการใช้สิทธิออกเสียงย่อมแสดงถึงการใช้ดุลพินิจ และเป็นการใช้สิทธิใช้เสียงของประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ ในการปกครองตนเอง กล่าวคือ ถ้าประชาชนจะสนใจมาเลือกบุคคลที่มีความสามารถอย่างแท้จริงเข้าไป เป็นตัวแทนของตนที่เป็นไปตามหลักการเลือกตั้งสากลที่บริสุทธิ์ยุติธรรม ตามหลักประชาธิปไตย ผู้ที่จะไปใช้สิทธิจะต้องมีความอิสระและเต็มใจที่จะเลือกตัวแทนของเขาเองไม่ใช่เลือกด้วยแรงจูงใจอย่างอื่น ที่เกิดจากการใช้อิทธิพลด้านต่าง ๆ บีบบังคับหรือการให้ค่าตอบแทนในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้ไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง (วิภารัตน์ ขุนจำนงค์, 2554, หน้า 2)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษเป็น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีลักษณะหรือองค์ประกอบบางอย่างแตกต่างกันไปจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่ว ๆ ไป ความแตกต่างนี้สืบเนื่องมาจากลักษณะเฉพาะของท้องถิ่นนั้น ๆ ดังเช่น เป็นท้องถิ่นที่มีความเจริญทางเศรษฐกิจมาก เป็นท้องถิ่นที่มีประชากรอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น หรือเป็นท้องถิ่นที่มีสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง มีนักท่องเที่ยวจำนวนมาก เป็นต้น โดยลักษณะเฉพาะของท้องถิ่นนั้นทำให้การใช้รูปแบบการบริหารจัดการแบบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วไปไม่เหมาะสม ไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงต้องมีการคิดค้นหารูปแบบการจัดตั้งองค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษขึ้นเพื่อตอบสนองต่อความต้องการดังกล่าว ในกรณีของประเทศ
ไทย มีองค์กรปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษเพียง 2 รูปแบบ คือ กรุงเทพมหานคร และ เมืองพัทยา
กรุงเทพมหานครได้รับการจัดตั้งเป็นองค์กรปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษด้วยเหตุที่ว่า
กรุงเทพมหานครเป็นเมืองหลวง เป็นศูนย์กลางทุกด้านและเป็นมหานครที่มีความสำคัญมากที่สุด
ในประเทศไทย ส่วนเมืองพัทยามีการจัดตั้งเป็นองค์กรปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษด้วยเหตุที่ว่า
เมืองพัทยาเป็นเมืองท่องเที่ยว รวมทั้งเป็นการทดลองรูปแบบสภา-ผู้จัดการเมือง (City-manager) ใน
ประเทศไทย (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2551)

โดยจะเห็นได้ว่า เมืองพัทยานั้นมีความเจริญก้าวหน้ามาจากโครงสร้างเมืองที่ดี ส่งผลให้
ทั้งทางด้านการท่องเที่ยว ทางด้านเศรษฐกิจที่มีผลมาจากนักท่องเที่ยวที่ทำให้เกิดการเฟื่องฟูของ
เมืองพัทยา รวมไปถึงประชากรที่เข้ามาประกอบอาชีพในเมืองพัทยา ทั้งประชากรในพื้นที่และ
ประชากรแฝง มีการเคลื่อนย้ายถิ่นฐานและแรงงานเป็นจำนวนมาก เมืองพัทยานั้นเป็นเมืองที่มีการ
แข่งขันสูง ไม่ว่าจะดำเนินการทำอะไรก็ต้องแข่งขันกัน รวมไปถึงการแข่งขันทางการเมืองที่ทุกคน
ย่อมเห็นได้ชัดว่ามีการแย่งชิงตำแหน่ง มีการฝ่าฝืนอุปสรรค ปรีกษาหรือวิธีและกลไกต่าง ๆ ที่จะ
เอาชนะคู่แข่งได้และเป็นหนึ่ง โดยเฉพาะการเลือกตั้งดำรงตำแหน่งเป็น นายกเมืองพัทยา และนี่
เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่บ่งบอกไปถึงการเลือกบุคคลบุคคลหนึ่งที่จะมาดำรงตำแหน่งทางการเมือง ผู้ที่
เป็นผู้ปกครองเมืองพัทยา ผู้มีความรู้ความสามารถในการบริหารบ้านเมือง โดยที่ได้รับการเลือกตั้ง
มาจากประชาชนในเขตพื้นที่เมืองพัทยา โดยประชาชนจะมองที่ผลการและวิธีในการจูงใจมา
ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของผู้ที่ลงสมัครเลือกตั้งซึ่งเป็นปัจจัยที่จะทำให้ประชาชนมีการตัดสินใจ
เลือกตั้งผู้สมัครคนนี้และมีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งให้เป็นนายกเมืองพัทยา โดยมองถึง
ปัจจัยด้านคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร ด้านการรณรงค์หาเสียง ด้านนโยบายของกลุ่ม ด้านกลุ่ม
หัวหน้าคะแนน ผู้สนับสนุน รวมไปถึงด้านกระบวนการการทุจริตรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งปัจจัยเหล่านี้จะเป็น
ตัวชี้วัดว่าประชาชนมีการตัดสินใจจากด้านไหนที่ประชาชนเล็งเห็นและนำไปเลือกตั้งลงคะแนน
เสียงผู้นำที่จะมาดำรงตำแหน่งนายกเมืองพัทยา และปัจจัยใดที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงการ
เลือกตั้งนายกเมืองพัทยาของประชาชนในเขตเมืองพัทยาและปัจจัยเหล่านี้มีอิทธิพลต่อการได้รับ
คะแนนเสียงเลือกตั้งมากน้อยเพียงใด แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา

อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

2. เพื่ออธิบายถึงปัจจัยที่มีผลต่อคะแนนเสียงเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

สมมติฐานการวิจัย

การวิจัยนี้ได้ตั้งสมมติฐานในการวิจัยไว้ดังต่อไปนี้

สมมติฐานที่ 1 ด้านคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัครมีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง

สมมติฐานที่ 1.1 บุคลิกภาพ รูปร่าง หน้าตาของผู้สมัครมีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง

สมมติฐานที่ 1.2 มนุษย์สัมพันธ์ของผู้สมัคร มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง

สมมติฐานที่ 1.3 ประสบการณ์ในการทำงานของผู้สมัครมีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง

สมมติฐานที่ 2 ด้านการรณรงค์หาเสียง มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง

สมมติฐานที่ 2.1 การปราศรัยหาเสียงบนเวที มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง

สมมติฐานที่ 2.2 การใช้วิทยุชุมชน การใช้เคเบิลทีวีหรือโทรทัศน์ท้องถิ่น มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง

สมมติฐานที่ 2.3 การใช้สื่อโซเชียลออนไลน์ เช่น ไลน์ เฟซบุ๊กและอื่น ๆ มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง

สมมติฐานที่ 3 ด้านนโยบายของกลุ่มมีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง

สมมติฐานที่ 3.1 นโยบายของกลุ่มมีความน่าสนใจและทำได้จริงมีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง

สมมติฐานที่ 3.2 ผลงานของกลุ่มในอดีตและปัจจุบัน มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง

สมมติฐานที่ 4 ด้านกลุ่มหัวคะแนน ผู้สนับสนุน มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง

สมมติฐานที่ 4.1 ความเกรงใจต่อผู้มีบุญคุณ ญาติผู้ใหญ่ที่เคารพนับถือมีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง

สมมติฐานที่ 4.2 การบริจาคช่วยเหลือสบทบทุนตามงานพิธีและจัดงานเลี้ยงต่าง ๆ มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง

สมมติฐานที่ 4.3 การเป็นเครือญาติ เพื่อนมิตรชิดใกล้กับกลุ่มหัวคะแนน ผู้สนับสนุน มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง

เลือกตั้ง สมมติฐานที่ 5 ด้านกระบวนการการทุจริตรูปแบบต่าง ๆ มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียง

เลือกตั้ง สมมติฐานที่ 5.1 การจ่ายเงินให้ประชาชนผู้ลงคะแนนมีผลต่อการได้รับคะแนนเสียง

เลือกตั้ง สมมติฐานที่ 5.2 การใช้การพนันแบบต่าง ๆ เกี่ยวกับการเลือกตั้งมีผลต่อการได้รับคะแนนเสียง

เลือกตั้ง สมมติฐานที่ 5.3 การเวียนเทียน และให้ผู้มีสิทธิออกเสียงมาลงคะแนนเสียงซ้ำมีผลต่อการได้รับคะแนนเสียง

เลือกตั้ง สมมติฐานที่ 5.4 การย้ายทะเบียนบ้านเพื่อมาลงคะแนนเสียงเลือกตั้งมีผลต่อการได้รับคะแนนเสียง

เลือกตั้ง สมมติฐานที่ 5.5 การติดสินบนเจ้าหน้าที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียง

เลือกตั้ง สมมติฐานที่ 5.6 การทำร้าย การกีดกันคู่แข่งมีผลต่อการได้รับคะแนนเสียง

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตเนื้อหา การศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาตัวแปร ดังนี้

1. ตัวแปรอิสระ (Independent variables) ได้แก่

1.1 ด้านคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร

1.1.1 บุคลิกภาพ รูปร่าง หน้าตาของผู้สมัคร

1.1.2 มนุษย์สัมพันธ์ของผู้สมัคร

1.1.3 ประสบการณ์ในการทำงานของผู้สมัคร

1.2 ด้านการรณรงค์หาเสียง

1.2.1 การปราศรัยหาเสียงบนเวที

1.2.2 การใช้วิทยุชุมชน การใช้เคเบิลทีวีหรือโทรทัศน์ท้องถิ่น

1.2.3 การใช้สื่อโซเชียลออนไลน์ เช่น ไลน์ เฟซบุ๊กและอื่น ๆ

1.3 ด้านนโยบายของกลุ่ม

1.3.1 นโยบายของกลุ่มมีความน่าสนใจและทำได้จริง

1.3.2 ผลงานของกลุ่มในอดีตและปัจจุบัน

1.4 ด้านกลุ่มหัวคะแนน ผู้สนับสนุน

1.4.1 ความเกรงใจต่อผู้มีบุญคุณ ญาติผู้ใหญ่ที่เคารพนับถือ

1.4.2 การบริจาคช่วยเหลือสบทบทุนตามงานพิธีและจัดงานเลี้ยงต่าง ๆ

- 1.4.3 การเป็นเครือข่าย เพื่อนมิตรชิดใกล้กับกลุ่มหัวคะแนน ผู้สนับสนุน
- 1.5 ด้านกระบวนการการทุจริตรูปแบบต่าง ๆ
 - 1.5.1 การจ่ายเงินให้ประชาชนผู้ลงคะแนน
 - 1.5.2 การใช้การพนันแบบต่าง ๆ เกี่ยวกับการเลือกตั้ง
 - 1.5.3 การเวียนเทียน และให้ผู้มีสิทธิออกเสียงมาลงคะแนนเสียงซ้ำ
 - 1.5.4 การย้ายทะเบียนบ้านเพื่อมาลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง
 - 1.5.5 การติดสินบนเจ้าหน้าที่
 - 1.5.6 การทำร้าย การกีดกันคู่แข่ง

2. ตัวแปรตาม (Dependent variables) ได้แก่

2.1 การได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง

ขอบเขตประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ ประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตเมืองพัทยา อำเภอ บางละมุง จังหวัดชลบุรี

- 1. ประชากรกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่จำนวน 399 คน
- 3. ขอบเขตระยะเวลา ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ศึกษาตั้งแต่วันที่

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1. ได้ทราบถึงความคิดเห็นของประชาชนที่เลือกปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี
- 2. ได้ทราบถึงรูปแบบ วิธีการ และกลไกต่าง ๆ ที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา

นิยามศัพท์

การเลือกตั้ง หมายถึง การเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา

ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง หมายถึง ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปและมีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง

การลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง หมายถึง การไปทำหน้าที่ใช้สิทธิในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา

นายกเมืองพัทยา หมายถึง บุคคลที่ลงสมัครรับเลือกตั้ง ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ประชาชน หมายถึง บุคคลที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่เมืองพัทยา อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี และเป็นผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียง หมายถึง องค์ประกอบที่ประชาชนเล็งเห็นถึงคุณลักษณะของผู้ลงสมัครรับเลือกตั้ง และตัดสินใจเลือก เพื่อได้รับคะแนนเสียง

ด้านคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร หมายถึง ลักษณะของผู้สมัคร บุคลิกภาพ มนุษย์สัมพันธ์ วิสัยทัศน์ ผลงานการทำงานของผู้สมัคร

ด้านการรณรงค์หาเสียง หมายถึง กลยุทธ์ในการชักจูง หว่านล้อมและวิธีการต่าง ๆ ในการหาเสียง

ด้านนโยบายของกลุ่ม หมายถึง คุณสมบัติ นโยบาย ผลงานของพรรคและความนิยมในพรรคการเมือง

ด้านกลุ่มหัวคะแนน ผู้สนับสนุน หมายถึง บุคคลที่มีความน่าเชื่อถือ ประชาชนให้ความเคารพและเป็นบุคคลที่มีความสำคัญต่อการหาเสียงอย่างมาก

ด้านกระบวนการการทุจริตรูปแบบต่าง ๆ หมายถึง การใช้กลวิธีและกลไกต่าง ๆ ที่ช่วยในการเป็นตัวเลือกในการจูงใจให้ประชาชนมาตัดสินใจเลือกตั้ง อาจจะมีทางด้านสิ่งตอบแทน การจ่ายเงิน ด้านกลไก การพนัน การติดสินบนเจ้าหน้าที่ การเวียนเทียนและรวมไปถึงการกีดกันคู่แข่ง

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ผู้ศึกษาได้ศึกษาทบทวนแนวความคิด ทฤษฎี รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อค้นพบมาเป็นพื้นฐานแนวทางในการกำหนดกรอบแนวความคิดและสมมติฐานการวิจัย โดยแบ่งผลการศึกษาทบทวนเป็นส่วน ดังนี้

1. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการเลือกตั้ง
2. แนวความคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง
3. แนวคิดพฤติกรรมการเลือกตั้ง
4. แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง
5. แนวคิดการปกครองท้องถิ่น
6. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับห้วคะแนน
7. แนวคิดเกี่ยวกับการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
9. กรอบแนวคิดในการวิจัย

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการเลือกตั้ง

การเลือกตั้งเป็นหัวใจสำคัญของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ทั้งนี้หลักการสำคัญในการปกครองในระบอบประชาธิปไตย คือ

1. หลักอำนาจอธิปไตยมาจากประชาชน (Popular sovereignty) ประชาชนเป็นผู้สร้างรัฐขึ้นมามิใช่พระเจ้าเป็นผู้สร้างรัฐ ประชาชนจึงเป็นเจ้าของรัฐ ประชาชนมีสิทธิที่จะกำหนดรูปแบบการปกครองประชาชน ดังนั้นรัฐบาลต้องรับผิดชอบต่อประชาชน

2. หลักการปกครองตนเองของประชาชน (Self-government) แต่เนื่องจากประชาชนมีจำนวนมากไม่สามารถที่จะเข้าไปทำการปกครองด้วยตนเอง จึงดำเนินการเลือกตัวแทนของตนเข้าไปดำเนินการปกครองแทน มีส่วนร่วมในการปกครองโดยการแสดงมติหรือแสดงความคิดเห็นทางการเมืองด้วยการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นเพื่อทำหน้าที่แทนประชาชน

3. หลักเสียงข้างมากในการตัดสินใจ (Majority decision) ทั้งนี้เสียงข้างมากเปรียบได้กับเจตจำนงร่วม (General will) ของประชาชน แต่ในขณะที่เสียงข้างมากก็ต้องให้ความสำคัญและรักษาผลประโยชน์ให้แก่ผู้ที่เป็นเสียงข้างน้อยด้วย (Minority rights)

4. หลักนิติรัฐ (Rule of law) ในการปกครองรัฐบาลต้องยึดถือหลักแห่งกฎหมายไม่ยึดถือความเห็นส่วนตัวหรืออารมณ์ส่วนตัว การที่บุคคลจะได้มาซึ่งสิทธิหรือเสียไปซึ่งสิทธินั้นจะต้องเป็นไปตามตัวบทกฎหมายที่บัญญัติไว้ในขณะนั้นเท่านั้น

5. หลักความยินยอมเห็นชอบร่วมกัน (Consensus) ถือว่าความสมัครใจของประชาชนเป็นหลัก ความยินยอมและหลักของความเห็นพ้องต้องกันนั้นจะนำไปสู่มนุษย์สัมพันธ์อันดี หลักการนี้ถือว่าการที่รัฐบาลจะกระทำในสิ่งซึ่งเป็นผลให้ประชาชนส่วนใหญ่ต้องเสียประโยชน์ รัฐบาลต้องให้ประชาชนส่วนใหญ่ให้ความยินยอมเห็นชอบก่อน

6. หลักรัฐบาลที่ดีต้องมีอำนาจจำกัด (Least government) รัฐบาลมีแนวโน้มแสวงหาอำนาจดังนั้นจำเป็นต้องมีการกำหนดขอบเขตอำนาจของรัฐบาลไว้ชัดเจนในรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายพื้นฐานสำคัญของรัฐ การจำกัดอำนาจรัฐที่สำคัญ คือ การตรวจสอบถ่วงดุลแห่งอำนาจ (Checks and balances) ให้อำนาจนิติบัญญัติ อำนาจบริหาร และอำนาจตุลาการ ต่างมีอิสระแก่กัน และสามารถตรวจสอบการใช้อำนาจต่อกันได้

7. หลักความเสมอภาค (Equality) การปกครองระบอบประชาธิปไตยถือว่า ประชาชนทุกคนมีความเสมอภาคกันในทางการเมือง เช่น ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปมีสิทธิเลือกตั้งอย่างเท่าเทียมกันหนึ่งคนหนึ่งเสียง ความเสมอภาคทางเศรษฐกิจ เช่น ทุกคนมีความเสมอภาคในการประกอบอาชีพต่าง ๆ และความเสมอภาคในทางสังคม เช่น ความเสมอภาคในการเข้ารับการศึกษาในสถานศึกษาของรัฐ

8. หลักการใช้เหตุผล (Rationality) ยอมรับว่ามนุษย์มีเหตุผลและเป็นสัตว์ที่ฉลาด (Homo sapiens) การปกครองในระบอบประชาธิปไตยจึงให้มีการโต้เถียงกันรูปแบบการอภิปรายเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันซึ่งปรากฏในรูปแบบการอภิปรายของบรรดาสมาชิกในรัฐสภา

9. หลักความคิดเห็นทางการเมืองที่แตกต่าง (Right of dissent and disobedience) โดยการยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างกันของแต่ละบุคคล การปกครองในระบอบประชาธิปไตยต้องการให้ความเคารพความคิดเห็นที่แตกต่าง โดยเฉพาะความคิดเห็นที่แตกต่างในทางการเมือง การรวบรวมผู้ที่มีความคิดเห็นในทางการเมืองเหมือนกันเป็นพรรคการเมือง (Political parties) ทำให้เกิดพรรคการเมืองมากกว่าหนึ่งพรรค โดยพรรคการเมืองเป็นผู้รวบรวมความคิดเห็นของประชาชนและรวบรวมเพื่อนำมาแสดงออกทางการเมืองผ่านกระบวนการทางการเมืองตามกฎหมายอย่างอิสระ นอกจากนี้หากรัฐกระทำการอันขัดกับหลักสิทธิมนุษยชนอันเป็นพื้นฐานสำคัญของการดำรง

อยู่ของรัฐตามแนวคิดสัญญาประชาคมแล้ว ถือว่าคำสั่งของรัฐนั้นไม่ชอบธรรมประชาชนมีสิทธิที่จะไม่ปฏิบัติตามคำสั่งอันไม่ชอบธรรมดังกล่าวของรัฐ

10. หลักมองมนุษย์ในแง่ดี (Optimistic) มนุษย์แต่ละคนมีความดีอยู่ในตัวเอง มีคุณค่าในตัวเอง สามารถควบคุมตนเองได้ ดังนั้นรัฐบาลควรเป็นรัฐบาลที่ปกครองน้อยที่สุด (Least government) ที่ไม่มีความจำเป็นที่ควบคุมประชาชนมากเกินไป

11. หลักเสรีภาพ (Liberty) ช่วยให้มนุษย์สามารถแสดงออกความคิด ความเห็นและเหตุผล เพื่อเป็นหลักประกันในเสรีภาพดังกล่าวจึงได้บัญญัติไว้ในกฎหมายรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้การใช้เสรีภาพของแต่ละบุคคลจะต้องไม่ละเมิดเสรีภาพของผู้อื่นด้วยซึ่งเป็นการใช้เสรีภาพสังคมและสิ่งแวดล้อม แต่การปกครองในระบบเผด็จการมักจะมุ่งจุดหมายปลายทางโดยไม่คำนึงถึงความเหมาะสมของวิธีการว่า ประชาชนจะพอใจหรือส่วนใหญ่จะเห็นด้วยหรือไม่

12. หลักความสำคัญของวิธีการ (Means) มีความสำคัญเท่ากับจุดหมายปลายทาง (Ends) ประชาธิปไตยยอมรับว่าวิธีการที่จะนำไปสู่จุดหมายปลายทางมีหลายวิธีและแตกต่างกันตามความเหมาะสมกับสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อม แต่การปกครองในระบบเผด็จการมักจะมุ่งจุดหมายปลายทางโดยไม่คำนึงถึงความเหมาะสมของวิธีการว่า ประชาชนจะพอใจหรือส่วนใหญ่จะเห็นด้วย

แนวความคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง

การเลือกตั้งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดของระบบการเมืองในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ทั้งนี้เพราะการเลือกตั้งเป็นการตัดสินใจของประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยว่า บุคคลหรือคณะบุคคลใดสมควรได้รับความไว้วางใจให้เป็นผู้ใช้อำนาจอธิปไตยแทนปวงชน ดังนั้นการเลือกตั้งจึงได้ถือว่าเป็นการแสดงออกซึ่งเจตนารมณ์ทั่วไปของประชาชนว่าประชาชนส่วนใหญ่ต้องการอะไร ต้องการให้ประเทศดำเนินไปในแนวทางใดและในวิธีการเช่นไร

การเลือกตั้งผู้แทนราษฎรให้ใช้อำนาจในการบริหารบ้านเมืองแทนราษฎรทั้งหลายนั้น เริ่มขึ้นในประเทศอังกฤษก่อนจะมีการแพร่ขยายไปยังประเทศไทยต่าง ๆ โดยได้มีการกำหนดเลือกตั้งผู้แทนของชาติขึ้นในประเทศอังกฤษตั้งแต่ปลายคริสต์ศตวรรษที่ 13 โดยที่ประชุมของผู้แทนราษฎรนี้ เรียกว่า Great and model parliament ซึ่งกลายมาเป็นสภาสามัญ (House of commons) แนวความคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งนั้นมีอยู่มากประการ บ้างก็ได้กล่าวว่าการเลือกตั้งนั้นเป็นสิทธิบ้างกล่าวว่าการเลือกตั้งเป็นหน้าที่บ้าง

แนวความคิดที่กล่าวว่าการเลือกตั้งเป็นเรื่องของสิทธินั้น ถือว่าประชาชนซึ่งเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยมีสิทธิในการเลือกตั้งอย่างถ้วนหน้า สิทธิดังกล่าวเป็นสิทธิเฉพาะตัวไม่ต้องได้รับมอบหมายจากผู้อื่น และไม่มีผู้ใดเพิกถอนสิทธินี้ได้ ในเมื่อเป็นสิทธิส่วนตัวของแต่ละคนเช่นนี้แล้ว

การไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง จึงเป็นเรื่องของแต่ละบุคคล คือไม่มีผู้หนึ่งผู้ใดใช้อำนาจ บังคับให้ประชาชนคนใดคนหนึ่งไปลงคะแนนเสียงในการเลือกตั้งได้ ถ้าหากประชาชนผู้นั้นไม่ ต้องการไปใช้สิทธิตามแนวความคิดนี้เมื่อนำไปปฏิบัติจะได้ผลดีกับประเทศที่ประชาชนมีสำนึก ทางการเมืองอย่างสมบูรณ์เท่านั้น สำหรับในประเทศที่ประชาชนยังไม่เข้าถึงความสำคัญของการ เลือกตั้งแล้วจะปรากฏเสมอว่า มีปัญหาเรื่องมีผู้ไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงน้อยการจะเพิ่มจำนวนผู้ ไปใช้สิทธิลงคะแนนกระทำได้อย่างดีที่สุดก็คือ การโฆษณาเชิญชวนให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งเท่านั้น การที่มีประชาชนไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงในการเลือกตั้งนั้นมีผลกระทบกระเทือนถึง ผู้แทนราษฎรซึ่งได้รับการเลือกตั้งอาจเป็นผู้ที่คุณสมบัติหรือความสามารถตรงตามที่ประชาชนส่วนใหญ่ต้องการ แต่ก็ต้องยอมรับเพราะการไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งเท่ากับเป็นการยอมรับผู้ที่ได้รับการ เลือกตั้ง

สำหรับแนวความคิดที่ถือว่าการเลือกตั้งเป็นหน้าที่นั้นมีพื้นฐานของแนวความคิดว่า อำนาจ อธิปไตยเป็นของปวงชนโดยส่วนรวมซึ่งหมายถึงชาติ ฉะนั้นผู้ที่มีส่วนร่วมในการใช้อำนาจ อธิปไตยจึงต้องมีหน้าที่ ซึ่งอาจมีบทบัญญัติของกฎหมายบังคับให้ไปลงคะแนนเสียงได้โดยมีบท กำหนดลงโทษแตกต่างกันไป

การเลือกตั้งเป็นกระบวนการทางการเมืองที่สำคัญยิ่งในการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยของผู้เชี่ยวชาญเรื่องการเลือกตั้งของอังกฤษ ซึ่งเป็นประเทศตัวแทนของประชาธิปไตยใน ระบบรัฐสภาคือ Vemon Bogdanor และ David Butler ได้กล่าวว่า การเลือกตั้งเป็นหัวใจของ กระบวนการทางการเมืองแบบประชาธิปไตย เนื่องจากการออกเสียงตั้งให้หลักประกันในเรื่องการ ปกครองโดยความยินยอมของประชาชน เช่นเดียวกับนักวิชาการของไทย ซึ่งเชี่ยวชาญในการศึกษา วิเคราะห์การเลือกตั้งของไทยสองท่านคือสุจิต บุญบงการ และพรศักดิ์ ผ่องแผ้ว ก็ได้มีทัศนะใน ทำนองเดียวกัน พร้อมกับเสริมว่า ไม่ว่าจะเป็นการเลือกตั้งที่ไหนหรือแบบใด จุดร่วมกันที่สำคัญ ของการเลือกตั้ง ได้แก่ การระดมความคิดเห็นเพื่อสร้างความชอบธรรมของการปกครอง การเลือกตั้ง เป็นวิธีการอย่างหนึ่งในการเลือกสรรผู้ปกครอง เลือกแนวนโยบายที่ใช้สร้างสรรค์การเรียนรู้ทาง การเมือง และการสร้างบูรณาการของชาติ

1. สภาพปัญหาของการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งของไทย

สำหรับสังคมไทยโดยทั่วไปตามความเข้าใจของคนธรรมดา ๆ แล้ว การรณรงค์หาเสียง เลือกตั้ง หมายถึง การที่บุคคลที่สมัครรับเลือกตั้ง ซึ่งอาจจะสังกัดพรรคการเมืองหรือไม่ก็ตาม ได้ใช้ กลวิธีต่าง ๆ จนในที่สุดสามารถทำให้บุคคลนั้นได้รับคะแนนนิยมจนได้รับชัยชนะในการเลือกตั้ง ด้วยเหตุนี้เอง ในการเลือกตั้งในประเทศไทย นับตั้งแต่ พ.ศ. 2476 เป็นต้นมา ไม่ว่าจะเป็นการ

เลือกตั้งในระบบใด กลวิธีต่าง ๆ มากมายไม่ว่า ถูกต้องตามทำนองครองธรรม หรือกฎหมายการเลือกตั้งหรือไม่ก็ตาม ได้มีการนำมาใช้ทุกรูปแบบในกระบวนการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง

ในงานการศึกษาที่ได้จากประสบการณ์โดยตรง เศรษฐพร คูศรีพิทักษ์ซึ่งได้รวบรวม กลวิธี ในการแสวงหาชัยชนะในการเลือกตั้งของไทยมาตั้งแต่ พ.ศ. 2512 เศรษฐพร ได้พยายามรวม กลวิธีทั้งที่ถูกต้องและไม่ถูกต้องไว้อย่างมากมาย โดยส่วนหนึ่ง จะเป็นกลวิธี ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งโดยตรง ซึ่งอาจสรุปได้ 2 ประเภท ใหญ่ ๆ คือ

1. การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งที่ถูกต้องและเปิดเผย

ในขั้นตอนแรกของการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งที่ถูกต้องและเปิดเผยนั้น ผู้สมัครจะต้อง จัดตั้งศูนย์การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งขึ้นก่อน หลังจากนั้นก็แสวงหาบรรดาผู้สนับสนุนในเขตเลือกตั้งเพื่อให้ทำหน้าที่ห้วคะแนน ซึ่งก็คือบรรดาผู้นำในท้องถิ่นประเภทต่าง ๆ อาทิ ครู กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน พ่อค้า และผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่น ทั้งนี้เพื่อให้บุคคลเหล่านี้เป็นสื่อในการชักชวนให้ ประชาชนทั่วไปในท้องถิ่นสนับสนุนตัวผู้สมัคร

นอกจากนี้แล้ว การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งที่ดี ต้องมีการหยังเสียงความนิยมของผู้สมัคร เพื่อกำหนดแผนการหาเสียงได้ถูกต้องว่า ควรเริ่มจากกลุ่มประชาชนเป้าหมายใดก่อน พร้อมกับการ จัดตั้งห้วคะแนน ผู้สมัครอาจจะตั้งสำนักงานผู้สมัครในท้องที่บางแห่ง ซึ่งพิจารณาเห็นว่า คะแนนนิยมของตนยังไม่มากพออีกด้วย หลังจากจัดตั้งศูนย์รณรงค์หาเสียง ห้วคะแนน และ สำนักงานตัวแทนผู้สมัคร (บางท้องที่) แล้วขั้นตอนต่อไปก็คือการออกเยี่ยมเยียนประชาชนในเขตเลือกตั้งพร้อมกับการปราศรัยหาเสียงในเขตเลือกตั้ง โดยจะมีการใช้หสรสพเป็นเครื่องมือจูงใจให้ ประชาชนมาฟังการหาเสียงเลือกตั้ง อาทิเช่น งานแต่งงาน งานบวช งานขึ้น-บ้านใหม่ และงาน พิธีกรรมทางศาสนาตามวัดต่าง ๆ ซึ่งจะมีประชาชนจำนวนมากไปร่วมพิธี ทำให้ผู้สมัครเป็นที่รู้จัก และคุ้นเคยกับประชาชนในเขตเลือกตั้งได้มากขึ้น

2. การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งที่ไม่ถูกต้องและไม่เปิดเผย

สำหรับการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งที่ไม่ถูกต้องตามทำนองครองธรรม หรือกฎหมายเลือกตั้ง และไม่อาจแสดงออกเป็นที่เปิดเผยได้นั้น โดยภาพแล้วอาจเรียกได้ว่าเป็นการ “ให้สิ่งตอบแทน” เพื่อแลกกับความสนับสนุนหรือคะแนนเสียง วิธีเหล่านี้ ได้แก่ การติดสินบน หรือตั้ง เงินเดือนให้กับข้าราชการในเขตการเลือกตั้ง เช่น นายอำเภอ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ทั้งนี้เพื่อให้ทำคน เป็นห้วคะแนนของตน โดยได้รับผลประโยชน์ตอบแทนเป็นตัวเงินหรือสิ่งของนอกจากนี้แล้วยังมี การใช้วิธีการซื้อกรรมกรตรวจนับคะแนนประจำหน่วยเลือกตั้งให้เป็นพรรคพวกของตนอีกด้วย ทั้งนี้เพื่อ ให้การนับคะแนนหรือการลงผลคะแนนเป็นไปในทางที่เอื้อประโยชน์ต่อตนเอง สำหรับ ประชาชนทั่วไป การรณรงค์หาเสียงไม่ถูกต้องอาจแสดงออกมาในลักษณะของการซื้อบัตร

ประชาชนเพื่อนำมาให้ผู้อื่นลงคะแนนเสียงแทนหรือเพื่อตัดคะแนนเสียงของผู้สมัครคนอื่น ทั้งนี้ โดยการซื้อบัตรประจำตัวประชาชนที่สนับสนุนผู้สมัครอื่น ๆ มาเก็บไว้เฉย ๆ แล้วคืนให้ภายหลัง การเลือกตั้งนอกจากการซื้อบัตรประจำตัวประชาชนแล้ว การให้เงินตอบแทน เฉย ๆ เพียงอย่างเดียว หรือการให้สิ่งของต่าง ๆ แก่ประชาชนเพื่อให้ไปลงคะแนนให้ตนก็เป็นวิธีการซื้อคะแนนเสียงอีกอย่างหนึ่งซึ่งนิยมทำกันอย่างแพร่หลาย โดยเฉพาะในเขตเลือกตั้งที่เป็นชนบทห่างไกลและประชาชนยากจน

นอกจากการซื้อคะแนน โดยวิธีการต่าง ๆ ข้างต้นแล้ว การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งที่ไม่ถูกต้องและไม่เปิดเผย อาจกระทำในรูปของการช่วยเหลือชาวบ้านในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ช่วยซื้อข้าวเปลือก ให้เงินอุปการคุณแก่วัดและโรงเรียน หรือสถาบันทางสังคม ที่สำคัญในเขตเลือกตั้งในลักษณะของนักสังคมสงเคราะห์หรือนักบุญอีกด้วย พวกมันนี่ก็จัดให้มีการเลี้ยงอาหารและเหล้า ณ บ้านพักของผู้สมัครเป็นประจำ เพื่อให้ประชาชนที่สนับสนุนหรือหวัหวัคะแนนมาร่วมสังสรรค์ และนำข้าวปลาอาหารและเหล้ากลับไปรับประทานต่อที่บ้าน หรือนำไปฝากสมาชิกในครอบครัวได้อีกด้วย

จากพฤติกรรมการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งของไทย มีทั้งลักษณะที่ถูกต้องและไม่ถูกต้อง ดังกล่าวข้างต้น นับว่าเป็นปัญหาสำคัญประการหนึ่งของระบบการเลือกตั้งของไทย กล่าวคือ ในกรณีการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งที่ไม่ถูกต้องและไม่เปิดเผยนั้น จะทำให้มีการใช้เงินและสิ่งของเข้าแลกกับคะแนนเสียงเป็นจำนวนมาก และจากข้อเท็จจริงที่ปรากฏในผลการเลือกตั้งทุกครั้งที่ผ่านมา ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรก็พบว่า ผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ได้รับชัยชนะในการเลือกตั้งส่วนใหญ่จะใช้เงินเป็นจำนวนมาก ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ทั้งนี้ยืนยันได้จากข้อมูลการวิจัยการเลือกตั้งซ่อมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดบุรีรัมย์ เมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2526 ของ พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว และจรูญ สุภาพ ซึ่งพบว่า ผู้สมัครรับเลือกตั้งทุกพรรคการเมืองมีการแจกเงินในการซื้อคะแนนเสียงเลือกตั้งจากประชาชนอย่างกว้างขวาง คิดเป็นเงินประมาณหัวละ 10-200 บาท ทำให้การเลือกตั้งตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของผู้มีเงินเป็นอย่างมาก และมีผลต่อความได้เปรียบ เสียเปรียบกันเป็นอย่างมากระหว่างผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ร่ำรวย และผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ยากจน ความจริงแล้วการใช้เงินเป็นจำนวนมาก ในการเลือกตั้งได้มีกฎหมายเลือกตั้งรองรับไว้แล้วว่า จะใช้จ่ายได้ไม่เกินคนละ 1,000,000 บาท ทั้งนี้ก็เพื่อให้ผู้สมัครได้ใช้จ่ายเงินในการรณรงค์หาเสียงอย่างถูกต้อง เช่น การอภิปราย หาเสียง การจัดทำโปสเตอร์ และการโฆษณาผ่านสื่อมวลชนประเภทต่าง ๆ แต่เนื่องจากการใช้เงินซื้อเสียง ในการเลือกตั้งของไทย ทำให้การใช้เงินในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งในความเป็นจริงของผู้สมัครที่ได้รับเลือกตั้งของส่วนใหญ่เกินวงเงินที่กำหนดไว้ในกฎหมายทั้งสิ้น และปัญหานี้เป็นปัญหาสำคัญที่เกิดขึ้นในระบบการเลือกตั้ง แม้ทางราชการคือ กระทรวงมหาดไทย

ซึ่งรับผิดชอบในการเลือกตั้งเองก็ตระหนักในปัญหาที่เกิดจากการวิจัยเบื้องต้นของฝ่ายพัฒนาการเมือง และการปกครอง สำนักงานนโยบายและแผนมหาดไทย ก็พบว่า มีการใช้เงินซื้อเสียงอย่าง กว้างขวาง โดยผ่านกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และหัวหน้าคะแนนอื่น ๆ โดยวิธีการต่าง ๆ กัน คล้ายกับงาน การศึกษาของเศรษฐพร ข้อเสนอแนะของกระทรวงมหาดไทยในการแก้ไขปัญหานี้มีอยู่ 4 ประเภทด้วยกัน ได้แก่ ประการแรก แก้ไขวัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนที่เป็นอำนาจนิยม ยึดถือตัวบุคคลและเห็นแก่ อามิส สินจ้าง ให้มีลักษณะเป็นวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยมากขึ้น ประการที่สอง ต้องส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น เพราะถ้าประชาชนมีสำนึกทางการเมือง โดยการเข้าร่วมทางการเมืองสูงแล้ว ก็อาจป้องกันการซื้อเสียงได้ ในประการที่สาม จะต้องแก้ไขปรับปรุงระบบการเลือกตั้งและวิธีการเลือกตั้งให้เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยจะต้องแสวงหาระบบการเลือกตั้งและวิธีการเลือกตั้งใหม่ ๆ เข้ามาแทนที่ระบบปัจจุบัน ซึ่งเอื้ออำนวยต่อการซื้อเสียง และในประการสุดท้าย จะต้องมีการณรงค์ให้ประชาชนออกมาใช้สิทธิเลือกตั้งมากขึ้น โดยการให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเลือกตั้งและผู้สมัครทุกคนที่ลงแข่งขันในการเลือกตั้ง ซึ่งจะทำให้ประชาชนมาลงคะแนนตามความคิดเห็นของตนอย่างมีสำนึกมากกว่าการลงคะแนนตามการจูงใจด้วยอามิสสินจ้าง คือเงินและสิ่งของ ตลอดจนความเกรงใจต่อผู้มีบุญคุณช่วยเหลือ การแก้ปัญหาค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งของไทยนี้ นับว่าเป็นวิธีการหนึ่งในการลดค่าใช้จ่ายในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งที่ไม่ถูกต้อง แต่อย่างไรก็ตาม การใช้จ่ายเงินจำนวนมาก แม้จะเป็นการใช้ด้วยวิธีการที่ถูกต้อง ก็เป็นภาระต่อผู้สมัครรับเลือกตั้งที่มีทุนทรัพย์น้อยเป็นอย่างมาก เพราะเงินเป็นทรัพยากรสำคัญที่สุดที่จะเป็นสาเหตุให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งได้รับการเลือกตั้งได้ ประการหนึ่ง โดยเฉพาะผู้สมัครที่ไม่มีชื่อเสียงหรือคนรู้จักน้อย เพราะสามารถนำไปใช้ในการโฆษณาประชาสัมพันธ์ตัวผู้สมัครที่มีลักษณะดังกล่าวได้

ดังนั้นปัญหาสำคัญของกระบวนการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งของไทยจึงอยู่ที่ว่า ทำอย่างไรจึงจะลดค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ไม่ว่าจะเป็ค่าใช้จ่ายในการรณรงค์หาเสียงทั้งประเภทที่ถูกต้องหรือไม่ถูกต้องก็ตาม โดยเฉพาะการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งสำหรับผู้สมัครที่ทุนทรัพย์น้อย แต่เป็นคนดีมีความสามารถ เราจะช่วยเหลือคนเหล่านี้ ได้อย่างไร ดังนั้นตัวแบบในอุดมคติในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งของไทยที่อาศัยการ ใช้เงิน หรือทรัพยากรจำนวนน้อยของผู้สมัครรับเลือกตั้ง จึงน่าที่จะได้การคิดค้นขึ้นสำหรับสังคมการเมืองไทย โดยจะต้องอาศัยประสบการณ์และสภาพความเป็นไปในประเทศอื่น ๆ ที่มีความเป็นประชาธิปไตยสูงเป็นตัวอย่าง ใดก็ตาม ก่อนที่จะสร้างตัวแบบดังกล่าว เราจะต้องเข้าใจถึงธรรมชาติหรือแก่นสาระที่แท้จริงของกระบวนการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง โดยอาศัยแนวความคิดเชิงทฤษฎีมาวิเคราะห์เสียก่อน เพื่อให้การสร้างตัวแบบดังกล่าวมีพื้นฐานทางทฤษฎีที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ

อย่างไรก็ตาม เมื่อวิเคราะห์ลึกลงไปในกระบวนการสื่อสารรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งแตกต่างกันตามลักษณะช่องทางการสื่อสารที่แตกต่างกันแล้ว เราอาจแบ่งรูปแบบการสื่อสารในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งได้ 3 รูปแบบใหญ่ ๆ คือ

1. การสื่อสารระหว่างบุคคล (Interpersonal communication)

กล่าวคือ การใช้ตัวบุคคล อันได้แก่ ตัวผู้สมัครเอง และ ตัวบุคคลที่เป็นหัวหน้าคณะ เป็นช่องทางในการสื่อสารการสื่อสารในลักษณะนี้จะมีลักษณะเห็นหน้าค่าตากันโดยตรง เช่น การปราศรัยหาเสียง การเยี่ยมเยียนตามบ้าน และการพบปะพูดคุยกันโดยตรง

2. การสื่อสารผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ (Print media communication)

จะเป็นการส่งสาร/ ข่าวสารจากตัวผู้สมัคร ไปยังผู้ออกเสียง โดยการใช้สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เช่น โปสเตอร์ แผ่นป้ายหาเสียง การโฆษณาหาเสียงทางหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์รูปแบบต่าง ๆ อีกมากมาย

3. การสื่อสารผ่านอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic media communication)

การสื่อสารลักษณะนี้จะมีการใช้เทคโนโลยีระดับสูง (High-technology) ทางทางการสื่อสารเข้ามาใช้เป็นช่องทางในการสื่อสาร อาทิ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ วิดีโอ เทป เคเบิลทีวี (Cable T.V.) ตลอดจนคอมพิวเตอร์ (ป้ายโฆษณาที่ควบคุมด้วยคอมพิวเตอร์แสดงข้อความต่าง ๆ หมุนเวียนกันไป)

เราจะเห็นได้ว่า เมื่อกระบวนการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งมีลักษณะของกระบวนการสื่อสาร โดยอาศัยช่องทางการสื่อสารรูปแบบต่าง ๆ นั้น ปัญหาต่อมาที่ต้องวิเคราะห์ ในทางวิชาการก็คือ รูปแบบการสื่อสารโดยผ่านสื่อแบบใดจะมีอิทธิพลหรือผลต่อผู้ออกเสียงเลือกตั้งมากที่สุด หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือว่า สื่อประเภทใดจะมีประสิทธิภาพมากที่สุดในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง

หลักเกณฑ์ในการเลือกตั้ง

การเลือกตั้งที่มีความชอบธรรมและเป็นสากลนั้นมีความสำคัญในระบอบการปกครองแบบ ประชาธิปไตย ทั้งนี้หลักเกณฑ์สำคัญที่นานาอารยประเทศใช้ในการเลือกตั้งมีดังนี้

1. ความเป็นอิสระแห่งการเลือกตั้ง ได้แก่ การเปิดโอกาสให้ผู้ออกเสียงเลือกตั้งไปใช้สิทธิอย่างอิสระเสรีในการเลือกบุคคล หรือพรรคการเมืองที่ตนชื่นชอบ โดยปราศจากการขู่เข็ญ บังคับจากทางภาครัฐและภาคเอกชน ทั้งจากบุคคลหรือกลุ่มบุคคล จากภายในและภายนอกประเทศ
2. หลักการเลือกตั้งตามกำหนดเวลา การเลือกตั้งที่ดีต้องเป็นไปตามกฎเกณฑ์ กรอบระยะเวลาหรือตามวาระทางการเมืองที่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้า

3. การเลือกตั้งที่ยุติธรรม เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งทั้งในเชิงเจตนาธรรม และกระบวนการตามกฎหมาย การแข่งขันอยู่บนพื้นฐานของความเสมอภาคที่รัฐจัดให้กับผู้สมัครทั้งหลายอย่างเท่าเทียมกัน

4. หลักการใช้สิทธิการเลือกตั้งอย่างทั่วไป ไม่มีการให้อภิสิทธิ์ หรือไม่มีการกีดกันผู้หนึ่งผู้ใดในทางการเมือง ทั้งการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง สิทธิการลงสมัครรับเลือกตั้ง ไม่ว่าผู้นั้น เพศ วัย วุฒิการศึกษา ฐานะ ศาสนา ฐานะทางสังคม เป็นเช่นไรก็ตามรัฐต้องปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอทั่วไป

5. หลักความเสมอภาค ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่ว่าจะมีฐานะทางเศรษฐกิจ สังคม เช่นไร ก็ต่างมีความเสมอภาคกันในทางการเมือง คือ หนึ่งคนมีหนึ่งเสียงเท่านั้น (One man one vote)

6. หลักการลงคะแนนเป็นการลับ การลงคะแนนเสียงเป็นเอกสิทธิ์เด็ดขาดของผู้ลงคะแนนผู้ลงคะแนนไม่จำเป็นต้องแจ้งผู้ใดถึงการตัดสินใจในการลงคะแนนเลือกตั้งของตน ผู้ลงคะแนนต้องได้รับความคุ้มครองจากรัฐจากผลการลงคะแนนของตน (ไพฑูริย์ บุญวัฒน์, 2538 อ้างถึงใน วิเชียร ตันศิริคงคล, 2558, หน้า 9-10)

การกำหนดเขตการเลือกตั้ง (Delineation of constituencies)

เขตเลือกตั้ง คือ เขตพื้นที่ซึ่งกำหนดขึ้นเพื่อการเลือกตั้งสมาชิกรัฐสภา เนื่องด้วยการเลือกตั้งสมาชิกรัฐสภาหรือผู้แทนราษฎรนั้นไม่อาจทำได้โดยการเลือกรวมกันทั้งประเทศ โดยให้ประชาชนออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกทั้งสภาได้ด้วยเหตุผลหลายประการคือ จำนวนผู้สมัครรับเลือกตั้งจะมีจำนวนมากเกินไปผู้เลือกตั้งไม่อาจตัดสินใจเลือกได้ นอกจากนั้นความใกล้ชิดระหว่างผู้สมัครรับเลือกตั้งและผู้เลือกตั้งไม่อาจจะมีได้ ผู้เลือกตั้งก็จะไม่ทราบถึงคุณสมบัติและความรู้ความสามารถของผู้สมัครรับเลือกตั้งซึ่งเป็นองค์ประกอบและปัจจัยในการตัดสินใจเลือกได้ ดังนั้นในประเทศทั่วไปจึงมักนิยมกำหนดเขตเลือกตั้งขึ้นเป็นเขตพื้นที่ย่อย ๆ ภายในประเทศ เพื่อความสะดวกในการเลือกตั้ง หลักเกณฑ์ที่ดีในการกำหนดเขตเลือกตั้งนั้นมักจะคำนึงถึงเหตุผล 3 ประการคือ

ประการแรก คำนึงถึงจำนวนผู้มีสิทธิออกเสียงโดยแบ่งให้เท่า ๆ กันหรือใกล้เคียงกันมากที่สุด ในแต่ละเขตเพื่อที่จะได้ผู้ได้รับการเลือกตั้งแต่ละคนเป็นตัวแทนของประชาชนในจำนวนเท่า ๆ กันหรือใกล้เคียงกันที่สุด

ประการที่สอง ควรคำนึงถึงเขตพื้นที่ที่กำหนดโดยธรรมชาติ หรือเหตุผลในทางภูมิศาสตร์เขตการปกครอง หรือการแบ่งเขตทางการเมืองในแต่ละประเทศ การแบ่งทางการเมืองได้แก่ ในประเทศสหพันธรัฐ มลรัฐต่าง ๆ ถือเป็นเขตทางการเมืองภายในประเทศ

ประการที่สาม ควรจะได้พิจารณาบทวนการแบ่งเขตเลือกตั้งอยู่เสมอ ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับการโยกย้ายถิ่นฐานของประชากร และเพื่อความถูกต้องของจำนวนประชากรในเวลาที่มีการเลือกตั้ง ซึ่งควรมีการพิจารณากำหนดเขตเลือกตั้งใหม่ทุกครั้งที่จะมีการเลือกตั้งทั่วไป

การแบ่งเขตการเลือกตั้ง (Constituencies) เป็นขั้นตอนสำคัญของกระบวนการจัดการเลือกตั้งในประเทศที่ปกครองในระบอบประชาธิปไตยมีการจัดการเลือกตั้งในระดับประเทศ และการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่น มีนักวิชาการจำนวนมากที่สนใจศึกษาการเมืองการเมืองเรื่อง การแบ่งเขตการเลือกตั้ง ธงชัย วินิจจะกุล, 2553 อ้างถึงใน (วิเชียร ตันศิริคงคล, 2558, หน้า 10) ซึ่งถึงความสำคัญของการแบ่งเขตเลือกตั้งไว้ 4 ประการ ดังนี้

1. การแบ่งเขตการเลือกตั้ง เป็นการกำหนดพื้นที่ที่อาจมีความเหมือนหรือมีความต่างกัน ในทางเศรษฐกิจที่มีความเหมือนหรือมีความแตกต่างกันให้เป็นเขตเลือกตั้งเดียวกัน เช่น ในเขตการเลือกตั้งหนึ่งอาจรวมพื้นที่ซึ่งเป็นที่อยู่อาศัยของประชากรที่มีรายได้สูงรวมกับเขตชุมชนแออัดซึ่งประชากรทั้งสองกลุ่มมีความแตกต่างกันอย่างชัดเจนในเรื่องรายได้ เป็นต้น

2. การแบ่งเขตเลือกตั้ง เป็นการกำหนดพื้นที่ซึ่งประชากรที่เป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีภาษา เชื้อชาติ วัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ ที่มีความเหมือนหรือความแตกต่างกัน เช่น ในเขตเลือกตั้งหนึ่งอาจรวมประชากรที่นับถือศาสนาพุทธมารวมกับประชาชนที่นับถือศาสนาอิสลาม หรือคริสต์ ทำให้เกิดความหลากหลายในทางศาสนา เป็นต้น

3. การแบ่งเขตเลือกตั้ง เป็นการกำหนดพื้นที่ ที่เปลี่ยนแปลงขนาดของจำนวนประชากร และความกว้างขวางของเขตการเลือกตั้ง เขตการเลือกตั้งที่เปลี่ยนแปลงไปอาจเพิ่มหรือลดขนาดของพื้นที่ของเขตการเลือกตั้ง รวมถึงอาจเปลี่ยนแปลงเพิ่มหรือลดจำนวนประชากรที่มีสิทธิเลือกตั้ง เป็นต้น

4. การแบ่งเขตเลือกตั้ง เป็นหน้าที่ของผู้จัดการเลือกตั้งตามกฎหมายการเลือกตั้ง ทั้งนี้บางกรณีผู้จัดการเลือกตั้งแบ่งเขตเลือกตั้งโดยเจตนาบริสุทธิ์ บางกรณีผู้จัดการเลือกตั้งมีอคติในการแบ่งเขตการเลือกตั้งเพื่อเอื้อประโยชน์หรือเพื่อให้เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบต่อผู้สมัครบางราย กลุ่มการเมืองบางกลุ่ม หรือพรรคการเมืองบางพรรคในการเลือกตั้ง หรือที่เรียกว่า Gerrymandering (ธงชัย วินิจจะกุล, 2553 อ้างถึงใน วิเชียร ตันศิริคงคล, 2558, หน้า 11) ได้ศึกษาผลจากการแบ่งเขตการเลือกตั้ง กรณีการเลือกตั้งทั่วไปของกรุงเทพมหานคร เขต 12 และ 13 ในคราวการเลือกตั้งทั่วไป ปี พ.ศ. 2531 พบว่ากรปรับเปลี่ยนเขตการเลือกตั้งมีผลกระทบในทางการเมือง มีผลในการให้คุณให้โทษกับนักการเมืองอย่างมาก ทั้งนี้เนื่องจากนักการเมืองจะต้องทำงานด้านการเมืองในเขตเลือกตั้งของตนอย่างสม่ำเสมอทั้งในระหว่างที่ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือระหว่างที่มีการเลือกตั้งอย่าง

ต่อเนื่องนักการเมืองจึงมีความคุ้นเคยกับพื้นที่ มีความสัมพันธ์กับประชาชนในเขตเลือกตั้งในหลายมิติ ทั้งมิติเศรษฐกิจ มิติสังคม มิติทางการเมือง และมิติเชิงเครือข่ายอุปถัมภ์

การแบ่งเขตการเลือกตั้งของกรุงเทพมหานคร เกิดจากการเคลื่อนย้ายประชากรข้ามเขตของประชากรกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นไปอย่างรวดเร็วตามสภาพการขยายตัวทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะการเคลื่อนย้ายของชนชั้นกลางที่ย้ายออกจากเขตชั้นในของกรุงเทพมหานคร ออกไปเขตชั้นกลางและชั้นนอก

สถานภาพของผู้ได้รับการเลือกตั้งเป็นผู้แทนราษฎร

ผู้ได้รับการเลือกตั้งย่อมเป็นผู้แทนของปวงชนทั่วประเทศ ในอดีตมีข้อถกเถียงเกี่ยวกับการเป็นตัวแทนของผู้ได้รับการเลือกตั้งจากรายกรอย่างมากมาย ซึ่งสามารถที่แยกความคิดเห็นเหล่านั้นได้ 3 ประเภทใหญ่ ๆ คือ ความคิดเห็นประเภทแรก ถือว่าผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งจากรายกรเป็นผู้แทนราษฎรตามกฎหมายลักษณะตัวแทน ซึ่งตัวแทนจะต้องกระทำการใด ๆ ตามคำสั่งของราษฎรผู้ออกเสียงเลือกตั้ง ความคิดเห็นประเภทที่สอง ถือว่าผู้แทนราษฎรไม่มีนิติสัมพันธ์แต่อย่างใด จะถือหลักตัวแทนและตัวการตามที่กำหนดไว้ในข้อบัญญัติของกฎหมายเกี่ยวกับตัวแทนไม่ได้ ราษฎรเลือกผู้แทนก็โดยการแสดงความคิดเห็นว่า ผู้ที่ได้รับการเลือกเป็นบุคคลที่เหมาะสมไว้เนื้อเชื่อใจใช้อำนาจสูงสุดของชาติได้เท่านั้น ดังนั้นเมื่อได้รับการเลือกตั้งแล้ว ผู้แทนราษฎรก็ใช้อำนาจนั้นโดยอิสระไม่จำเป็นต้องให้ราษฎรสั่งการให้ปฏิบัติแต่อย่างใด ความคิดเห็นประเภทที่สามถือว่าผู้ที่ได้รับการเลือกจากรายกรหมู่หนึ่งมิใช่เป็นผู้แทนเฉพาะราษฎรหมู่นั้น แต่เป็นผู้แทนของราษฎรทั้งหมดในประเทศหรือปวงชนสามัญตัวแทนมิได้มีเฉพาะคน แต่ถือว่าเป็นสัญญาระหว่างปวงชนกับสถาบันรัฐสภา

วิธีและระบบการเลือกตั้ง

การเลือกตั้งเพื่อที่จะให้ได้ผู้แทนราษฎรนั้น ได้มีการคิดค้นวิธีเลือกตั้งขึ้นมาหลายวิธีการ แต่ละประเทศจะเรียกใช้กันตามความเหมาะสมของแต่ละสังคม ความคิดทางการเมืองแต่ละแบบ และลักษณะการปกครองของแต่ละประเทศตลอดถึงระบบพรรคการเมืองที่มีอยู่ในประเทศนั้น ๆ ด้วย

การเลือกตั้งนอกจากที่รู้จักกันทั่วไปว่ามีอยู่ 2 วิธีคือ การเลือกตั้งโดยตรง และการเลือกตั้งโดยทางอ้อมแล้ว การเลือกตั้งแบ่งออกเป็น 2 ระบบคือ ระบบคะแนนเสียงข้างมาก (Majority system) และระบบการเลือกตั้งแบบมีตัวแทนตามสัดส่วนของคะแนนเสียง (Proportional representation) อีกด้วย อธิบายโดยสังเขปถึงวิธีการเลือกตั้งทางตรงและการเลือกตั้งโดยทางอ้อม และระบบการเลือกตั้ง 2 แบบคือ การเลือกตั้งระบบคะแนนเสียงข้างมาก และระบบการเลือกตั้งแบบมีตัวแทนตามสัดส่วนของคะแนนเสียงพร้อมทั้งยกตัวอย่างประเทศบางประเทศที่ใช้วิธีการ

เลือกตั้งและระบบการเลือกตั้งดังกล่าวและบางประเทศที่ใช้ระบบและวิธีการเลือกตั้งที่แตกต่างออกไป

วิธีการเลือกตั้ง

การเลือกตั้งดำเนินการได้สองวิธีคือการเลือกตั้งโดยตรงและวิธีการเลือกตั้งโดยอ้อม

1. วิธีการเลือกตั้งโดยตรง (Direct election) การเลือกตั้งโดยตรงหมายถึง วิธีการเลือกตั้งที่ให้ราษฎรได้ออกเสียงลงคะแนนผู้สมัครรับเลือกโดยตรง คะแนนเสียงของราษฎรที่ออกเสียงเลือกตั้งจะเป็นคะแนนเสียงที่คิดว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งคนใดได้รับเลือกเป็นผู้แทนราษฎร ในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งโดยตรงที่ราษฎรผู้ลงคะแนนเสียงจะพิจารณาตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งว่าสมควรเป็นผู้แทนของเขาในการใช้อำนาจในการปกครองหรือไม่ โดยพิจารณาจากบุคลิกภาพความเชื่อถือได้ ความรู้สึกรับความสามารถความนิยมของคนที่มีต่อผู้สมัคร ซึ่งเป็นคุณสมบัติส่วนบุคคลของผู้สมัคร และยังคงคำนึงถึงนโยบายของพรรคการเมืองที่ผู้สมัครสังกัดอยู่ด้วยว่าตรงกับแนวความคิดหรือเจตนารมณ์ของตนหรือไม่

2. วิธีการเลือกตั้งโดยทางอ้อม (Indirect election) การเลือกตั้งโดยทางอ้อมคือ การเลือกตั้งกันเป็นลำดับขั้นขึ้นไป โดยราษฎรผู้ออกคะแนนเสียงไม่ได้เลือกตั้งผู้แทนราษฎรโดยตรง แต่เป็นการออกเสียงเพื่อเลือกตั้งคณะบุคคลขึ้นคณะหนึ่ง บุคคลคณะนี้เป็นผู้ได้รับมอบหมายให้ไปเลือกตั้งผู้แทนราษฎรอีกต่อหนึ่ง วิธีการเลือกตั้งโดยทางอ้อมนั้นในปัจจุบันยังใช้กันอยู่ในประเทศต่าง ๆ หลายประเทศ ทั้งในสภากลางและสภาสูง แนวความคิดในการเลือกตั้งโดยทางอ้อมนั้นในขั้นต้นเกิดขึ้นจากความเชื่อที่ว่า การมอบหมายการเลือกตั้งผู้แทนราษฎรอย่างเด็ดขาดให้แก่บุคคลคณะหนึ่งซึ่งมีสติปัญญาหรือมีความสามารถในการใช้วิจารณญาณ และความคิดที่รอบคอบกว่าราษฎร ซึ่งเป็นหลักประกันว่าผู้แทนราษฎรที่ได้รับเลือกตั้งจะเป็นผู้แทนราษฎรที่ดี และในบางประเทศถือว่าเป็นผลดีแก่ประเทศของตนในเมื่อพลเมืองทั่วไปยังไม่ได้รับการศึกษาทั่วถึง หรือมีวิจารณญาณ ยังไม่เพียงพอที่จะเลือกผู้แทนราษฎรที่ดีโดยตรงด้วยตนเองได้ อย่างไรก็ตาม การเลือกตั้งโดยทางอ้อมนี้อาจมีผลเสียเกิดขึ้นได้เช่นนั้น คือเป็นการก้าวก่ายไม่ให้อำนาจอยู่ในกำมือของราษฎร และอาจทำให้มีบุคคลชั้นหนึ่งชั้นใดมีจำนวนผู้แทนราษฎรอยู่ในรัฐสภาเป็นส่วนมาก นอกจากนี้อาจเป็นช่องทางให้เกิดการซื้อคะแนนเสียงจากคณะผู้เลือกตั้งซึ่งได้รับการมอบหมายจากราษฎร ซึ่งกระทำได้ง่ายเพราะมีจำนวนไม่มาก

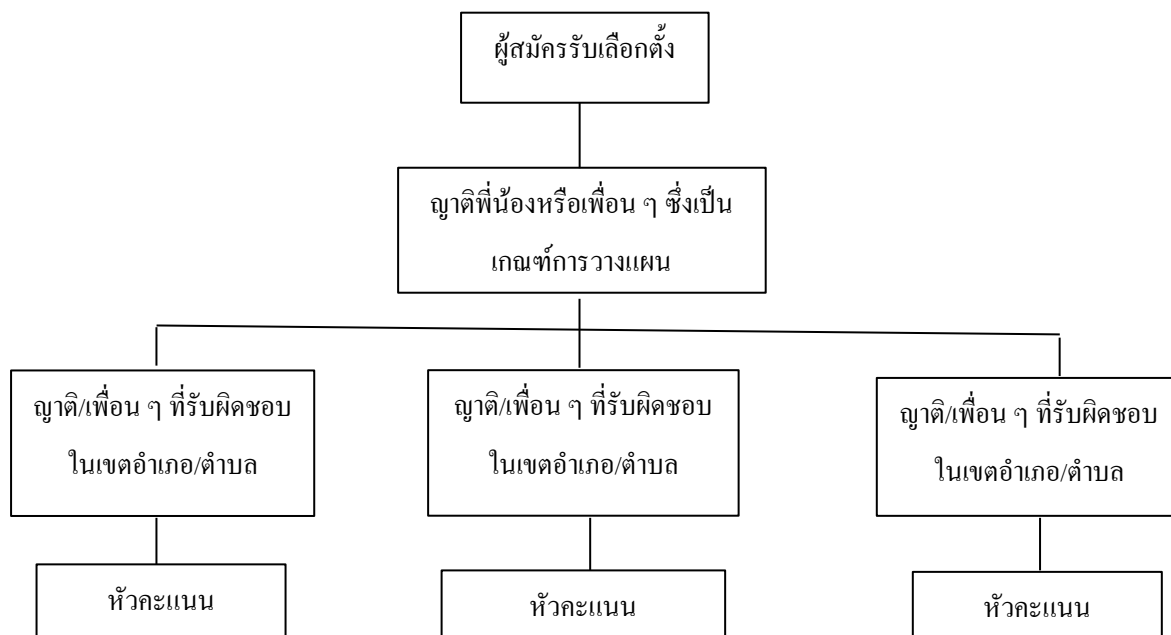
การหาเสียงเลือกตั้ง

การหาเสียงเลือกตั้ง คือ การพยายามหาวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้ผู้สมัครได้รับการเลือกตั้งจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เพื่อเข้าไปทำหน้าที่ผู้แทนในสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งมีแนวคิดพื้นฐานใน

การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ดังนี้ (สรุดา สมพอง, 2550, หน้า 3-5 อ้างถึงใน วรลักษณ์ พุ่มพวง, 2556, หน้า 15)

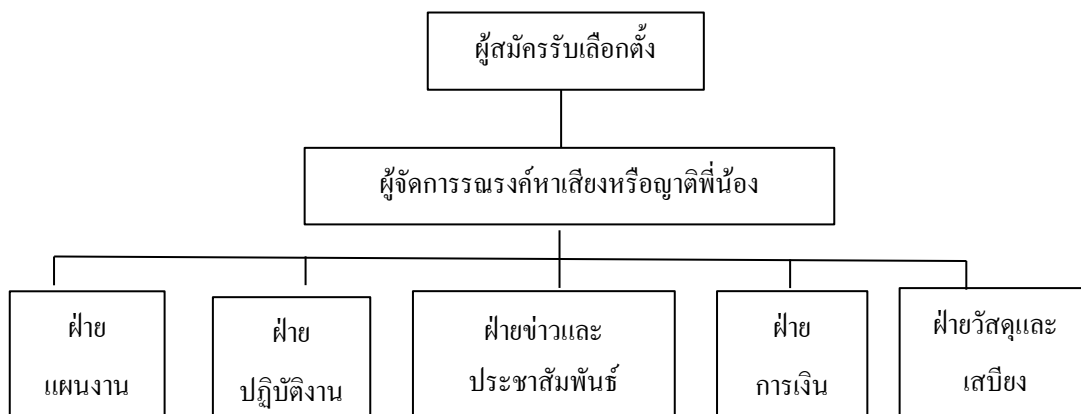
1. การจัดองค์กรในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง

1.1 การจัดองค์กรในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง อย่างไม่เป็นทางการ เป็นแนวทางจัดองค์กรที่อาศัยภาพของปัจเจกบุคคลเป็นหลัก การดำเนินงานในการรณรงค์หาเสียงจะอาศัยความสัมพันธ์ส่วนตัว ระหว่างผู้สมัคร กับ ญาติมิตร เพื่อนฝูง โดยไม่มีการจัด แบ่งหน้าที่ที่ของบุคลากรอย่างชัดเจน เป็นระบบเป้าหมายจะเป็นกลุ่มญาติพี่น้อง เพื่อนฝูง คนรู้จัก เป็นอันดับแรก คะแนนเสียงที่ผู้รับสมัครหวังจะได้เป็นกอบเป็นกำ คือ คะแนนเสียงของผู้ที่อยู่ในชนบทที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและการศึกษาที่ไม่สูงนัก โดยการจัดตั้งจากระบบหัวคะแนน โดยมีรูปแบบของการจัดองค์กรในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ดังนี้

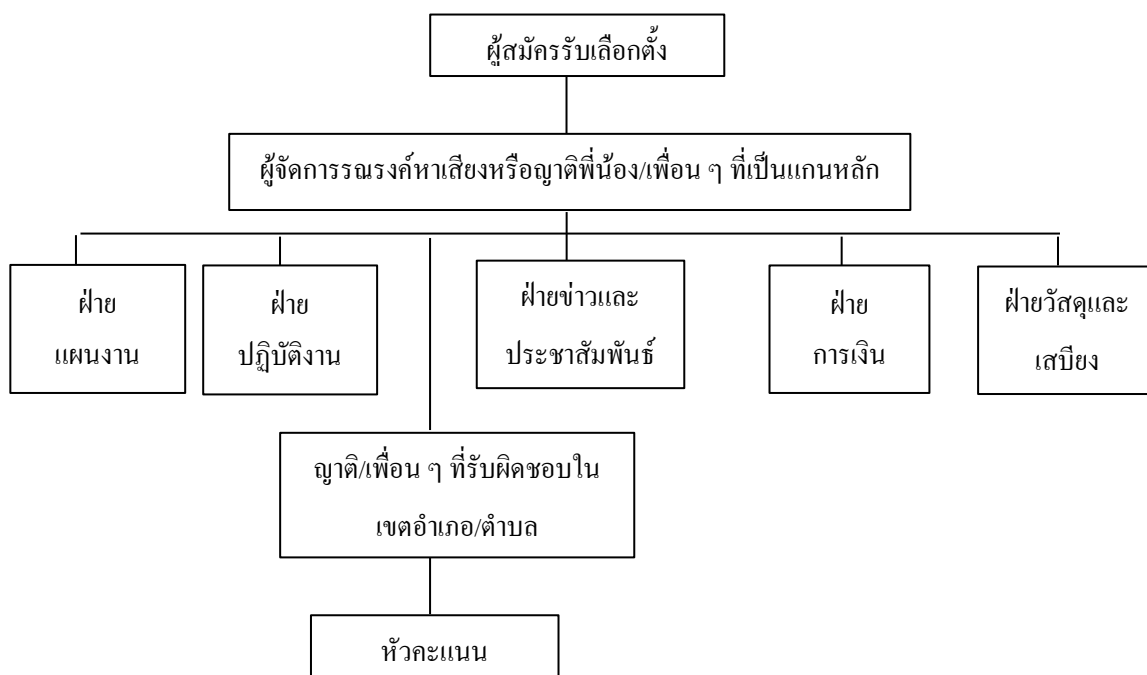
ภาพที่ 1 รูปแบบของการจัดองค์กรอย่างไม่เป็นทางการในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง

1.2 การจัดองค์กรในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งอย่างเป็นทางการหรือเป็นระบบ เป็นการปรับปรุงระบบและให้ความสำคัญเกี่ยวกับองค์กรมากขึ้น มีการแบ่งงาน แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบมีโครงสร้างหน้าที่แตกต่างกัน ตามภารกิจที่ปฏิบัติ มีเป้าหมายงานของแต่ละหน่วยงานชัดเจนยิ่งขึ้น แต่ ก็มีปัญหาในการโต้แย้ง การปฏิบัติงานเป็นระบบทางการมากเกินไป โดยจนการบริหารทรัพยากรบุคคลไม่ดีเท่าที่ควร ไม่สามารถทดแทนกันได้ในช่วงเวลา รูปแบบของการจัดองค์กรในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง มีรูปแบบดังต่อไปนี้

ภาพที่ 2 รูปแบบของการจัดองค์กรในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งอย่างเป็นทางการหรือเป็นระบบ

อย่างไรก็ตาม รูปแบบของการจัดองค์กรในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ในทุกรูปแบบที่กล่าวมาข้างต้น จะมีทั้ง ข้อดีและข้อเสียควบคู่กันไป ดังนั้น ในการจัดองค์กรรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งที่ดี และมีความคล่องตัว ในการปฏิบัติงานเหมาะสมกับทุกสภาพพื้นที่ ควรมีการใช้ทั้ง 2 ระบบผสมผสานอยู่ในองค์กรเดียวกัน ดังนี้

ภาพที่ 3 รูปแบบการผสมผสานระหว่างการจัดองค์กรในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งอย่างไม่เป็นทางการ กับการจัดองค์กรในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งอย่างเป็นทางการหรือเป็นระบบ (สถาบันพระปกเกล้า, 2545 อ้างถึงใน วรลักษณ์ พุ่มพวง, 2556, หน้า 15-17)

ระบบการเลือกตั้ง

ระบบการเลือกตั้งทำได้สองระบบคือ แบบตัวแทน โดยคะแนนเสียงข้างมาก และแบบตัวแทนตามสัดส่วนของคะแนนเสียง

1. การเลือกตั้งแบบคะแนนเสียงข้างมาก (Majority election system) ระบบการเลือกตั้งแบบคะแนนเสียงข้างมากนั้นคือ การถือว่าผู้ได้รับคะแนนเสียงสูงสุดเป็นผู้ได้รับการเลือกตั้ง (The first past the post) ระบบการเลือกตั้งแบบคะแนนเสียงข้างมากยังแบ่งออกเป็นสองประเภทคือ ประเภทแรก เป็นการเลือกตั้งแบบคะแนนเสียงข้างมากรอบเดียว (The majority electoral system with one ballot) และประเภทที่สองคือ ระบบการเลือกตั้งแบบเสียงข้างมากสองระบบ (The majority electoral system with two ballots)

การเลือกตั้งแบบคะแนนเสียงข้างมากรอบเดียวนั้น เป็นการเลือกตั้งที่ไม่ได้คำนึงถึงอัตราส่วนของคะแนนเสียงที่ผู้ได้รับการเลือกตั้งได้รับจากการออกเสียงลงคะแนนของราษฎร ว่ามีอำนาจเกินกว่าครึ่งหนึ่งหรือไม่ หรือจำนวนคะแนนเสียงที่ได้รับจะเป็นเสียงข้างมากเด็ดขาด (Absolute majority) หรือไม่ แต่ถือว่าผู้ใดคะแนนเสียงสูงสุดในการเลือกตั้งเป็นผู้ได้รับเลือกตั้ง ถึงแม้ว่าจะได้รับคะแนนเสียงมากกว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งลำดับถัดไปเพียงคนเดียวก็ตาม

2. ระบบการเลือกตั้งแบบมีตัวแทนตามสัดส่วนของคะแนนเสียง (Proportional representation electoral system) ประเทศต่าง ๆ ในยุโรปตะวันตกปัจจุบันนี้ใช้ระบบการเลือกตั้งแบบมีตัวแทนตราสัดส่วนของคะแนนเสียงด้วยกันทั้งนั้น ระบบการเลือกตั้งแบบมีตัวแทนตามสัดส่วนของคะแนนเสียงนี้มีรูปแบบที่แตกต่างกันในวิธีการคิดคะแนน และมีความแตกต่างในทางปฏิบัติในรายละเอียดมากมายหลายอย่างด้วยกัน ประเทศต่าง ๆ ที่ใช้ระบบนี้ได้แก่ เดนมาร์ก ฟินแลนด์ ไอซ์แลนด์ นอร์เวย์ สวีเดน เบลเยียม ลักเซมเบิร์ก เนเธอร์แลนด์ ออสเตรีย กรีซ อิตาลี และสวิตเซอร์แลนด์ ในประเทศฝรั่งเศสการเลือกตั้งระบบนี้ใช้ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาแห่งชาติบางส่วน

ระบบการเลือกตั้งแบบสัดส่วนของคะแนนเสียงยังนำไปใช้ในประเทศอิสราเอล ตุรกี การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาของออสเตรเลีย และสภาผู้แทนราษฎรของบราซิล การคิดสัดส่วนของคะแนนเสียงในการเลือกตั้งระบบนี้มีสูตรและวิธีการคิดที่แตกต่างกันออกไปหลายแบบด้วยกันมีความสลับซับซ้อนในวิธีการคิดสัดส่วนเฉลี่ยคะแนนเสียง ซึ่งจะเป็นไปตามความเชื่อของแต่ละประเทศว่าจะทำให้เกิดความยุติธรรมแก่ผู้ออกเสียงเลือกตั้งทุกฝ่าย โดยความมุ่งหมายที่แท้จริงแล้วระบบการเลือกตั้งแบบมีตัวแทนตามสัดส่วนของคะแนนเสียงนี้ ก็เพื่อที่จะให้คะแนนเสียงที่ผู้ออกเสียงฝ่ายข้างน้อย สูตรการคิดแบบด็องท์ (d'Hondt highest average) แบบที่ใช้อยู่ในประเทศนอร์เวย์ และสูตรการคิดแบบฮาเกนบัค-บิสคอฟฟ์ (Hagenbach-bischoff method) ที่ใช้ในออสเตรียและ

สวีเดนและนอร์เวย์ ในบางประเทศเช่น เดนมาร์กและเนเธอร์แลนด์ ได้ประสมประสานสูตรการคิด สัดส่วนของคะแนนตามที่กล่าวมาแล้ว ไปเป็นสูตรการคัดค้านส่วนของคะแนนในการเลือกตั้ง

ประเทศเยอรมันใช้ระบบการเลือกตั้ง 2 ระบบ ผสมกันคือ ในสภาล่าง (Bundestag) นั้น การเลือกตั้งผู้แทนราษฎรใช้ทั้งระบบการเลือกตั้งแบบคะแนนเสียงข้างมาก และระบบการเลือกตั้ง แบบมีผู้แทนตามสัดส่วนของคะแนนเสียง โดยแบ่งจำนวนผู้แทนราษฎรจำนวน 496 ที่นั่งเป็น สัดส่วนเท่า ๆ กัน ครั้งจำนวนคือ 248 ที่นั่งเลือกตั้งโดยตรงแบบคะแนนเสียงข้างมาก โดยการแบ่ง เขตเลือกตั้ง 1 เขตต่อจำนวนผู้แทนราษฎร 1 คน อีกครึ่งหนึ่งคืออีก 248 ที่นั่ง จะเลือกโดยระบบการ เลือกตั้งแบบมีผู้แทนตามสัดส่วนของคะแนนเสียงโดยผู้ออกเสียงเลือกตั้ง จะลงคะแนนตามบัญชี รายชื่อผู้สมัคร (Party list) ของพรรคการเมืองที่ส่งสมัครในเขตการปกครอง (Lander) ผู้ออกเสียง เลือกตั้งจะมีบัตรเลือกตั้ง 2 ใบ ใบหนึ่งลงคะแนนผู้สมัครในเขตเลือกตั้ง อีกใบหนึ่งลงคะแนนให้กับ บัญชีรายชื่อผู้สมัครของเขตการปกครอง

ระบบการเลือกตั้งนี้สะท้อนให้เห็นถึงระบบการเมืองภายในประเทศของแต่ละประเทศ จากการพิจารณาระบบการเลือกตั้งควบคู่กันไปกับระบบพรรคการเมืองของประเทศต่าง ๆ และอาจ กล่าวได้ว่า ระบบการเลือกตั้งแบบเสียงข้างมากมักจะใช้ในประเทศที่มีระบบพรรคการเมืองแบบ สองพรรค ระบบการเลือกตั้งแบบมีผู้แทนตามสัดส่วนของคะแนนเสียง มักใช้ในประเทศที่มี ระบบพรรคการเมืองแบบหลายพรรค ปรัชญาการนี้ ได้มีผู้ให้ข้อสังเกตว่าการเลือกตั้งแบบคะแนน เสียงข้างมากเอื้ออำนวยที่จะก่อให้เกิดระบบการเมืองแบบสองพรรคและระบบการเลือกตั้งแบบมี ผู้แทนสัดส่วนของคะแนนเสียงเอื้ออำนวยที่จะทำให้เกิดระบบพรรคการเมืองหลายพรรคขึ้น อย่างไรก็ตามข้อสังเกตนี้เป็นข้อสรุปไม่ได้ ทั้งนี้ เพราะระบบพรรคการเมืองแบบต่าง ๆ มี ปัจจัยอื่นอีกหลายอย่างที่จะทำให้เป็นระบบสองพรรคหรือระบบหลายพรรค ถ้าพิจารณาการ เลือกตั้งอาจมีผลกระทบบ้างแต่มีใช้ตัวกำหนดระบบพรรคการเมืองแต่อย่างใด

แนวคิดพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้ง

การเลือกตั้งเป็นกติกาสูงสุดที่ทุกคนยอมรับในสังคมประชาธิปไตย (The only game in town) ดังนั้น การศึกษาทางพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้ง (Electoral behavior) จึงได้รับความนิมอย่างมาก ในประเทศที่มีระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย การเลือกตั้งที่บริสุทธิ์ยุติธรรมเป็นที่มาของ รัฐบาลที่มีความชอบธรรม (Legitimate government) การเลือกตั้งที่บริสุทธิ์ยุติธรรม เป็นกลไกการ ยืนยันถึงความรับผิดชอบที่รัฐบาลต้องมีต่อประชาชน (To ensure that the government remains accountable to the people) สิ่งเหล่านี้ปรากฏในสหรัฐอเมริกาและยุโรปตะวันตก ซึ่งมีการเลือกตั้ง

ทั่วไปในระดับประเทศตามกรอบระยะเวลาอย่างต่อเนื่องตามที่มีการระบุไว้ในรัฐธรรมนูญของประเทศเหล่านั้น

ปัจจุบัน ฐานในการวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการเลือกตั้ง หรือปัจจัยที่อยู่เบื้องหลังพฤติกรรมการลงคะแนนของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง สามารถแบ่งได้เป็น 3 กลุ่ม ด้วยกัน คือ

1. กลุ่มที่มองเชิงตัวแปรสังคมเศรษฐกิจ (Social and demographic factors or socio-economic status) หรือกลุ่มที่มองถึงตัวแปรที่เป็นตัวกำหนด (Deterministic factors)
2. กลุ่มที่มองเชิงจิตวิทยา (Psychological factors)
3. กลุ่มที่มองเชิงเศรษฐศาสตร์ (Economic model) หรือกลุ่มที่ศึกษาถึงสำนึกในเชิงเหตุผล (Consciously rational theories)

กลุ่มที่มองเชิงตัวแปรสังคมเศรษฐกิจ ให้ความสำคัญกับตัวแปรปัจจัยทางสังคม และข้อมูลประชากรเป็นหลัก แนวคิดนี้ได้รับอิทธิพลจากแนวทางการศึกษาแบบพฤติกรรมศาสตร์ (Behavioral study) ซึ่งได้รับความนิยมนอย่างมากในช่วงระหว่างปี ค.ศ. 1950- 1960 นักวิชาการในสำนักคิดนี้เชื่อว่าปัจจัยทางสังคมอันเป็นภูมิหลังของบุคคลเป็นตัวกำหนดที่สำคัญของพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง แนวคิดนี้มีพื้นฐานจากแนวคิดทางสังคมวิทยา ในเรื่องสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม (Socio-economic status) มีการพิจารณาว่า ฐานะตำแหน่งทางสังคมที่แตกต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมของคนที่แตกต่างกันซึ่งรวมถึงพฤติกรรมในการเลือกตั้งด้วย กล่าวคือ ชาดิกำเนิด หรือเพศที่แตกต่างกันมาแต่กำเนิด (Ascribed status) หรือ ฐานะทางการเงินระดับการศึกษา หรือชนชั้นทางสังคม ซึ่งถือเป็นฐานะทางสังคมที่ได้มาภายหลัง (Achieved status) ล้วนแล้วแต่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงของผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่แตกต่างกันไป

กลุ่มที่มองเชิงจิตวิทยา แนวคิดนี้ให้ความสำคัญกับตัวแบบทางจิตวิทยา โดยมองปัจจัยความรู้สึกหรือความผูกพันทางการเมืองที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง พฤติกรรมการลงคะแนนเกิดขึ้นจากความผูกพันทางจิตใจต่อพรรคการเมือง (Party identification) ศึกษาเกี่ยวกับความจงรักภักดีนี้สามารถถ่ายทอดกันไปในรูปแบบของกระบวนการสังคมปะกิต (Socialization) ซึ่งกระทำผ่านสถาบันต่าง ๆ ในสังคม นอกจากนี้แนวทางการศึกษานี้ยังให้ความสำคัญกับปัจจัยที่ผู้ลงคะแนนมีความชอบในตัวผู้สมัคร (Perception of the candidates) และความชื่นชอบในนโยบายหรือประเด็นทางการเมือง (Issues preferences or policy voting) โดยมองว่าสิ่งเหล่านี้มีผลต่อพฤติกรรมการเลือกตั้ง

แนวคิดสำนักเชิงเหตุผล แนวคิดนี้เชื่อว่า พฤติกรรมการออกไปใช้สิทธิออกเสียงนั้นเกิดจากการใช้เหตุผลใคร่ครวญถึงผลได้ผลเสียจากการไปใช้สิทธิดังกล่าว พิจารณาถึงตัวผู้สมัครพรรค และนโยบายพรรค พิจารณาในรูปของกรอบความคิดเชิงสมเหตุสมผล (Rational framework)

นักวิชาการแนวนี้เชื่อว่าการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งสามารถเทียบเคียงได้กับการตัดสินใจของผู้บริโภคในทางเศรษฐศาสตร์ เชื่อว่ามนุษย์เป็นมนุษย์เศรษฐกิจ (Economic man) มาใช้ศึกษาการตัดสินใจทางการเมือง แนวทางศึกษานี้เห็นได้ว่า ตัวแบบนี้จึงมีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “ตัวแบบการเลือกตั้งโดย 4 เหตุและผล” หรือ “The rational choice mode” แนวคิดนี้ได้รับความนิยมเพื่อฟูในช่วงที่แนวคิดพฤติกรรมศาสตร์ขยายตัวอย่างมาก แนวคิดนี้พยายามอธิบายพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของผู้มีสิทธิออกเสียงในสหรัฐอเมริกาสมัยแรกในช่วง ค.ศ. 1940- 1950 มองว่าพฤติกรรมเลือกตั้งเกิดจากความมีสำนึกในเชิงเหตุผลของบุคคลเชิงผลประโยชน์ที่ได้รับ หักล้างกับต้นทุนของพฤติกรรมนั้น (Cost-benefit) แนวคิดนี้เชื่อว่าความนิยมพรรคและของสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้มีสิทธิเลือกตั้งเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงมากกว่าปัจจัยตัวพรรคการเมือง และปัจจัยตัวผู้สมัครรับเลือก ต่อมาแนวคิดนี้เริ่มหันมาให้ความสำคัญกับอิทธิพลของพรรคและผู้สมัครอย่างกว้างขวางขึ้น โดยมีการศึกษาถึงปัจจัยพฤติกรรมของผู้นำพรรคว่ามีผลต่อผู้ใช้สิทธิลงคะแนนเสียงหรือไม่และศึกษาบทบาทของผู้รณรงค์หาเสียง (Voting campaign manager) รวมถึงศึกษาถึงนโยบายพรรค (Political platforms)

แนวคิดนี้ถือว่าการลงคะแนนเสียงของผู้มีสิทธินั้นเป็นเครื่องมือ (Instrument) ที่มาจะซึ่งผลประโยชน์หรือเป้าหมายที่ผู้สมัครต้องการ ผู้ลงคะแนนเสียงนั้นเป็นผู้มีเหตุผล (Rational voter) ดังนั้นก่อนการตัดสินใจเลือกผู้สมัครผู้มีสิทธิออกเสียงจะพิจารณาจากผลประโยชน์ของตนเป็นที่ตั้ง แนวคิดนี้ให้ความสำคัญกับเป้าหมายทางการเมืองของตน โดยเลือกเพื่อให้เป้าหมายทางการเมืองของตนบรรลุวัตถุประสงค์ และแนวคิดนี้เชื่อว่าพฤติกรรมเลือกตั้ง หรือ การตัดสินใจลงคะแนนเสียงของผู้ลงคะแนนเสียงนั้นเกิดจากการพิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบ ระมัดระวัง โดยมีการใช้ข้อมูลข่าวสารที่เพียงพอประกอบการตัดสินใจ

ในทางปฏิบัติผู้ลงคะแนนเสียงจะตั้งหลักเกณฑ์ของตนในการที่เลือกผู้สมัครที่ตนพอใจมากที่สุด รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองเกี่ยวกับตัวผู้สมัคร หรือเกี่ยวกับพรรคการเมืองที่ผู้สมัครนั้นสังกัดอยู่ หลังจากนั้นก็จะประเมินข้อมูลข่าวสารนั้น พิจารณาว่าสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ที่ตนได้กำหนดไว้ก่อนหรือไม่ หลังจากนั้นจึงทำการลงคะแนน โดยที่ผู้ลงคะแนนบางคนอาจให้ความสำคัญกับคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร บางคนให้ความสำคัญกับนโยบายของพรรคการเมือง

พฤติกรรมทฤษฎีในการเลือกตั้ง

นักวิชาการไทยจำนวนมากได้ศึกษาถึงรูปแบบและพฤติกรรมทฤษฎีในการเลือกตั้งของผู้สมัครเลือกตั้งและพรรคการเมืองต่าง ๆ ในประเทศไทย โดยมีความเห็นที่เหมือนกันและต่างแตกต่างกันออกไป ดังนี้

ไพฑูรย์ บุญวัฒน์ (2538) อ้างถึงใน วิเชียร ต้นศิริคงคล, 2558, หน้า 17) เสนอว่า พฤติกรรมการเลือกตั้งเบี่ยงเบน มี 4 ประการ ดังนี้ การใช้สิทธิพลจากราชการ การใช้กลวิธีการพนัน การใช้กลวิธีทำลายคู่แข่ง และการใช้เงินซื้อคะแนนเสียงเลือกตั้ง

การใช้สิทธิพลจากราชการ เกิดขึ้นจากนักการเมืองที่เป็นพรรครัฐบาล เป็นรัฐบาลรักษาการ (Incumbent government) สมาชิกของพรรคการเมืองที่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เป็นรัฐมนตรีว่าการ รัฐมนตรีช่วยว่าการ ที่กำกับควบคุมการทำงานของข้าราชการประจำที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น กลไกของตำรวจ กลไกขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลไกสาธารณสุข กลไกของการศึกษา กลไกของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กลไกของทหาร เป็นต้น

การใช้กลวิธีการพนัน แนวทางนี้สอดคล้องกับจิตวิทยาของประชาชนไทยส่วนหนึ่งที่ชอบการพนันขั้นต่อ ผู้สมัครบางรายใช้ห้วคะแนนของตน โดยเฉพาะห้วคะแนนที่เป็นเจ้ามือหวยเถื่อน คนเดินโพยหวย เพื่อออกไปรับพนันขั้นต่อจากประชาชน เพื่อให้เลือกตั้งคน โดยแลกผลกับประโยชน์ที่ผู้พนันจะได้จากผลการเลือกตั้ง หากผู้สมัครได้รับเลือกตั้ง ผู้รับพนันจะจ่ายในอัตราสองเท่า สามเท่า ของเงินพนันที่ลงไป วงเงินการวางพนันมากน้อยแล้วแต่ผู้สมัครที่มีฐานะทางการเงินที่ดี ใช้เงินจำนวนมาก และไม่ต้องเป็นบุญคุณกับผู้ลงคะแนนเสียงให้ตน

กลวิธีการทำลายคู่แข่งกัน กลวิธีนี้มีความหลากหลาย เริ่มตั้งแต่การทำร้ายผู้สมัครด้วยกัน เช่น การจ้างมือปืนมาสังหารชีวิตผู้สมัครหรือห้วคะแนน ทำร้ายร่างกายผู้สมัครหรือห้วคะแนนข่มขู่ผู้สมัครหรือห้วคะแนน ทำลายทรัพย์สินของผู้สมัคร โดยเฉพาะป้ายหาเสียง ปลอมข่าวลือผ่านสื่อหรือช่องทางต่าง ๆ มีการขูดคู้ย ใสร้ายป้ายสี ผู้สมัครเพื่อให้ประชาชนมีความรู้สึกเกลียดชัง

การใช้เงินซื้อคะแนนเสียงเลือกตั้ง มีหลายรูปแบบตั้งแต่ การจ่ายเงินเพื่อให้ประชาชนไปลงคะแนนเสียงให้กับผู้สมัครทั้งช่วงก่อนการเลือกตั้งและหลังการเลือกตั้ง การจ่ายเงินให้ห้วคะแนนเพื่อนำไปแจกจ่ายให้กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งอีกทอดหนึ่ง หรือการแจกจ่ายสิ่งของ จัดเลี้ยง จัดนำเที่ยว ให้กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือสมาชิกในครอบครัวเพื่อแลกกับการลงคะแนนเสียงให้

พิชาย รัตนดิลก ณ ภูเก็ต (2537 อ้างถึงใน วิเชียร ต้นศิริคงคล, 2558, หน้า 18) ได้ชี้ว่าแนวทางการทุจริตเลือกตั้งในสังคมไทย มี 3 แนวทาง คือ กรรมวิธี กลไก และกระบวนการทุจริตหาเสียง กรรมวิธี กลไก และกระบวนการทุจริตซื้อ-ขายเสียง กรรมวิธี กลไก และกระบวนการทุจริตลงคะแนนเสียง โดยทั้งสามแนวทางมีรายละเอียด ดังนี้

การทุจริตหาเสียง เป็นการที่ผู้สมัครรับเลือกตั้ง หรือทีมงาน ดำเนินกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างในระยะเวลาที่มีการเลือกตั้งเพื่อจูงใจให้ประชาชนลงคะแนนเสียงให้ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้เป็นกิจกรรมที่กฎหมายการเลือกตั้งห้ามไว้ กระบวนการทุจริต ได้แก่ พฤติกรรมการ

หว่านพืช เช่น การให้ทุนการศึกษาแก่เด็กนักเรียน การทำบุญกับวัด การจัดทำโครงการพัฒนาโครงการอบรม พุทธธรรมการจัดงานเลี้ยงเลือกตั้งพุทธธรรมการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้นำศาสนา ผู้นำทางความคิดของประชาชน พุทธธรรมแจกเงินและสิ่งของกับครอบครัวและรายบุคคลในโอกาสต่าง ๆ

การทุจริตซื้อ-ขายเสียง สามารถแบ่งได้สองประเภทหลัก คือ ซื้อเสียงเพื่อหวังคะแนนและซื้อเสียงเพื่อถ่วงดุลหรือทำลายฐานเสียงคู่แข่งทางการเมือง การซื้อเสียงมีหลายรูปแบบ ดังนี้

กรรมวิธีการตกเขียว เป็นการซื้อเสียงคล้ายกับการหว่านพืชแต่ต่างตรงที่การตกเขียวมีการดำเนินการที่ถึงผู้มีคประชาชนผู้ลงคะแนนด้วยผลประโยชน์ที่ผู้สมัครสัญญาว่าจะให้ การเล่นพนันและห่วยผู้สมัคร พื้นที่ที่การพนันการเลือกตั้งเกิดขึ้นมาก คือ พื้นที่ภาคใต้ ภาคกลาง ภาคตะวันออก ส่วนภาคตะวันออกเฉียงเหนือวิธีไม่เป็นที่นิยมมากนัก ขบวนการลากพาและการยิงกระสุน การซื้อเสียงแบบนี้มีกิจกรรม และกลุ่มบุคคลที่เข้ามาเกี่ยวข้องมาก มีขั้นตอนย่อยที่เริ่มจาก ขึ้นการสำรวจรายชื่อผู้ที่เป็นเป้าหมายในการลากพา ขึ้นการเตรียมกระสุนหรือเงินที่จะซื้อเสียง และสุดท้ายขึ้นการยิงกระสุน กรรมวิธีบัตรผีต่าง ๆ บัตรผีนั้นมีสองประเภท คือ บัตรผีที่เกิดจากการซื้อขายบัตรประชาชนจริง กับบัตรผีที่เกิดจากความบกพร่องของงานทะเบียนราษฎร บัตรผีทั้งสองประเภทจะถูกนำมาลงคะแนนวันลงคะแนนเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งที่ผู้สมัครได้เตรียมการร่วมกับเจ้าหน้าที่ประจำหน่วยเลือกตั้ง และสุดท้าย คือ การซื้อเสียงโดยวิธีอื่น ผู้สมัครบางรายอาจซื้อตัวผู้สมัครรายอื่นให้ขอลงตัวในช่วงโค้งสุดท้ายของการแข่งขันเพื่อโอนคะแนนเสียงของตนให้กับผู้สมัครรายอื่นแลกกับผลประโยชน์ด้านการเงินผู้สมัครบางรายอาจว่าจ้างผู้สมัครบางรายปราศรัยหาเสียงใส่ร้ายป้ายสีผู้สมัครที่เป็นคู่แข่งของตน บางครั้งอาจมีการซื้อห้วคะแนนและฐานคะแนนเสียงยกหมู่บ้าน ทั้งนี้ห้วคะแนนที่ไม่ฝึกฝนพรรคการเมืองใดหรือผู้สมัครรายใดมักจะมีโอกาสเจรจาต่อรองผลประโยชน์ได้มาก

การทุจริตลงคะแนนเสียง เป็นการทุจริตโดยอาศัยกลไกของรัฐ การทุจริตแบบนี้เป็นการทุจริตที่ต้องอาศัยกลไกอำนาจรัฐทั้งในระดับประเทศและระดับท้องถิ่น จังหวัดที่เกิดรูปแบบการทุจริตแบบนี้มักกระจุกตัวอยู่ในภาคกลางและภาคตะวันออก เช่น จังหวัดชลบุรี ปราจีนบุรี ปทุมธานี และสมุทรปราการ โดยมีรูปแบบความสัมพันธ์ในเชิงระบบอุปถัมภ์ระหว่างผู้มีอิทธิพลเจ้าพ่อ ผู้ประกอบการธุรกิจผิดกฎหมาย กับเจ้าพนักงานของรัฐระดับสูงซึ่งอาจเป็นทหาร ตำรวจ เจ้าพนักงานปกครอง

สมบัติ จันทรวงศ์ (2530 อ้างถึงใน วิเชียร ตันศิริคงคล, 2558, หน้า 19) ได้ศึกษาพฤติกรรมเลือกตั้งและกระบวนการบริหารจัดการการเลือกตั้งไว้ดังนี้ ขั้นตอนการวางแผนและ

รณรงค์หาเสียงการเลือกตั้ง ขั้นตอนในวันเลือกตั้ง และขั้นตอนภายหลังการเลือกตั้ง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นตอนการวางแผนและรณรงค์หาเสียงการเลือกตั้ง เป็นขั้นตอนที่สำคัญ นักการเมืองที่มีประสบการณ์จะต้องวางแผนดำเนินการทางการเมืองระยะยาว เตรียมการวางแผนการเลือกตั้ง เพื่อให้มีกิจกรรมทางการเมืองอย่างต่อเนื่องทั้งในเวลาปกติหรือเวลาที่มีการประกาศพระราชกฤษฎีกายุบสภาเพื่อการเลือกตั้ง ซึ่งการหาเสียงดังกล่าว นักการเมืองต้องมีข้อมูลในเรื่องของเขตการเลือกตั้ง (Constituency) และระบบการเลือกตั้ง (Electoral system) ในกรณีที่ระบบการเลือกตั้งเป็นแบบแบ่งเขตเรียงเบอร์ก็ต้องพิจารณาการจัดทีมของผู้สมัคร ในกรณีที่เป็นการตั้งแบบเขตเบอร์เดียวก็ต้องพิจารณาถึงศักยภาพผู้สมัครที่เป็นคู่แข่งเพื่อนำมาประเมินกลยุทธ์ในการหาเสียงต่อไป ในขั้นการรณรงค์หาเสียงมีรายละเอียด ดังนี้

การจัดองค์กรเพื่อการเลือกตั้ง ทั้งนี้เพื่อให้การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งเป็นไปอย่างมีระบบ มีการแบ่งงานจัดระบบการทำงาน มีอำนาจหน้าที่ที่ชัดเจนในองค์กร ผู้สมัครจึงต้องตั้งศูนย์การเลือกตั้ง (Campaign center) ขึ้น มีการจ้างเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ทางด้านกฎหมาย ด้านการจัดการ อุปกรณ์สำนักงานด้านการเงิน โดยมีผู้จัดการศูนย์การเลือกตั้งเป็นผู้รับผิดชอบการรณรงค์การเลือกตั้ง ศูนย์การเลือกตั้งนี้มีหลายระดับประเทศที่มีสำนักงานใหญ่ที่ทำการพรรคการเมือง ศูนย์การเลือกตั้งระดับศูนย์การเลือกตั้งระดับภาคและศูนย์การเลือกตั้งในเขตการเลือกตั้ง

การจัดระบบหัวคะแนน ความสำเร็จของผู้สมัครขึ้นกับประสิทธิภาพของระบบหัวคะแนนในการหาคะแนนให้กับผู้สมัคร “หัวคะแนน” คือ บุคคลที่สามารถหาคะแนนเสียงให้กับผู้สมัครรับเลือกตั้ง โดยใช้วิธีการที่เปิดเผยและวิธีการที่ไม่เปิดเผย หัวคะแนนเป็นกลไกสำคัญในการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง กระตุ้นให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งให้กับผู้สมัครที่ตนสนับสนุนในเขตเลือกตั้งที่มีขนาดใหญ่ ภูมิประเทศเป็นอุปสรรคในการเดินทาง และมีลักษณะประชากรกระจายตัวไปอย่างกระจัดกระจาย การหาเสียงทำได้ยากลำบาก ผู้สมัครจึงต้องอาศัยหัวคะแนนในการประชาสัมพันธ์ตัวผู้สมัคร กระตุ้นเตือนประชาชนผู้มีสิทธิให้มาลงคะแนนสนับสนุนตน กล่าวได้ว่าหัวคะแนนเป็นตัวกลางระหว่างผู้สมัครกับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง คุณสมบัติที่ดีของหัวคะแนน คือ เป็นผู้ที่เป็นที่รู้จักของประชาชนในท้องถิ่นนั้น อาจจะเป็นผู้ที่มีเครือข่ายจำนวนมาก หรืออาจเป็นที่นับถือของประชาชน หรืออาจเป็นผู้นำชุมชน หรืออาจเป็นผู้มีอิทธิพลในทางเศรษฐกิจนอกระบบ เช่น เจ้ามือหวย เจ้าของบ่อน ผู้ค้าของหนีภาษี เป็นต้น หัวคะแนนมีหน้าที่หลักสำคัญ ทั้งก่อนวันเลือกตั้ง ในวันเลือกตั้ง และภายหลังวันเลือกตั้ง

ขั้นตอนในวันเลือกตั้ง หัวคะแนนจะทำการประชาสัมพันธ์ตัวผู้สมัครให้ประชาชนทราบชีวิต ครอบครัว การทำงาน การศึกษา ประสบการณ์ และนโยบายผู้สมัคร เพื่อให้ประชาชนเกิด

ความศรัทธาในตัวผู้สมัคร ในลำดับต่อมาหัวหน้าคะแนนจะทำการหาข้อมูลพื้นฐานของเขตเลือกตั้ง เช่น ความนิยมของประชาชนในตัวผู้สมัครเป็นแบบใด จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในแต่ละครัวเรือนเป็นอย่างไร หัวหน้าคะแนนที่ดีต้องมีข้อมูลข่าวสารของผู้สมัครที่เป็นคู่แข่งรวมถึงผู้ที่เป็นเครือข่ายของคู่แข่ง บางครั้งหัวหน้าคะแนนอาจต้องสร้างข่าว ปลอ่ยข่าวลือ ตอบโต้ข่าว เพื่อให้ผู้สมัครที่ตนสนับสนุนได้เปรียบทางการเมือง หัวหน้าคะแนนต้องประสานงานกับผู้นำในชุมชนต่าง ๆ เพื่อจัดตารางการประชาสัมพันธ์หาเสียง รวมถึงพบปะเยี่ยมเยียนประชาชนในพื้นที่ต่าง ๆ ที่เป็นทั้งฐานคะแนนจัดตั้ง ซึ่งเป็นจุดแข็งและจะฐานคะแนนเสียงคู่แข่งซึ่งเป็นจุดอ่อนในการเลือกตั้งแต่ละครั้ง

ขั้นตอนในวันเลือกตั้งมีขั้นตอนย่อย คือ การเตรียมคนไปเลือกตั้ง ส่งคนไปสังเกตการณ์บริเวณหน่วยเลือกตั้งเพื่อประเมินผลจำนวนผู้ไปใช้สิทธิเลือกเป็นระยะ ๆ ทั้งผู้ใช้สิทธิของผู้สมัครและคู่แข่ง การจัดหน่วยเคลื่อนที่เร็วเพื่อเก็บตกคะแนนเสียงที่ยังไม่ออกไปใช้สิทธิ และสังเกตการณ์การกระทำผิดของผู้สมัครรายอื่น

ขั้นตอนภายหลังการเลือกตั้ง หัวหน้าคะแนนจะทำการตอบแทนและขอบคุณประชาชนแทนผู้สมัครไม่ว่าผลการเลือกตั้งจะออกมาเป็นอย่างไร ส่วนใหญ่จะใช้รูปแบบของการจัดเลี้ยงงานสังสรรค์

แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมกรการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

พฤติกรรมทางการเมือง (Political behavior) หมายถึง การแสดงกริยาอาการและความนึกคิดดังกล่าวเป็นปฏิกิริยาตอบสนองกระบวนการทางการเมืองการปกครองที่มีอยู่ในแต่ละระบบการเมือง ดังนั้นพฤติกรรมทางการเมืองจึงหมายถึง ลักษณะรูปแบบของกริยาอาการและความนึกคิดทางการเมืองการปกครองเป็นต้นว่า รูปแบบของการมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบต่าง ๆ เช่น การออกเสียงเลือกตั้ง การปฏิบัติตามกฎหมาย ความสนใจทางการเมือง ความเบื่อหน่ายทางการเมือง และความเชื่อมั่นทางการเมือง เป็นต้น

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับเรื่องพฤติกรรมลงคะแนนเสียงเลือกตั้งในทางรัฐศาสตร์นั้นพัฒนาขึ้นมาจากการสนใจของนักวิชาการสองสาขา คือ นักสังคมวิทยาและนักรัฐศาสตร์ กลุ่มพฤติกรรมนิยม นักวิชาการเหล่านี้ได้ให้ความสนใจอิทธิพลของสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมที่มีต่อพฤติกรรมลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของบุคคลเป็นเรื่องแรก สถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมดังกล่าว บ่งชี้จากการศึกษาอาชีพกลุ่มชาติพันธุ์ หรือกลุ่มวัฒนธรรมและชนกลุ่มน้อยต่าง รวมทั้งแบบแผนการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีด้วย ต่อมาได้ให้ความสนใจอิทธิพลของปัจจัยด้านจิตวิทยาหรือความรู้สึกรวมถึงการเมือง เช่น ความสนใจที่มีต่อการเมือง การสังกัดกลุ่มหรือการสังกัดพรรคการเมืองบางพรรค เป็นต้น การศึกษาดังกล่าวนำจะนำมาพิจารณาเพื่อกำหนดเป้าหมาย

แนวทางในการศึกษาพฤติกรรมในการลงคะแนนเสียง เลือกตั้งของไทยที่เป็นระบบต่อไป (สุจิต บุญบงการ และพรศักดิ์ ผ่องแผ้ว, 2525, หน้า 7 อ้างถึงใน รัตนา วิงวอน, 2558, หน้า 88)

นักสังคมศาสตร์ได้แบ่งทฤษฎีของการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ออกเป็น 4 ประเด็นคือ ทฤษฎีปัจจัยกำหนด (Determinative theories) ทฤษฎีความสำนึกเชิงเหตุผล (Consciously rational theories) ทฤษฎีระบบ (System theories) และทฤษฎีเกี่ยวกับผู้อุปถัมภ์และผู้รับอุปถัมภ์ (Patron client) ดังนี้ (สุจิต บุญบงการ และพรศักดิ์ ผ่องแผ้ว, 2525, หน้า 15-18 อ้างถึงใน รัตนา วิงวอน, 2558, หน้า 88)

1. ทฤษฎีปัจจัยตัวกำหนด (Determinative theories) ทฤษฎีปัจจัยตัวกำหนดระบุว่า พฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง โดยปัจจัยทางสังคม ทฤษฎีดังกล่าวเสนอว่า ปัจจัยทางสังคม อันเป็นภูมิหลังของบุคคล ทั้งในระดับกว้างทั่วไป และแคบลงมาถึงช่วงที่จะมีการตัดสินใจ มีอิทธิพลอย่างสำคัญต่อพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งแนวความคิดที่เป็นพื้นฐานของทฤษฎีนี้ได้แก่ ตัวแบบพลังทางสังคมของ พอลลาซาเฟลด์ “ทฤษฎีภาคสนาม” ของนักจิตวิทยาเคิร์ตเลวิน (Kurt Lewin) กล่าวอีกในหนึ่ง ทฤษฎีประเภทนี้เป็นการเสนอเงื่อนไขที่กำหนดรูปแบบ (Pattern) ของพฤติกรรมซึ่งไม่ได้มุ่งที่จะสรุปรวมเชิงนิรนัย (Deductive generalization) หรือทำนายพฤติกรรมในอนาคตหากให้ประโยชน์อย่างสำคัญในการจัดตัวแปรอันหลากหลายที่เกี่ยวข้องกันให้เป็นระเบียบ

2. ทฤษฎีเชิงความสำนึกเชิงเหตุผล ทฤษฎีความสำนึกเชิงเหตุผลเน้นที่ปฏิกิริยาของความสำนึกตรรกะตรงของผู้ไปใช้สิทธิที่มีต่อการบริหารการเลือกตั้ง นโยบายของพรรคและสภาพของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ลักษณะดังกล่าวคล้ายกับความคิดเชิงเหตุผล (Rational framework) ของผู้ไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง เสมือนการตัดสินใจของผู้บริโภคในทางเศรษฐศาสตร์

3. ทฤษฎีระบบ ทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษาพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งประเภทที่สามคือ ทฤษฎีระบบเป็นที่น่าสังเกตถึงแม้ว่าทฤษฎีระบบจะเป็นที่นิยมในหมู่นักรัฐศาสตร์และนักสังคมศาสตร์ทั่วไปในสังคมปัจจุบันแต่ปรากฏว่ามีผู้นำไปใช้ในการศึกษาพฤติกรรมทางการเมืองและพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งอย่างจริงจังน้อยมาก

4. ทฤษฎีเกี่ยวกับผู้อุปถัมภ์และผู้รับอุปถัมภ์ (Patron client) ทฤษฎีนี้ได้อธิบายถึงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลสองฝ่าย ซึ่งต่างช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ที่ได้เท่าเทียมกัน กล่าวคือ ผู้อุปถัมภ์จะอยู่ในฐานะต่ำกว่าความสัมพันธ์ทั้งสองฝ่ายอาจจะเป็นไปได้ตั้งแต่เชิงเศรษฐกิจ การช่วยเหลือต่าง ๆ ตลอดจนจนถึงให้ความคุ้มครองและที่สำคัญคือความสัมพันธ์แบบนี้จะอยู่บนพื้นฐานของความสัมพันธ์ส่วนตัวเป็นหลัก ซึ่งแต่ละฝ่ายในสังคมจะมีอิสระในการกำหนดจำนวนบุคคลที่เขามีความสัมพันธ์ด้วย และความสัมพันธ์รูปแบบนี้อาจสิ้นสุดลงเมื่อไหร่ก็ได้ หากมี

การตอบแทนที่แต่ละฝ่ายได้รับ ไม่คุ้มค่าที่เขาจะเป็นผู้อุปถัมภ์ หรือผู้รับอุปถัมภ์ ผู้ใ้อุปถัมภ์อาจผลไปหาผู้อุปถัมภ์และผู้อุปถัมภ์ก็เลือกให้ผลประโยชน์ผู้อุปถัมภ์

สรุป การที่ประชาชนตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งให้กับผู้สมัครรับเลือกตั้งคนใดคนหนึ่งนั้น ขึ้นอยู่กับหลักการปัจจัยตัวกำหนด ความสำนึกเชิงเหตุผล และผู้อุปถัมภ์/ผู้รับอุปถัมภ์ ทั้งนี้ การศึกษาพฤติกรรมกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งจึงมีความสำคัญต่อการอธิบายว่า เพราะเหตุใดประชาชนจึงไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง และมีปัจจัยใดที่ส่งเสริมและสนับสนุนหรือเป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง เพื่อที่จะได้ว่าปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งท้องถิ่น ซึ่งสามารถใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งมากขึ้นและมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามระบอบประชาธิปไตย

แนวคิดการปกครองท้องถิ่น

การกระจายอำนาจ นับเป็นมิติทางการเมืองที่มีความหมายอย่างยิ่งสำหรับการปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย เนื่องจากการปกครองส่วนท้องถิ่นของไทยไม่ได้เกิดจากความต้องการของประชาชนในระดับฐานล่างหาก แต่เกิดจากรัฐเป็นผู้กำหนดให้มีขึ้นจึงทำให้การปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สอดคล้องกับสภาพของสังคมไทยเท่าที่ควร แต่การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีส่วนสำคัญ ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพึ่งตนเองและตัดสินใจกิจการของท้องถิ่นได้เองอย่างมีอิสระพอสมควร ซึ่งในเรื่องดังกล่าวมีผู้ให้ความเห็นไว้ดังนี้ (วิษณุ รอดไพบูลย์, 2549 อ้างถึงใน ธงชัย ไตรสิกขา, 2555, หน้า 8)

การกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เกิดจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 มีเจตนารมณ์ที่มุ่งหวังให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองภายใต้ระบอบประชาธิปไตยทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ และนอกจากนี้ยังได้ให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจด้านการปกครองไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งจะเห็นได้จากการกำหนดหมวด 5 แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐมาตรา 78 ซึ่งกำหนดว่า “รัฐต้องกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นพึ่งตนเองและตัดสินใจในกิจการท้องถิ่นได้เอง พัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นและระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ตลอดจนโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศในท้องถิ่นให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกันทั่วประเทศ รวมทั้งพัฒนาจังหวัดที่มีความพร้อมให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่โดยคำนึงถึงเจตนารมณ์ของประชาชนในจังหวัดนั้น”

การปกครองส่วนท้องถิ่นเกิดขึ้นเพื่อส่งเสริมให้ท้องถิ่นมีอิสระในการปกครองตนเอง บริหารงานภายใต้กรอบกฎหมายที่กำหนดไว้ และที่สำคัญคือให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหาร

และรับผิดชอบภาระต่าง ๆ ของท้องถิ่นมีส่วนร่วมในกิจการทางการเมืองเช่นการไปเลือกตั้งการให้ความสนใจกับการบริหารของตัวแทนที่ตนเป็นผู้เลือกตั้งเข้าไปเป็นผู้บริหารงาน ฯลฯ โดยข้อดีของการปกครองส่วนท้องถิ่นมากที่สุดซึ่งจะช่วยให้สามารถแก้ปัญหาของท้องถิ่นได้อย่างตรงจุดอันเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาลกลางนั่นเอง (นรนิติ เศรษฐบุตร และคณะ, 2521 อ้างถึงใน ธงชัย ไตรศึกษา, 2555, หน้า 9)

จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สรุปได้ว่าการกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือการที่รัฐต้องการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นพึ่งตนเองและตัดสินใจในกิจการท้องถิ่นได้เอง โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีอิสระในการกำหนดนโยบายการบริหารงานบุคคลการเงินการคลังและมีอำนาจหน้าที่ของตนเอง โดยเฉพาะจะทำให้ชุมชนสามารถกำหนดวิถีชีวิตของตนเองได้ซึ่งจะช่วยให้สามารถแก้ปัญหาของท้องถิ่นได้อย่างตรงตามความต้องการของประชาชน ซึ่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด จะเป็นตัวแทนที่ได้รับเลือกจากประชาชนให้ทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและบริหารงานเพื่อประโยชน์สุขโดยรวมของประชาชนในท้องถิ่น

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับห้วคะแนน

ความหมายของห้วคะแนน

สมบัติ จันทรวงศ์ (2536, หน้า 118-119 อ้างถึงใน วรลักษณ์ พุ่มพวง, 2556, หน้า 20)

กล่าวว่า ห้วคะแนนเป็นเสมือนตัวกลางระหว่างชาวบ้านผู้มีอิทธิพลออกเสียงเลือกตั้ง กับ ผู้สมัครรับเลือกตั้ง ผู้สมัครจะยอมรับว่า ห้วคะแนนเป็นสิ่งจำเป็น เพราะห้วคะแนนเป็นผู้มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับชาวบ้านหรือเป็นผู้นำของชุมชนท้องถิ่นที่ชาวบ้านนับถือ ในขณะที่ชาวบ้านไม่เคยรู้จักไม่เคยมีความสัมพันธ์หรือแม้แต่ไม่เคยเห็นผู้สมัครรับเลือกตั้งมาก่อนเลยก็ได้ บทบาทของห้วคะแนน จึงได้แก่การเชื่อมประสานระหว่างชาวบ้านกับผู้สมัครรับเลือกตั้งด้วยการพบปะชักชวนชาวบ้านให้ลงคะแนนสนับสนุนผู้สมัครคนนี้

โอพาร์ ถิ่นบางเตียว และนครินทร์ เมฆไตรรัตน์ (2554 อ้างถึงใน วรลักษณ์ พุ่มพวง, 2556, หน้า 20) ห้วคะแนน คือ บุคคลที่ช่วยหาเสียงให้กับผู้สมัครรับเลือกตั้งโดยใช้เล่ห์เหลี่ยม กลโกงหรือให้อามิสสินจ้างกับผู้มีสิทธิเลือกตั้งเพื่อชักจูงให้เลือกผู้สมัครที่เขาสนับสนุนจนได้รับชัยชนะในการเลือกตั้ง โดยที่ห้วคะแนนมักจะหวังสินจ้างรางวัลจากผู้สมัครเป็นการตอบแทนหรือยกยอกสิ่งของเงินทองที่ผู้สมัครให้ไว้ คิดสินบนชาวบ้านบางส่วนมาเป็นของตน ส่วนคนที่ช่วยผู้สมัครหาเสียงอย่างเต็มที่โดยไม่หวังผลตอบแทนเป็นตัวเงินหรือสินจ้างรางวัล โดยตรงมักจะนิยมเรียกกันว่า “ผู้สนับสนุน” มากกว่า “ห้วคะแนน” ดังนั้น “ผู้สนับสนุน” หรือ “ห้วคะแนน” ก็คือ

บุคคลที่สามารถหาคะแนนเสียงให้กับผู้สมัครรับเลือกตั้งได้ โดยไม่คำนึงถึงว่าจะใช้วิธีการอย่างไร มาแสวงหาความสนับสนุนให้กับผู้สมัครของตน หัวคะแนนจึงเป็นกลไกที่สำคัญ ภายในกระบวนการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นเสมือนแกนขาที่สำคัญ ในการประสานงาน ติดต่อ เร่งเร้ากระตุ้น ให้ประชาชนเห็นความสำคัญของผู้สมัครที่เขาสนับสนุน

ในหลายพื้นที่หัวคะแนนจะต้องเป็นบุคคลที่มีอิทธิพลในท้องถิ่น เป็นผู้ที่มีญาติพี่น้อง เพื่อนฝูงมาก เป็นที่นับถือของประชาชนผู้สมัครให้การยอมรับหัวคะแนนก็เพราะหัวคะแนนเป็นผู้ที่มีความสัมพันธ์ส่วนตัวอย่างใกล้ชิด หรือเป็นผู้นำของชุมชนที่ชาวบ้านให้ความยอมรับนับถือ หัวคะแนนที่ประสบความสำเร็จในการชักจูงให้ชาวบ้านมาลงคะแนนให้กับผู้สมัครมักจะใช้ ความสัมพันธ์และการยอมรับที่ชาวบ้านมีให้กับเขาเป็นเครื่องมือสำคัญในการโน้มน้าวใจให้ ชาวบ้านคล้อยตามแต่ถ้าความสัมพันธ์ระหว่างชาวบ้านกับหัวคะแนนมีไม่มากพอหัวคะแนนอาจ ต้องอาศัยปัจจัยอย่างอื่นในบางกรณีหัวคะแนนอาจจะทำหน้าที่เป็นเพียงกลไกประสานระหว่าง “การซื้อ-ขายคะแนนเสียง” ของผู้สมัครกับชาวบ้าน

ประเภทของหัวคะแนน

โอพาร์ ถิ่นบางเตียว และนครินทร์ เมฆไตรรัตน์ (2554 อ้างถึงใน วรรณักษณ์ พุ่มพวง, 2556, หน้า 21-24) ได้แบ่งประเภทของหัวคะแนน ดังนี้

1. แบ่งโดยยึดหลักความสัมพันธ์กับผู้สมัคร

1.1 ประเภทกลุ่มหัวคะแนนที่เป็นเครือญาติของผู้สมัคร เป็นกลุ่มบุคคลที่มีความผูกพันกับผู้สมัครมากที่สุดและมีส่วนช่วยเหลือผู้สมัครในการหาเสียงทุกรูปแบบมากที่สุดความผูกพัน ดังกล่าวมีผลให้หัวคะแนนในกลุ่มนี้มีความซื่อสัตย์ต่อผู้สมัครมากที่สุด

1.2 ประเภทกลุ่มหัวคะแนนที่เป็นเพื่อนหรือเป็นกลุ่มคนที่รู้จักกับผู้สมัครโดยตรง บุคคลกลุ่มนี้จะช่วยเหลือผู้สมัครในการหาเสียงมากน้อยอย่างไรขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ที่ผู้สมัครมีต่อเขาเป็นสำคัญ

1.3 ประเภทกลุ่มหัวคะแนนที่ได้รับการแนะนำมา หัวคะแนนประเภทนี้ไม่มี ความสัมพันธ์โดยตรงกับผู้สมัครแต่ได้รับคำแนะนำมาจากกลุ่มหัวคะแนนประเภทแรกและ ประเภทที่สอง

2. แบ่งประเภทหัวคะแนนตามสาขาอาชีพ

2.1 กลุ่มข้าราชการหรืออดีตข้าราชการเป็นกลุ่มที่มีอำนาจ อิทธิพลสูง มีคนเคารพนับถือ มากในท้องถิ่นเป็นตัวเชื่อมไปถึงหัวคะแนนอื่น ๆ ด้วยข้าราชการพวกนี้นอกจากมีส่วนสนับสนุน ด้านการหาคะแนนเสียงให้กับผู้สมัครแล้วยังอาจให้ความช่วยเหลือในด้านกลวิธีในการหาคะแนน เสียงอย่างไม่ชอบมาพากลอีกด้วย ข้าราชการบางกลุ่ม โดยเฉพาะที่มีสายการบังคับบัญชา

ที่เด็ดขาดมีการรวมตัวกันเป็นกลุ่มก่อนสามารถสั่งการให้ผู้ที่บังคับบัญชาลงคะแนนเสียงให้กับผู้สมัครที่ตน สนับสนุนได้

2.2 กลุ่มผู้นำท้องถิ่นที่ได้รับการแต่งตั้งจากทางราชการ เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน แพทย์ประจำตำบล กรรมการสภาตำบล กรรมการหมู่บ้าน ฯลฯ ผู้นำเหล่านี้จะเป็นผู้ที่มีเครือข่ายมาก มีอิทธิพลต่อท้องถิ่นสูงก่อนที่จะมาเป็นผู้นำชุมชนก็ต้องมีฐานคะแนนเสียงของตนในหมู่บ้านเป็นพื้นฐานอยู่แล้ว ดังนั้นในการเลือกตั้ง แต่ละครั้งจึงเป็นเป้าหมายที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งจึงพยายามแสวงหามาเป็นหัวคะแนนให้กับตนเองเพราะนั่นเกือบจะประกันชัยชนะในท้องถิ่นนั้น ๆ ได้อย่างแน่นอน

2.3 กลุ่มนักการเมืองท้องถิ่น เช่น สมาชิกสภาจังหวัด (ส.จ.) สมาชิกสภาเทศบาล (ส.ท.) นายกเทศมนตรี อบต. ฯลฯ เป็นบุคคลที่ได้รับการเลือกตั้งจากประชาชนในเขตเลือกตั้งของการบริหารส่วนท้องถิ่นหัวคะแนนในกลุ่มนี้ยังมีความชำนาญในการเลือกตั้งมีฐานคะแนนกว้างกว่าผู้นำท้องถิ่นข้างต้น ความสัมพันธ์ระหว่างนักการเมืองท้องถิ่นเหล่านี้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีลักษณะพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันทั้งด้านฐานคะแนนเสียงและผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจลักษณะนี้ทำให้นักการเมืองท้องถิ่นเป็นหัวคะแนนที่สำคัญยิ่งของผู้สมัคร

2.4 กลุ่มนักธุรกิจ พ่อค้าคหบดีท้องถิ่น ที่มีฐานะร่ำรวยและเป็นที่เคารพยำเกรงของบรรดาพ่อค้าด้วยกันและเป็นผู้ที่มีความกว้างขวางในเชิงธุรกิจ มีความสัมพันธ์กับประชาชนทั่วไปในท้องถิ่นหัวคะแนนกลุ่มนี้มีบทบาทและอิทธิพลต่อการหาเสียงโดยนำวิธีการให้ประโยชน์ทางวัตถุเข้าแลกเปลี่ยนหรือความสัมพันธ์ในเชิงธุรกิจ ฐานะเป็นพ่อค้า-ลูกค้า หรือ เจ้าหนี้-ลูกหนี้

2.5 กลุ่มผู้นำทางจิตวิญญาณ เช่น พระสงฆ์ โต๊ะอิหม่าม โดยเฉพาะอย่างยิ่งระดับเจ้าอาวาสหรือ พระอาจารย์ต่าง ๆ เป็นผู้ที่มีอิทธิพลทางจิตใจต่อชาวบ้านเป็นอย่างยิ่ง หากผู้สมัครสามารถโน้มน้าวให้พระช่วยหาคะแนนให้ได้แล้ว โอกาสที่จะได้รับคะแนนเสียงในเขตเลือกตั้ง ในจำนวนมาก ๆ ก็ย่อมเป็นไปได้สูง

2.6 กลุ่มอาชีพอื่น ๆ ที่ เป็นเจ้าพ่อนักเลง อันธพาล ผู้กว้างขวาง หัวคะแนนประเภทนี้โดยส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ประกอบอาชีพไม่ซื่อสัตย์สุจริต หรือผิดกฎหมาย ซึ่งมักมีความสัมพันธ์อันดีกับ เจ้าหน้าที่ท้องถิ่น แม้จะมีอาชีพที่ผิดกฎหมายเนื่องจากการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ต่อกันรวมทั้ง ยังมีความสัมพันธ์กับประชาชนจำนวนมากด้วยธุรกิจที่ไม่เปิดเผยอีกด้วย

3. แบ่งประเภทหัวคะแนนตามลักษณะการจัดตั้ง

3.1 หัวคะแนนที่มีการจัดตั้งโดยตรงจากผู้สมัครหรือพรรคการเมืองของผู้สมัคร การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งในสมัยหลัง ๆ นี้ผู้สมัครพยายามที่จะจัดตั้งหัวคะแนนระดับต่าง ๆ เพื่อให้

ครอบคลุมพื้นที่มากที่สุด เพื่อที่จะอาศัยห้วคะแนนเหล่านี้ชักนำให้ประชาชนมาลงคะแนนเสียงให้ผู้สมัครด้วยวิธีการต่าง ๆ

3.2 ห้วคะแนนที่ไม่มีการจัดตั้ง ไม่มีความสัมพันธ์โดยตรงกับผู้สมัครเป็นห้วคะแนนที่เกิดขึ้นเองโดยมิได้มี การชักชวนจากผู้สมัคร โดยตรงแต่เป็นผู้ที่ช่วยรณรงค์หาเสียงให้กับผู้สมัครด้วยความสมัครใจ มิได้หวังผลตอบแทนห้วคะแนนในลักษณะนี้ เกิดขึ้นในสภาพการณ์พิเศษ หรือผู้สมัครมีคุณสมบัติโดดเด่นต่างไปจากคุณสมบัติของผู้สมัครคนอื่น ๆ เช่น เป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์ สุจริตประพฤติตนในศีลธรรมอย่างเคร่งครัด อาจเป็นการชักนำให้ประชาชนกลุ่มต่าง ๆ ออกทำการช่วยหาเสียงให้โดยมิได้สัมพันธ์รัฐจักหรือได้รับการติดต่อจากผู้สมัครเป็นการส่วนตัว พลังของกลุ่มคนเหล่านี้จะมีลักษณะกระจัดกระจายและสร้างผลสะท้อนทางการเมืองในวงกว้าง

4. แบ่งประเภทห้วคะแนนตามความชำนาญ

4.1 ห้วคะแนนมีความชำนาญ ได้แก่ ห้วคะแนนที่มีความชำนาญในการหาเสียงในพื้นที่นั้น ๆ มาทุกสมัยผู้สมัครที่มีห้วคะแนนในลักษณะนี้ช่วยในการหาเสียงย่อมมีหลักประกัน ในการได้รับคะแนนเสียง

4.2 ห้วคะแนนที่ยังไม่เคยเป็นห้วคะแนนมาก่อนห้วคะแนนประเภทนี้ไม่ค่อยมีความชำนาญในการหาเสียงยังคงคาดคะเนคะแนนเสียงที่แท้จริงได้ยาก

4.3 ห้วคะแนนจอมปลอม หรือห้วคะแนนหลอกหลวง ได้แก่ บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ไม่ได้เป็นห้วคะแนนจริงแต่ใช้วิธีการต่าง ๆ หลอกหลวงผู้สมัครว่าตนเป็นห้วคะแนนเพื่อหวังเรียกร้อยผลประโยชน์จากผู้สมัครหน้าใหม่ หรือยังไม่มีประสบการณ์ในพื้นที่

5. แบ่งประเภทห้วคะแนนตามระดับและ โครงสร้างของห้วคะแนน

5.1 ห้วคะแนนระดับจังหวัด ได้แก่ ห้วคะแนนที่มีฐานคะแนนเสียงในขอบเขตจังหวัด จัดเป็นห้วคะแนนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูง เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการหาเสียงเลือกตั้งมาก่อน ห้วคะแนนระดับนี้อาจจะมีเครือข่ายคะแนนเสียงเป็นช่วงชั้นลงมาจนถึงฐานคะแนนเสียงต่ำที่สุดได้

5.2 ห้วคะแนนระดับอำเภอ ได้แก่ ห้วคะแนนเสียงในขอบเขตอำเภอ มีฐานะรองจากห้วคะแนนระดับจังหวัดทำหน้าที่ในการประสานสัมพันธ์ระหว่างผู้สมัครหรือผู้อำนวยการเลือกตั้งกับห้วคะแนนระดับต่ำกว่าในบางกรณีคะแนนระดับอำเภอจะมีเครือข่ายเชื่อมโยงกับห้วคะแนนระดับตำบลและหมู่บ้านโดยตรง

5.3 ห้วคะแนนระดับตำบล ได้แก่ ห้วคะแนนเสียงที่ ควบคุมฐานคะแนนเสียงในขอบเขตตำบล เป็นห้วคะแนนที่ทำหน้าที่ในการประสานกับห้วคะแนนระดับหมู่บ้านและระดับอำเภอเป็นผู้ที่ได้รับความเคารพเชื่อถือจากชาวบ้าน

5.4 หัวคะแนนระดับหมู่บ้าน ได้แก่ หัวคะแนนที่ควบคุมฐานคะแนนเสียงในขอบเขตหมู่บ้าน เป็นหัวคะแนนที่มีความใกล้ชิดกับผู้มีสิทธิเลือกตั้งมากที่สุดเป็นตัวกลางระหว่างหัวคะแนนระดับตำบลกับชาวบ้านผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

5.5 หัวคะแนนระดับคุ้มหรือกลุ่ม ในบางหมู่บ้านจะมีการก่อตั้งบ้านเรือนเป็นกลุ่ม ๆ ตามความสัมพันธ์ ทางเครือญาติหรือพื้นเพเดิมในกรณีที่หัวคะแนนระดับหมู่บ้านไม่สามารถทำงานได้ ครอบคลุมทั่วทั้งหมู่บ้านผู้สมัครจำเป็นต้องหาหัวคะแนนอีกระดับหนึ่ง ได้แก่ หัวคะแนนระดับคุ้มหรือกลุ่มเพื่อให้คะแนนเสียงของผู้สมัครมีความมั่นคงยิ่งขึ้น

แนวคิดเกี่ยวกับการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง

รูปแบบของการหาเสียงเลือกตั้งในประเทศไทย

รูปแบบการหาเสียงที่เปิดเผยหรือเป็นทางการ (สมบัติ จันทร์วงศ์, 2530, หน้า 28-29 อ้างถึงใน พัชราภรณ์ ศิริพงษ์, 2557, 23) ได้แก่

1. การใช้สิ่งพิมพ์และการประชาสัมพันธ์ เป็นการรณรงค์หาเสียงอย่างเป็นทางการ เพื่อประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน ในเขตเลือกตั้งได้รู้จักผู้สมัคร โดยอาจทำป้ายขนาดใหญ่ บอกชื่อสังกัดพรรค พร้อมคำขวัญและรูปภาพของผู้สมัคร นอกจากนี้ยังมีใบปลิวหรือแผ่นพับแนะนำตัวผู้สมัครที่สำคัญมีการใช้รถติดป้ายหาเสียงและเปิดเสียงซึ่งบันทึกไว้แล้ววิ่งไปตามชุมชนต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบข่าวสารของผู้สมัคร ในกรณีที่ผู้สมัครไม่สามารถออกไปพบปะประชาชนได้อย่างทั่วถึง

2. การปราศรัยหาเสียง ซึ่งมีหลายแบบ คือ อาจเป็นการตั้งเวทีปราศรัยอย่างมีพิธีการ มีการระบุวันเวลาที่ชัดเจนและประชาสัมพันธ์ไว้ล่วงหน้าหรืออาจเป็นแบบที่ผู้สมัครได้รับเชิญให้ขึ้นปราศรัยตัวบนเวทีและกล่าวคำปราศรัยในพิธีต่าง ๆ เช่น งานบวช งานศพ เป็นต้น หรืออาจมีหน่วยงานบางหน่วยงานจัดขึ้น และเปิดโอกาสให้ผู้สมัครทุกคนได้แนะนำตัวพร้อมทั้งแสดงวิสัยทัศน์ การปราศรัยหาเสียงอาจมีข้อจำกัดในบางพื้นที่ ไม่สามารถจะใช้รูปแบบที่เหมือนกันทั้งเขตเลือกตั้งได้

3. การเข้าถึงตัวผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เป็นวิธีการหาเสียงที่นิยมเรียกกันว่า “การเคาะประตูบ้าน” เหมือนวิธีนิยมในสหรัฐอเมริกาและอังกฤษดังกล่าวมาแล้ว วิธีนี้นิยมกันมากสำหรับผู้สมัครหน้าใหม่ โดยเฉพาะชุมชนที่มีประชาชนอยู่อย่างหนาแน่น เพราะนอกจากจะได้ภาพพจน์ว่าเป็นผู้สมัคร ที่เข้าถึงประชาชนแล้ว ยังเป็นการสร้างความสัมพันธ์ใกล้ชิดสนิทสนมกับชาวบ้านได้ในระยะเวลาอันสั้น

4. การใช้สื่อมวลชนเพื่อการหาเสียง สื่อมวลชนทุกประเภทมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการเลือกตั้ง โดยเฉพาะหนังสือพิมพ์ เพราะการหาเสียงของพรรคการเมืองในระดับชาตินักการเมืองที่ เจนเวทีจะพยายามอาศัยคอลัมน์ในหนังสือพิมพ์ทำตัวให้เป็นข่าวอยู่ประจำ การเป็นข่าวในหน้า หนังสือพิมพ์มีความสำคัญมาก เพราะถือว่าเป็นการโฆษณาประชาสัมพันธ์ตนเองเป็นอย่างดีโดยมิ ต้องลงทุนแต่อย่างใด

องค์ประกอบที่สำคัญในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง

องค์ประกอบที่สำคัญในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งมี 4 ประการ (จักรพันธ์ มิตรผีกแว่น, 2549, หน้า 41) ดังนี้

1. ตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง หมายความว่ารวมถึงคุณสมบัติส่วนตัว รูปร่างหน้าตา บุคลิกลักษณะ อาชีพ ความรู้ความสามารถ ความพร้อมทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ การตัดสินใจ การเลือกใช้คน ผู้สมัครรับเลือกตั้งแต่ละคนมีจุดอ่อนจุดแข็งไม่เหมือนกันบางคนพูดเก่ง บางคนมีฐานะดี บางคนมีความรู้ดีซึ่งเป็นคุณสมบัติส่วนตัวที่ผู้สมัครต้องนำมาสร้างความนิยมให้เกิดขึ้น
2. ทรัพยากรที่ใช้ในการหาเสียงเลือกตั้งอาจเรียกได้ว่าทรัพยากรทางการเมือง ได้แก่
 - 2.1 เงินนับว่าเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง
 - 2.2 คณะผู้ทำงานช่วยเหลือในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง
 - 2.3 ยานพาหนะ หมายถึง ยานพาหนะทุกชนิดที่ใช้ในการหาเสียงเลือกตั้งขึ้นอยู่กับความจำเป็นและความพร้อมของผู้สมัครรับเลือกตั้งแต่ละคน
 - 2.4 เทคโนโลยีสมัยใหม่ ได้แก่ คอมพิวเตอร์ในการประมวลผลรวบรวมข้อมูลซึ่งช่วยให้ผู้สมัครทำงานได้รวดเร็วตัดสินใจได้ง่ายหรืออย่างน้อยก็มีเรื่องเสียงดีทันสมัยทำให้ปราศรัยในกลุ่มคนมาก ๆ ได้
3. เขตเลือกตั้งต้องรู้จักเขตเลือกตั้งที่จะลงสมัครแข่งขันให้ดีด้วย หมายถึง รู้จักในด้านประวัติศาสตร์ความเป็นมาในอดีตประชากรการแบ่งประเภทตามวัย อาชีพ เพศ พฤติกรรมในการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งครั้งก่อน และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในปัจจุบัน ลักษณะทางด้านภูมิศาสตร์ การแบ่งเขตการปกครอง วัฒนธรรมประเพณี พื้นฐานทางความคิด เศรษฐกิจของประชาชน ปัญหาสำคัญของเขตเลือกตั้งจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการวางแผนหรือจัดวางยุทธวิธีในการหาเสียงเลือกตั้งให้สามารถกำหนดได้เหมาะสมตามลำดับขั้นตอนและเข้าถึงความรู้สึกที่แท้จริงตรงกับความต้องการของประชาชนในเขตเลือกตั้ง
4. คู่แข่งคนสำคัญในเขตเลือกตั้งการหาเสียงเลือกตั้งในประเทศไทยมักมีการ โจมตีผู้สมัครฝ่ายตรงข้ามเสมอทำให้แต่ละฝ่ายเสียคะแนนนิยมได้ แต่การรู้จักอ่อนของฝ่ายตรงข้ามจะทำ

ให้เราได้เปรียบในการหาเสียงและในขณะเดียวกันก็สามารถกำจัดจุดอ่อนของตนเอง การรู้เขารู้เราจะเป็นประโยชน์อย่างมากในการวางแผนการหาเสียงเลือกตั้ง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ไพฑูรย์ โพธิสว่าง และวิเชียร ต้นศิริคงคล (2556, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของผู้นำทางการเมืองในประเทศไทย เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของผู้นำทางการเมืองในประเทศไทย แล้วนำมาสร้างเป็นสมการทางคณิตศาสตร์ เพื่อให้ทราบว่า การได้รับคะแนนเสียงนั้นเกิดจากปัจจัยใดบ้าง และแต่ละปัจจัยมีความสำคัญมากน้อยเพียงใดและอย่างไร จึงได้ทำการสุ่มตัวอย่างผู้มีสิทธิเลือกตั้งจากเขตเลือกตั้ง 4 ภาค ผลการวิจัยพบว่า ในภาคเหนือ ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นอันดับ 1 ซึ่งชนะการเลือกตั้ง และได้เป็น สส. คือ คุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัครเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้ที่ได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นอันดับ 1 และได้เป็นผู้ใหญ่บ้านมีปัจจัยสำคัญคือ การสังกัดกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุด ในภาคกลาง ผู้ที่ได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นอันดับ 1 และได้เป็นนายกเทศมนตรีมีปัจจัยสำคัญคือ กลยุทธ์การหาเสียง กลโกง การพนันและการติดสินบนเจ้าหน้าที่ และสุดท้ายภาคใต้ ผู้ที่ได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นอันดับ 1 และได้เป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบล มีปัจจัยสำคัญคือ คุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัครรับเลือกตั้ง การแจกจ่ายทรัพย์สินและเงิน ใช้วิธีการวิเคราะห์ขั้นสูง คือ Stepwise multiple regression analysis เป็นการวิเคราะห์ตัวแปรหลายตัวแปรเป็นขั้นเป็นตอน ทีละขั้นทีละตอน ซึ่งทำให้ได้ตัวแปรที่สำคัญเข้ามาสู่สมการทีละตัวเรียงลำดับตามอิทธิพลของตัวแปรนั้น แบบสอบถามที่สร้างขึ้นไม่ยาวจนเกินไป แต่ได้ครบประเด็น และครอบคลุมกับเนื้อหา

พัชรารณ ศรีพงษ์ (2557, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขตเลือกตั้งที่ 8 จังหวัดชลบุรี ผู้ที่ได้รับคะแนน อันดับ 1 ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งมีอยู่ 3 ปัจจัย กล่าวคือ ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง ที่มีอิทธิพลมากที่สุด คือ คุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัครรับเลือกตั้ง (Personal) รองลงมา คือ การสังกัดกลุ่มพรรคการเมืองหรือพรรคการเมือง (Party) และกลโกง การพนันและการติดสินบนเจ้าหน้าที่ (Fraud) ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพนั้น จากการสัมภาษณ์ พบว่า การเป็นทหารเรือของผู้สมัครนั้นเป็นปัจจัยที่ประชาชนเลือกเป็นปัจจัยหลัก เพราะประกอบอาชีพเหมือนกัน และมีความรู้จักกันมาก่อน อีกปัจจัยหนึ่งคือการที่ผู้สมัครนั้นเป็นคนทำงานเพื่อสังคม เป็นที่รู้จักและยอมรับของประชาชน อีกทั้งประชาชนมีความพึงพอใจกับนโยบายของพรรคการเมือง แต่อีก

ส่วนหนึ่งที่ทำให้ได้รับคะแนนเสียงคือ กลโกง เพราะหัวคะแนนจะเป็นคนหาคนลงคะแนนเสียงให้กับผู้สมัคร ข้อเสนอแนะคือ ภาครัฐควรมีการส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย เพื่อการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของสังคมไทยอย่างมั่นคงและยั่งยืน

รัตนา วิงวอน (2558, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง โครงการสำรวจเพื่อประมวลข้อมูลนักการเมืองถิ่นจังหวัดปราจีนบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลนักการเมืองที่เคยได้รับเลือกตั้งในจังหวัดปราจีนบุรี เครื่องข่ายความสัมพันธ์ของนักการเมืองในจังหวัดปราจีนบุรี บทบาทของเครือข่ายและกลุ่มผลประโยชน์ในการสนับสนุนนักการเมืองถิ่นจังหวัดปราจีนบุรี กลวิธีในการหาเสียงของนักการเมืองถิ่นจังหวัดปราจีนบุรี โดยการศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์เชิงลึก และการสังเกตการณ์ในพื้นที่ของผู้วิจัยข้อมูลที่ได้นำมาประมวล วิเคราะห์ แล้วนำเสนอโดยการพรรณนาวิเคราะห์

ผลการศึกษาพบว่า นักการเมืองถิ่นจังหวัดปราจีนบุรี จำแนกได้ 2 กลุ่มใหญ่ คือ กลุ่มครู อาจารย์ ข้าราชการ นักกฎหมาย และงานช่วยเหลือสังคม และกลุ่มนักการเมืองท้องถิ่นและนักธุรกิจ เครือข่าย ความสัมพันธ์ที่พบ เป็นบิดา-บุตร 2 คู่ คือ นายสมาน ภูมมะกาญจนะ กับนายชยุต ภูมมะกาญจนะ และ นายสุนทร วัฒวัลย์ กับ นางกนกวรรณ วัฒวัลย์ ศรีจันทร์งาม นอกนั้นจะเป็นการเชื่อมโยงเครือข่าย เครือญาติกับกลุ่มผลประโยชน์ทางการเมืองในระดับท้องถิ่น กลุ่มผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ และกลุ่มผลประโยชน์ทางสังคม และวัฒนธรรมการสังกัดพรรคการเมืองของนักการเมืองถิ่นในจังหวัดปราจีนบุรีจะไม่ได้ให้ความสำคัญมากนัก เพราะลักษณะการลงคะแนนของประชาชนทั่วไปจะยึดที่ตัวบุคคลเป็นหลัก ส่วนวิธีการหาเสียงโยทั่วไปจะใช้การลงพื้นที่ที่พบปะประชาชนในพื้นที่ การใช้สื่อประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ การใช้รถขยายเสียง และใช้วิธีการผ่านทางหัวคะแนน ซึ่งเป็นผู้ที่มีชื่อเสียงในพื้นที่ เช่น สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด สมาชิกสภาบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาเทศบาล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน เป็นต้น

คะนอง พิรุน (2557, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาโครงการสำรวจเพื่อประมวลข้อมูลนักการเมืองถิ่นจังหวัดจันทบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลนักการเมืองที่เคยได้รับเลือกตั้งในจังหวัดจันทบุรี เครื่องข่ายความสัมพันธ์ของนักการเมืองในจังหวัดจันทบุรี บทบาทของเครือข่ายและกลุ่มผลประโยชน์ในการสนับสนุนนักการเมืองถิ่นจังหวัดจันทบุรี โดยการศึกษาข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์เชิงลึก และการสังเกตการณ์ในพื้นที่ของผู้วิจัยข้อมูลที่ได้ถูกรวบรวมและจัดระบบ แล้วนำมาวิเคราะห์ และนำเสนอโดยวิธีการเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า นักการเมืองถิ่นจันทบุรี จำแนกได้ 3 กลุ่มใหญ่ คือ กลุ่มนักกฎหมาย และนักสื่อสารมวลชน กลุ่มครูและพนักงานในองค์กร กลุ่มนักการเมืองท้องถิ่นและกลุ่มนักธุรกิจ

โยกลุ่มอดีตข้าราชการได้รับเลือกเป็น ส.ส. มากที่สุด และปัจจัยที่เป็นเหตุผลให้ได้รับการเลือกตั้งขึ้นอยู่กับเงื่อนไขศักยภาพของนักการเมืองและอิทธิพลของพรรคการเมืองที่สังกัด นักการเมืองที่ได้รับเลือกตั้งส่วนใหญ่เป็นนักการเมืองชาย มีนักการเมืองหญิงเพียงคนเดียวที่ได้รับการเลือกตั้งคือ นางคมคาย พลบุตร

เครือข่ายสายสัมพันธ์ที่พบจะเป็นบิดา- บุตร 1 คู่ นอกนั้นจะเป็นเครือญาติและองค์กรต่าง ๆ และกลุ่มผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ และกลุ่มผลประโยชน์ทางสังคม และที่สำคัญ พรรคการเมืองคือกลุ่มผลประโยชน์ทางการเมืองที่มีบทบาทอย่างมากต่อนักการเมืองถิ่นจันทบุรี โดยมีผลต่อการย้ายพรรคของนักการเมืองเพื่อหวังยึดกระแสของพรรคให้ตนเองชนะการเลือกตั้ง โดยเฉพาะพรรคการเมืองที่เป็นรัฐบาล

วิธีการและกลวิธีการหาเสียงในการเลือกตั้งของนักการเมืองถิ่นในจังหวัดจันทบุรีมีหลายรูปแบบ ได้แก่ การใช้ความสามารถเฉพาะตัว การหาเสียงแบบการเข้าถึงชาวบ้าน การลงพื้นที่พบปะประชาชน การร่วมงานพิธีต่าง ๆ เป็นวิธีที่ได้รับความนิยมมาก ส่วนการให้ความช่วยเหลือในรูปแบบต่าง ๆ การปราศรัยและวิธีอื่น ๆ เป็นวิธีการที่ได้รับความนิยมตามลำดับ

วิเชียร ต้นศิริกงคณ (2558, บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การเคลื่อนไหวทางการเมืองและพฤติกรรมทางการเมืองเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2554 จังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาบรรยากาศทางการเมืองและความเคลื่อนไหวทางการเมืองขององค์กรและกลุ่มทางการเมืองที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดชลบุรี
2. เพื่อศึกษาความเคลื่อนไหว และพฤติกรรมทางการเมืองของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของจังหวัดชลบุรี
3. เพื่อศึกษาบทบาทของหน่วยงานภาครัฐ บริษัทเอกชน องค์กรสาธารณะ และองค์กรอื่น ๆ ที่เข้ามามีบทบาทเกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดชลบุรี
4. เพื่อศึกษาแบบแผนพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนและกลุ่มการเมืองในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดชลบุรี
5. เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาปรับปรุงกระบวนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้เป็นกระบวนการที่ส่งเสริมระบอบประชาธิปไตยของประเทศให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืน

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการศึกษาเอกสาร การสังเกต ปรากฏการณ์ก่อนเลือกตั้ง ขณะเลือกตั้ง และหลังการเลือกตั้งในพื้นที่จังหวัดชลบุรี ประกอบการสัมภาษณ์ การบันทึกภาพ หลังจากนั้นนำมารวบรวมข้อมูล ประมวลข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอผลการศึกษาแบบพรรณนาความ

ผลการศึกษาพบว่า การเลือกตั้งครั้งนี้เป็นการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 แก้ไขเพิ่มเติม 2554 ที่ได้แก้ไขเรื่องวิธีการเลือกตั้งจากเดิมที่เป็นแบบแบ่งเขตเรียงเบอร์มาเป็น แบบเขตเดียวเบอร์เดียว ในส่วนของจังหวัดชลบุรีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีจำนวน 8 คน ใน 8 เขตการเลือกตั้ง เกิดการเปลี่ยนแปลงเขตการเลือกตั้งส่งผลต่อการจัดการฐานคะแนนเสียง ในส่วนของผู้สมัครเลือกตั้งนั้นผู้สมัครซึ่งเป็นอดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสังกัดพรรคประชาธิปัตย์ย้ายสังกัดพรรคการเมืองไปพรรคเพื่อไทย มีการย้ายพื้นที่เขตเลือกตั้งของผู้สมัครพรรคประชาธิปัตย์นักการเมืองที่มีประสบการณ์ทางการเมืองกลุ่มคุณปลื้ม จัดตั้งพรรคการเมืองใหม่ คือ พรรคพลังชล การแข่งขันทางการเมืองเกิดขึ้นท่ามกลางบรรยากาศทางการเมืองในระดับประเทศที่กลุ่มพันธมิตรรณรงค์ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปลงคะแนนในช่องไม่ประสงค์เลือกผู้สมัคร

การเลือกตั้งครั้งนี้ คณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดชลบุรี และภาคส่วนต่าง ๆ ในจังหวัดชลบุรีทั้งส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น ฝ่ายปกครอง ตำรวจ ทหารและสถานศึกษา ตลอดจนภาคประชาชน ได้เตรียมความพร้อมในการเลือกตั้งเป็นอย่างดี การแบ่งเขตเลือกตั้งแบบเขตเดียวเบอร์เดียวส่งผลให้ ผู้สมัครใช้รูปแบบการรณรงค์ทางการเมืองในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งนี้ พฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งครั้งนี้ กระแสการเมืองในระดับประเทศ และนโยบายพรรค ตลอดจนเงิน ล้วนเป็นปัจจัยจำเป็นในการเลือกตั้ง

แต่ปัจจัยชี้ขาดที่ส่งผลต่อการลงคะแนนของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในระบบเขตเลือกตั้ง คือ ความเกรงใจในบารมีของตัวบุคคลในเครือข่ายของพรรคพลังชลที่มียาวนานตลอดจนการสร้างเครือข่ายทางการเมืองผ่านระบบการเมืองท้องถิ่น ส่วนปัจจัยชี้ขาดในการเลือกตั้งในระบบบัญชีรายชื่อเป็นเรื่องกระแสการเมืองในระดับประเทศ การปรับเปลี่ยนรูปแบบวิธีการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญฉบับปี พ.ศ. 2550 แก้ไขเพิ่มเติมปี พ.ศ. 2554 ส่งผลต่อการแข่งขันทางการเมืองเลือกตั้งครั้งนี้ การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวบ่อยครั้งไม่ส่งผลดีต่อการพัฒนาการความเข้มแข็งให้กับพรรคการเมือง

รังสิต ชวนชม (2557, บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี อำเภอนาทอง จังหวัดชลบุรี การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี อำเภอนาทอง จังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยสำคัญที่มีต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี อำเภอนาทอง จังหวัดชลบุรี แล้วนำมาสร้างเป็นสมการทางคณิตศาสตร์ เพื่อให้ทราบว่า การได้รับคะแนนเสียงนั้นเกิดจากปัจจัยใดบ้าง และแต่ละปัจจัยมีความสำคัญมากน้อยเพียงใด และอย่างไร โดยสุ่มตัวอย่างจากผู้มีสิทธิ

เลือกตั้งในอำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี จำนวน 397 ตัวอย่าง แล้วนำมาวิเคราะห์ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง มีอยู่ 4 ปัจจัย ซึ่งมีความสำคัญแตกต่างกัน ลดหลั่นกันลงมา กล่าวคือ ปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพล และมีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของผู้ได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นอันดับ 1 ซึ่งชนะการเลือกตั้งและได้เป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี คือ กลยุทธ์การหาเสียง (Campaign) หารแนะนำ ชักชวน ร้องขอจากญาติ พรรคพวก เพื่อนฝูง (Patronage) คุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร (Personal) และกลโกงต่าง ๆ (Fraud) ซึ่งนำมาเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

$$\text{obtaining the voice } 1 = 27.659 + 0.258 \text{ Campaign} + 0.295 \text{ Patronage} + 0.244 \text{ Personal} - 0.170 \text{ Fraud}$$

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยนี้ คือ กลโกง และการตัดสินใจบนเจ้าหน้าที่ ยังเป็นปัจจัยที่สำคัญในการเลือกตั้ง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการเลือกตั้งควรหาวิธีการป้องกัน แก้ไข เพื่อให้การเลือกตั้งเป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ยุติธรรม สำหรับพรรคการเมือง หรือกลุ่มการเมือง หรือผู้นำท้องถิ่น ควรพิจารณาถึงปัจจัยต่าง ๆ ว่าปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อการได้รับชัยชนะการเลือกตั้ง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการเลือกตั้งครั้งต่อไป

รัชชัย ภูตรี (2553) ได้วิจัยเรื่อง บทบาทห้วคะแนนในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล: ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลผาเสวย อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษาพบว่า

1. วิธีการจัดตั้งและควบคุมห้วคะแนนของผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลผาเสวย อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า

1.1 วิธีการจัดตั้งห้วคะแนนของผู้สมัครรับเลือกตั้ง พบว่า ผู้สมัครรับเลือกตั้ง จะประชุมหารือกับ ทีมงานเลือกตั้งของตนเอง เพื่อประเมินจำนวนประชากรในแต่ละพื้นที่การเลือกตั้งทำการคัดเลือกรับเลือกที่จะเข้ามาเป็นห้วคะแนนให้กับผู้สมัครรับเลือกตั้งประชุมและจัดตั้งห้วคะแนนที่ได้รับการคัดเลือกเข้าร่วมงาน และมีการกำหนดคุณสมบัติของห้วคะแนนกำหนดบทบาทหน้าที่ของห้วคะแนน

1.2 การควบคุมห้วคะแนนของผู้สมัครรับเลือกตั้ง พบว่า มีวิธีการรักษาห้วคะแนนของตนเองเอาไว้ เพื่อป้องกันการแย่งตัว หรือป้องกันไม่ให้ห้วคะแนนเปลี่ยนไปทำงานให้กับคู่แข่งรายอื่น การสนับสนุนห้วคะแนนเพื่อให้รักษาห้วคะแนนเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง การติดตามและตรวจสอบการทำงานของห้วคะแนน เพื่อให้ปฏิบัติงานตามแผนงานที่กำหนดไว้ การจัดแนวทางปฏิบัติเพื่อให้ห้วคะแนนหาเสียงให้แก่ผู้สมัครเลือกตั้ง การกำหนดค่าใช้จ่ายสำหรับใช้ในการ

ดำเนินงานของหัวคะแนน การขอความสนับสนุนในส่วนอื่น ๆ จากผู้ให้การสนับสนุนสำหรับให้หัวคะแนนใช้ในการดำเนินงาน และการสร้างความสัมพันธ์ในเรื่องของการถือฤกษ์ฤกษ์หรือผลตอบแทนที่ได้รับ

2. บทบาทและวิธีการที่หัวคะแนนช่วยหาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลผาเสวย อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า การทำงานเป็นหัวคะแนนให้กับผู้สมัคร เมื่อเข้าร่วมการทำงาน จะมีการจัดประชุมและจัดเลี้ยงสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น พร้อมรับฟังนโยบายของผู้สมัครมีการทำงานอย่างเป็นทีม เป็นระบบและเป็นขั้นตอน มีการปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย และการปฏิบัติงานตามแผนหรือตามนโยบายที่ได้กำหนดไว้ร่วมกัน โดยการจัดโฆษณาประชาสัมพันธ์ร่วมกับผู้สมัครรับเลือกตั้ง การรวบรวมรายชื่อและเลขที่บัตรประชาชนในการลงคะแนนให้แก่ผู้สมัคร การให้การช่วยเหลือเล็ก ๆ น้อย ๆ แก่ประชาชนในพื้นที่เพื่อเรียกคะแนนเสียง การตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของกลุ่มคู่แข่งตลอดเวลา การปล่อยข่าวลวงและแก้ไขข่าวที่จะสร้างความเสียหายแก่ผู้สมัคร และการซื้อสิทธิขายเสียงเพื่อให้ได้คะแนนมากที่สุด และในส่วนของผู้สนับสนุนจะให้การช่วยเหลือในลักษณะของการเป็นที่ปรึกษาและขอคำแนะนำในการหาเสียงเลือกตั้ง การสอดส่องดูแลหัวคะแนน การหาข้อมูลข่าวสารมาเสนอ โดยคาดหวังผลตอบแทนที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนร่วมเป็นหลัก

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งนายกเมืองพัทยาของประชาชน ในเขตเมืองพัทยา อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี โดยผู้ศึกษาใช้แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการเลือกตั้ง และจากการทบทวนวรรณกรรม แนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ มาเป็นกรอบการศึกษา และตัวแปรที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ตารางที่ 1 การสังเคราะห์ตัวแปร

ตัวแปร	เขตเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา
ตัวบุคคล/คุณสมบัติ ส่วนตัวของผู้สมัคร	1. ไพฑูรย์ โพธิสว่างและวิเชียรตันศิริคงคล(2556) 2. รังสิต ชวนชม(2557) 3. พัชราภรณ์ ศิริพงษ์(2557) 4. วราภรณ์ มูเล็ง(2557) 5. รชต จุฑาพิว
กลยุทธ์และวิธีการหา เสียงของผู้สมัคร	1. ไพฑูรย์ โพธิสว่างและวิเชียรตันศิริคงคล(2556) 2. จักรพันธ์ มิตรฝักแว่น(2549) 3. รชต จุฑาพิว
กลไก การพั่น การ ตัดสินใจบนเจ้าหน้าที่	1. ไพฑูรย์ โพธิสว่างและวิเชียรตันศิริคงคล(2556) 2. รังสิต ชวนชม(2557) 3. พัชราภรณ์ ศิริพงษ์(2557) 4. วราภรณ์ มูเล็ง(2557) 5. รชต จุฑาพิว
การได้รับเงินหรือ สิ่งของ	1. พัชราภรณ์ ศิริพงษ์(2557)
ระบบอุปถัมภ์	1. พัชราภรณ์ ศิริพงษ์(2557)
นโยบายพรรค/ กลุ่มการเมืองพรรค การเมือง	1. ไพฑูรย์ โพธิสว่างและวิเชียรตันศิริคงคล(2556) 2. จักรพันธ์ มิตรฝักแว่น(2549) 3. พัชราภรณ์ ศิริพงษ์(2557) 4. รชต จุฑาพิว
การแจกจ่ายทรัพย์สิน และเงิน	1. ไพฑูรย์ โพธิสว่างและวิเชียรตันศิริคงคล(2556) 2. รังสิต ชวนชม(2557) 3. รชต จุฑาพิว 4. วราภรณ์ มูเล็ง(2557)
เครือข่ายหรือพรรค พวก	1. ไพฑูรย์ โพธิสว่างและวิเชียรตันศิริคงคล(2556) 2. รชต จุฑาพิว
คุณสมบัติหัวคะแนน	1. รังสิต ชวนชม(2557)

ด้านคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร
<p>บุคลิกภาพ รูปร่าง หน้าตาของผู้สมัคร</p> <p>มนุษย์สัมพันธ์ของผู้สมัคร</p> <p>ประสบการณ์ในการทำงานของผู้สมัคร</p>
ด้านการรณรงค์หาเสียง
<p>การปราศรัยหาเสียงบนเวที</p> <p>การใช้วิทยุชุมชน การใช้เคเบิลทีวีหรือโทรทัศน์ท้องถิ่น</p> <p>การใช้สื่อโซเชียลออนไลน์ เช่น ไลน์ เฟซบุ๊กและอื่น ๆ</p>
ด้านนโยบายของกลุ่ม
<p>นโยบายของกลุ่มมีความน่าสนใจและทำได้จริง</p> <p>ผลงานของกลุ่มในอดีตและปัจจุบัน</p>
ด้านกลุ่มหัวคะแนน ผู้สนับสนุน
<p>ความเกรงใจต่อผู้มีบุญคุณ ญาติผู้ใหญ่ที่เคารพนับถือ</p> <p>การบริจาคช่วยเหลือสบทบทุนตามงานพิธีและจัดงานเลี้ยงต่าง ๆ</p> <p>การเป็นเครือญาติ เพื่อนมิตรชิดใกล้กับกลุ่มหัวคะแนน ผู้สนับสนุน</p>
ด้านกระบวนการการทุจริตรูปแบบต่าง ๆ
<p>การจ่ายเงินให้ประชาชนผู้ลงคะแนน</p> <p>การใช้การพนันแบบต่าง ๆ เกี่ยวกับการเลือกตั้ง</p> <p>การเวียนเทียน และให้ผู้มีสิทธิออกเสียงมาลงคะแนนเสียงซ้ำ</p> <p>การย้ายทะเบียนบ้านเพื่อมาลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง</p> <p>การติดสินบนเจ้าหน้าที่</p> <p>การทำร้าย การกีดกันคู่แข่ง</p>

ภาพที่ 4 กรอบแนวคิด

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในบทนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียง เลือกตั้งนายกเมืองพัทยา อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ” เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed method research) ประกอบด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) และการวิจัยเชิง ปริมาณ (Quantitative research) มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย 1 ประการ คือ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มี ผลต่อการ ได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ทั้งนี้โดยมีรายละเอียด เกี่ยวกับวิธีการดำเนินวิจัย ดังนี้

1. การออกแบบการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือการวิจัย
4. การสร้างเครื่องมือวิจัย
5. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
6. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การออกแบบการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีวิทยาการ การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) โดย ใช้การวิจัยเชิงปริมาณเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี มีสาระ โดยสรุปในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพและวิจัยเชิงปริมาณ ประกอบด้วยกลุ่ม ผู้นำชุมชน และประชาชน

กลุ่มตัวอย่าง	รูปแบบการศึกษาวิจัย
ผู้แทนกลุ่มผู้นำชุมชนหรือหมู่บ้าน กลุ่ม ประชาชนทั่วไป และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย	วิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research)
ประชาชน	วิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research)

การวิจัยเชิงปริมาณ
การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ ได้กำหนดแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูล
ดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ประชากรในเขตเมืองพัทยา อำเภอบางละมุง
จังหวัดชลบุรี

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ

1. ผู้แทนกลุ่มผู้นำชุมชนหรือหมู่บ้าน กลุ่มประชาชนทั่วไป และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย
กำหนดกลุ่มตัวอย่างที่จะให้ข้อมูลประมาณ 15 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ

1. ประชาชนที่อยู่อาศัยอยู่ในเขตเมืองพัทยา อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ได้แก่ ตำบล
หนองปรือ ตำบลหนองปลาไหล ตำบลห้วยใหญ่ และตำบลนาเกลือ (รวมเกาะล้าน) จำนวน
ประชากรทั้งสิ้น 113,083 คน โดยวิธีการคำนวณขนาดตัวอย่างด้วยวิธีของยามานะ (Yamane, 1973
อ้างถึงใน ไพฑูรย์ โปธิสว่าง, 2554, หน้า 184) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ซึ่งกำหนดค่าความ
คลาดเคลื่อนของการสุ่มกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ .05 ปรากฏได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 399 คน โดยมีสูตร
ดังนี้

สูตรการคำนวณ

เมื่อ n คือ ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

N คือ ขนาดประชากรทั้งหมด

e คือ คลาดคลาดเคลื่อนอยู่ที่ระดับ .05

จำนวนประชากรทั้งหมดของประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลบางละมุง อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี จำนวน 30,538 คน เมื่อนำมาแทนค่าสูตร จะได้ดังนี้

$$\begin{aligned} n &= \frac{N}{1+Ne^2} \\ &= \frac{113,083}{1+113,083*.0025} \\ &= \frac{113,083}{283.7} \\ &= 398.6 \end{aligned}$$

เมื่อผลการคำนวณออกมาได้ 398.6 คน ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างไว้ 399 คน เมื่อได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างแล้ว ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสุ่มกลุ่มตัวอย่างของประชากรที่เก็บในจำนวน 4 ตำบล ได้แก่ ตำบลหนองปรือ ตำบลหนองปลาไหล ตำบลห้วยใหญ่ และตำบลนาเกลือ (รวมเกาะล้าน) ใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified random sampling) (ไพฑูรย์ โปธิสว่าง, 2554, หน้า 175) ดังตาราง

ตารางที่ 3 การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบสัดส่วน

ลำดับที่	จำนวนประชากร (N)	กลุ่มตัวอย่าง (n)
1. ตำบลหนองปรือ	64,771	228
2. ตำบลหนองปลาไหล	2,000	7
3. ตำบลห้วยใหญ่	169	1
4. ตำบลนาเกลือ (รวมเกาะล้าน)	46,143	163
รวม	113,083	399

วิธีการสุ่มตัวอย่าง

1. สุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบชั้นภูมิที่มีสัดส่วน 2) ขนาดของตัวอย่างประชากรที่เก็บในจำนวน 4 ตำบลใช้วิธีจัดกลุ่มแบบสัดส่วน (Stratified random sampling) เมื่อได้จำนวนแล้วใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple random sampling)

การสร้างเครื่องมือวิจัย

การวิจัยนี้ได้คำนึงถึงการเสียสละเวลาของผู้ตอบแบบสอบถามอย่างเต็มใจและตั้งใจจึงได้พยายามสร้างแบบสอบถามที่ไม่ยาว แต่ให้ครบประเด็นตัวแปรให้เป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ ซึ่งในแต่ละข้อคำถามอาจประกอบไปด้วยข้อความที่มีตัวแปรย่อย ๆ หลายตัวรวมอยู่ในข้อคำถามเดียวกัน ซึ่งอาจเรียกได้ว่าเป็นตัวแปรใหญ่ จึงได้สร้างแบบสอบถามโดยได้เลือกแบบการวัดแบบนามมาตรา (Nominal scale) แบบจัดอันดับมาตรา (Ordinal scale) และแบบอัตราส่วนมาตรา (Ratio scale) สำหรับการวัดข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา และได้เลือกแบบการวัดช่วงแบบมาตรา (Interval scale) สำหรับการวัดข้อมูลเกี่ยวกับ ด้านคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร ด้านการรณรงค์หาเสียง ด้านนโยบายของกลุ่ม ด้านกลุ่มหัวคะแนน

ผู้สนับสนุน ด้านกระบวนการการทูลจริตรูปแบบต่าง ๆ และการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งซึ่งเป็นตัวแปรตาม

เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการเลือกตั้งผู้นำทางการเมือง ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งและการได้รับคะแนนเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ซึ่งมีทั้งหมด 7 ข้อ โดยให้ผู้ตอบเติมตัวเลข ตั้งแต่เลข 0-100 ซึ่งเป็นการใช้มาตราวัดแบบช่วงมาตรา

ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามแสดงเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยให้ผู้ตอบกาเครื่องหมาย \surd ลงในช่องว่างหรือเติมตัวเลขตามข้อเท็จจริงของผู้ตอบ โดยได้เลือกแบบการวัด แบบนามมาตรา แบบจัดอันดับมาตราและแบบอัตราส่วนมาตรา และแบบการวัดแบบช่วงมาตรา

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content validity) แบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้จัดทำ กำหนดวิธีการตรวจสอบโดยดูความสอดคล้องของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญระหว่างข้อคำถามในเครื่องมือวิจัย โดยอาศัยดุลยพินิจของผู้เชี่ยวชาญในการตัดสินใจว่าแต่ละข้อคำถาม และพิจารณาตรวจสอบแบบสอบถาม สอดคล้องกับหัวข้อปัญหาและวัตถุประสงค์ของงานวิจัย ซึ่งแบบสอบถามได้ผ่านค่า IOC จากผู้เชี่ยวชาญ งานวิจัยและแบบสอบถามนี้ได้ผ่านการตรวจสอบและพิจารณาจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

2. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม ตามคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น ผู้วิจัยต้องแก้ไขข้อบกพร่องที่ได้จากผลการวิเคราะห์ของแบบสอบถาม และตรวจสอบความถูกต้องของถ้อยคำหรือสำนวน เพื่อให้แบบสอบถามมีความสมบูรณ์

3. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับแก้ไข จากนั้นนำ ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) แบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับประชาชนที่อยู่ในเขตเมืองศรีราชา อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี จำนวน 30 ชุด เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น (Reliability coefficient) ของครอนบาค ได้ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .785

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จ ซึ่งประมวลผลโดยคอมพิวเตอร์ ใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติ .05 เพื่อค้นหาคำตอบว่าปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา มาวิเคราะห์ค่าสถิติโดยใช้การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ได้แก่ ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิจัยเชิงคุณภาพ

ในการวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา ต้องการที่จะทราบถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งว่ามีปัจจัยใดบ้าง มีปัจจัยอะไรบ้างที่เป็นตัวกำหนดในการตัดสินใจลงคะแนนเสียง ในปัจจุบันมีปัจจัยหลาย ๆ อย่างที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจในการลงคะแนนเสียง เช่น ปัจจัยด้านคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร ด้านการรณรงค์หาเสียง ด้านนโยบายของกลุ่ม ด้านกลุ่มหัวคะแนน ผู้สนับสนุน รวมไปถึงด้านกระบวนการการทุจริตรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญในการตัดสินใจลงคะแนนเสียงของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการการศึกษาเชิงคุณภาพ เพื่อสนับสนุนผลการวิจัยเชิงปริมาณ

การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างและประชากรที่ใช้ในการศึกษาจำแนกตามขั้นตอนและระเบียบวิธีที่ใช้ ดังนี้

1. วิธีการสุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยจะดำเนินการสุ่มตัวอย่าง กำหนดกลุ่มผู้ให้ข้อมูล - วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) เพื่อที่จะสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key information) ซึ่งได้แก่ กลุ่มผู้นำชุมชนหรือหมู่บ้าน กลุ่มประชาชนทั่วไป หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย การที่จะให้ทราบถึงกลุ่มตัวอย่างที่จะเป็นผู้ให้ข้อมูล จึงกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่จะให้ข้อมูลประมาณ 15 คน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

1. แบบสัมภาษณ์และแบบบันทึกข้อมูลภาคสนาม สำหรับเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้นำชุมชนหรือหมู่บ้าน กลุ่มประชาชนทั่วไป หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย เกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา แนวคำถามที่ใช้สัมภาษณ์ เป็นคำถามปลายเปิด (Open ended question) เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ได้กล่าวถึงข้อมูลที่ถูกลถามและแสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่ ได้แก่ การสัมภาษณ์แบบเปิดกว้างไม่จำกัดคำตอบ

2. เครื่องบันทึกเสียงขนาดเล็ก ในการเข้าพื้นที่ทำการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย เพื่อบันทึกเสียงขณะทำการสัมภาษณ์ของกลุ่มตัวอย่าง

3. กล้องถ่ายภาพและสมุดบันทึกเพื่อบันทึกข้อมูลและภาพถ่ายระหว่างเก็บข้อมูล

การสร้างเครื่องมือวิจัย

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง แนวคิดเรื่องพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้ง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดการศึกษาค้นคว้า

2. สร้างเครื่องมือแบบสอบถามเพื่อตอบจุดมุ่งหมายของการศึกษาให้ครอบคลุมตามกรอบแนวคิดของการศึกษา โดยขอรับการปรึกษาแนะนำจาก อาจารย์ไพฑูรย์ โปธิสว่าง อาจารย์ปริญาวิทยานิพนธ์

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอต่อผู้มีประสบการณ์ด้านการเลือกตั้ง เพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงตามโครงสร้าง และความตรงตามเนื้อหา พร้อมทั้งขอคำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้มีความเหมาะสม ผู้มีประสบการณ์ด้านการเลือกตั้ง

4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับแก้ไข จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับประชาชนที่อยู่ในเขตเมืองศรีราชา อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี จำนวน 30 ชุด เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น (Reliability Coefficient) ของกรอบนบาค ได้ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .785

5. แบบนำสอบที่ผ่านการทดลองใช้ มาปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามจนถูกต้องสมบูรณ์แล้ว จัดพิมพ์และดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจริง ต่อไป

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมในการศึกษา ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ

1.1 ผู้ศึกษาทำหนังสือราชการจากคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อขอความอนุเคราะห์ไปยังนายกเมืองพัทยา คณะผู้บริหารเมืองพัทยา อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.2 กำหนดนัดหมายวัน เวลา สถานที่ในการสัมภาษณ์ และผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง โดยการดำเนินการสัมภาษณ์กลุ่มผู้นำชุมชนหรือหมู่บ้าน กลุ่มประชาชนทั่วไป หรือผู้ที่มิ

ส่วนเกี่ยวข้องกับกรวิจัย อย่างเป็นทางการ โดยการพูดคุยถึงประเด็นการศึกษาที่กำหนดไว้ ทำการบันทึกเสียงและบันทึกลงในแบบสัมภาษณ์

1.3 เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์กลุ่มผู้นำชุมชนหรือหมู่บ้าน กลุ่มประชาชนทั่วไป หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการวิจัย จำนวน 15 คน

1.4 เก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว นำแบบสอบถามที่รวบรวมมาทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม หากครบถ้วนและสมบูรณ์ทุกฉบับ จึงนำไปประมวลผล ต่อไป

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ

2.1 ผู้ศึกษาทำหน้าที่สื่อสารการจากคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อ ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล ไปยังศาลาว่าการเมืองพัทยา อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรีทราบ เพื่อประชาสัมพันธ์และชี้แจงให้ประชาชนในพื้นที่ทราบ

2.2 ลงพื้นที่ เพื่อแจกแบบสอบถามให้กับประชากรกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในเขตพื้นที่เมืองพัทยา อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ทั้งหมด 4 ตำบล จำนวน 399 ชุด ตามจำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ในแต่ละชุมชน โดยการเทียบบัญชีนิติไตรยางศ์ เพื่อทำการตอบแบบสอบถาม

2.3 เก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว นำแบบสอบถามที่รวบรวมมาประมวลผล ต่อไปทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม หากครบถ้วนและสมบูรณ์ทุกฉบับ จึงนำไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ เช่น การสัมภาษณ์ การสังเกตการณ์ เป็นต้น วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้แนวคิด ทฤษฎี การตรวจสอบข้อมูลและการจดบันทึก และนำมาสร้างข้อสรุป เพื่อวิเคราะห์และการตีความหมายของข้อมูล (Analysis and interpretation of data) ในภาพรวมเพื่อสนับสนุนการวิจัยเชิงปริมาณ โดยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาใช้ในการอ้างอิง และอธิบายประเด็นการศึกษา ดังนั้นแนวการสัมภาษณ์จึงเป็นไปตามผลการวิเคราะห์ของการวิจัยเชิงปริมาณ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการศึกษเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ซึ่งผลการศึกษาในบทนี้ส่วนใหญ่เกิดจากการสังเคราะห์ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณซึ่งได้จากแบบสอบถาม ได้นำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางเทคนิค การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณแบบขั้นตอนกำหนดนัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ .05 เพื่อตอบวัตถุประสงค์และสมมติฐานของการวิจัย ผสมกับวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งได้จากการสัมภาษณ์ในพื้นที่ประชากรกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้สัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักแบบเจาะลึกจากการปฏิบัติจริงแล้วนำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ในภาพรวมเพื่อสนับสนุนการวิจัยเชิงปริมาณนำเสนอผลการวิเคราะห์แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ลักษณะข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง

ส่วนที่ 3 การตัดสินใจเลือกผู้สมัครนายกเมืองพัทยา

การนำเสนอใน 3 หัวข้อแรกเป็นการนำเสนองานวิจัยเชิงปริมาณซึ่งจะอธิบายข้อมูลตัวเลข และการวิเคราะห์ผล โดยวิธีการทางสถิติประกอบการตารางแสดงผล และหัวข้อที่ 3 จะเป็นการนำเสนอผลการศึกษการวิจัยเชิงคุณภาพ เกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกผู้สมัครนายกพัทยา

ในหัวข้อแรกเป็นการนำเสนอผลการวิจัยที่เกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ได้ทำการสำรวจเก็บข้อมูล อาทิ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้

หัวข้อที่ 2 เป็นการนำเสนอผลการวิจัยในประเด็นสำคัญตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

หัวข้อที่ 3 เป็นการนำเสนอถึงผลการศึกษาจากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัจจัยที่ประชาชนใช้ในการประกอบการตัดสินใจเลือกผู้สมัครนายกเมืองพัทยา เพราะอะไร อย่างไร

ส่วนที่ 1 ลักษณะข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างของการศึกษครั้งนี้ได้จากการเก็บข้อมูลจากประชากรวิจัย จำนวน 399 ชุด เป็นแบบสอบถามที่ใช้วัดผลได้จำนวน 399 ชุด จำแนกให้เห็นความแตกต่างของสถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ ได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	145	36.3
หญิง	254	63.7
รวม	399	100.0

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 254 คน คิดเป็นร้อยละ 63.7 ส่วนเพศชายมีจำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 36.3

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
18 – 30 ปี	135	33.8
31 – 45 ปี	143	36
46 – 60 ปี	80	20.1
60 ปีขึ้นไป	41	10.3
รวม	399	100.0

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีช่วงอายุระหว่าง 18 – 30 ปี จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 33.8 รองลงมาคือช่วงอายุระหว่าง 31-45 ปี จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 36 ช่วงอายุระหว่าง 46-60 ปี จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 20.1 ช่วงอายุระหว่าง 60 ปีขึ้นไป จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 10.3 ตามลำดับ

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา, มัธยมศึกษา, ปวช.	176	44.1
อนุปริญญา, ปวส.	92	23.1
ปริญญาตรี ขึ้นไป	131	32.8
รวม	399	100.0

จากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาในระดับประถมศึกษา, มัธยมศึกษา, ปวช. จำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 44.1 รองลงมาคือ อนุปริญญา, ปวส. จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 23.1 ปริญญาตรี ขึ้นไป จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 32.8 ตามลำดับ

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ

อาชีพหลัก	จำนวน	ร้อยละ
ข้าราชการ/ รัฐวิสาหกิจ/พนักงาน ของรัฐ	68	17.0
พนักงานบริษัทเอกชน/ ค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัว/อิสระอื่น ๆ	325	81.5
เกษตรกร ทำนาทำไร่ ทำสวน	6	1.5
รวม	399	100.0

จากตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประกอบข้าราชการ/ รัฐวิสาหกิจ/ พนักงานของรัฐ จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 17.0 รองลงมาคือ พนักงานบริษัทเอกชน/ ค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัว/อิสระอื่น ๆ จำนวน 325 คน คิดเป็นร้อยละ 81.5 เกษตรกร ทำนาทำไร่ ทำสวน จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5 ตามลำดับ

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 10,000 บาท/ เดือน	109	27.3
10,001-30,000 บาท/ เดือน	229	57.4
มากกว่า 30,001 บาท/ เดือน	61	15.3
รวม	399	100.0

จากตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ย 10,001-30,000 บาท/เดือน จำนวน 229 คน คิดเป็นร้อยละ 57.4 รองลงมาคือ มีรายได้เฉลี่ย น้อยกว่า 10,000 บาท/ เดือน จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 27.3 และมีรายได้เฉลี่ยมากกว่า 30,001 บาท/ เดือน จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 15.3 ตามลำดับ

ตารางที่ 9 จำนวน ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกตามอายุ

	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน
	N	Mean	SD
อายุ	399	39.79	14.021

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 9 พบว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง ค่าเฉลี่ยของอายุอยู่ที่ อายุ 39 ปี

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา

ปัจจัย	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
1. ด้านคุณสมบัติ	399	10	100	72.46	16.243
1.1 บุคลิกภาพ	399	5	100	61.25	25.937
1.2 มนุษย์สัมพันธ์	399	10	100	79.18	17.043
1.3 ประสบการณ์	399	0	100	76.95	18.917
2. ด้านรณรงค์หาเสียง	399	10	100	59.94	15.652
2.1 ปราศรัยหาเสียง	399	10	100	68.17	16.373
2.2 การใช้วิทยุชุมชน	399	10	100	57.88	20.376
2.3 การใช้สื่อโซเชียล	399	10	100	53.78	21.477
3. ด้านนโยบายกลุ่ม	399	10	100	74.93	17.694
3.1 นโยบายของกลุ่ม	399	10	100	74.61	19.496
3.2 ผลงานของกลุ่ม	399	10	100	75.24	18.601
4. ด้านกลุ่มหัวคะแนน	399	3	100	49.21	22.149
4.1 ความเกรงใจ	399	10	100	48.90	25.192
4.2 การบริจาค	399	0	100	47.37	24.558
4.3 การเป็นเครือข่าย	399	0	100	51.35	23.238
5. ด้านกระบวนการทุจริต	399	0	70	23.38	19.812
5.1 การจ่ายเงิน	399	0	100	37.77	33.842
5.2 การพนัน	399	0	80	20.71	20.288
5.3 การเวียนเทียน	399	0	70	15.26	18.181
5.4 ย้ายทะเบียนบ้าน	399	0	100	21.87	24.082
5.5 การติดสินบน	399	0	100	24.45	29.783
5.6 การทำร้าย	399	0	90	20.23	25.254
คะแนนอันดับ1	399	0	100	72.83	22.869
คะแนนอันดับ2	399	0	90	28.10	27.855
Valid N (listwise)	399				

จากตารางที่ 10 พบว่าปัจจัยด้านนโยบายของกลุ่มมีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ที่ 74.93 ประกอบไปด้วย นโยบายของกลุ่มมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 74.61 และผลงานของกลุ่มมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 75.24 รองลงมาคือ ปัจจัยด้านคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร ค่าเฉลี่ย 72.46 ประกอบไปด้วย บุคลิกภาพมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 61.25 มนุษย์สัมพันธ์มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 79.18 และประสบการณ์มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 76.95 ปัจจัยด้านการรณรงค์หาเสียง ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 59.94 ประกอบไปด้วย การปราศรัยหาเสียงมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 68.17 การใช้วิทยุชุมชนมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 57.88 และการใช้สื่อโซเชียลมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 53.78 ปัจจัยด้านกลุ่มหัวหน้าคณะ ผู้สนับสนุน ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 49.21 ประกอบไปด้วย ความกระตือรือร้นมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 48.90 การบริจาคมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 47.37 และการเป็นเครือข่ายมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 51.35 ปัจจัยด้านกระบวนการทางธุรกิจรูปแบบต่าง ๆ ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 23.38 ประกอบไปด้วย การจ่ายเงินมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 37.77 การพนันมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 20.71 การเวียนเทียนมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 15.26 ย้ายทะเบียนบ้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 21.87 การติดสินบนมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 24.45 และการทำร้ายมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 20.23 ตามลำดับ

ผู้ที่ได้คะแนนอันดับ 1 ได้เป็นนายกเมืองพัทยา โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 72.83 ส่วนผู้ที่ได้คะแนนอันดับ 2 ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 28.10

จากการวิเคราะห์ดังตารางดังกล่าวนี้ เป็นวิธีการวิเคราะห์เบื้องต้น ด้วยเพียงค่าเฉลี่ย ซึ่งยังไม่สามารถให้คำตอบกับผู้วิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา เนื่องจากการวิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ยยังไม่สามารถบอกรายละเอียดได้ชัดเจน ซึ่งการวิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ยเป็นวิธีที่นิยมทั่วไปในผลงานการวิจัย การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยนั้น เป็นการบอกแค่จำนวนของประชาชนที่ค่าเฉลี่ยมีน้อยหรือมากอยู่ในระดับสูง กลาง ต่ำ แต่ไม่สามารถวิเคราะห์ให้เห็นเป็นตัวเลขได้อย่างชัดเจนได้ว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียง เช่น คุณสมบัติผู้สมัคร การรณรงค์หาเสียง นโยบายของกลุ่ม ได้รับคะแนนเสียงอยู่ในระดับตัวเลขเท่าใด จากการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ยอาจยังไม่เพียงพอกับข้อมูลของผู้วิจัย ผู้วิจัยจะศึกษาให้ทราบว่า ปัจจัยใดที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียง และศึกษาระดับของปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียง ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณแบบขั้นตอน Stepwise Multiple regression analysis เพื่อหาคำตอบว่าปัจจัยใดที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ตัวแปรหลายตัว เป็นขั้นเป็นตอน ซึ่งทำให้ได้ตัวแปรที่สำคัญเข้ามาสู่สมการที่ละตัว ซึ่งเรียงตามอิทธิพลของตัวแปรนั้น

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง

การเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี เมื่อวันที่ 17 มิถุนายน 2555 ผู้ชนะการเลือกตั้งได้คะแนนสูงสุดอันดับ 1 ได้ 21,448 คะแนนคือ นายอิทธิพล คุณปลื้ม ผู้สมัครนายกเมืองพัทยาเบอร์ 1 และผู้สมัครรับเลือกตั้งได้คะแนนเป็นอันดับ 2 ได้ 2,187 คะแนนคือ นายอุดมศักดิ์ ชื่นครุฑ ผู้สมัครนายกเมืองพัทยาเบอร์ 2 ด้วยคะแนนที่ห่างกันมาก ผู้วิจัยต้องการศึกษาว่ามีปัจจัยใดที่ทำให้ชนะการเลือกตั้ง เพราะเหตุใดจึงได้รับคะแนนสูงสุดและได้เป็นนายกเมืองพัทยาอำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา ซึ่งเก็บข้อมูลจากพื้นที่อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ 4 ตำบล คือ ตำบลหนองปรือ ตำบลหนองปลาไหล ตำบลห้วยใหญ่ และตำบลนาเกลือ (รวมเกาะล้าน) ซึ่งมีวิธีการวิเคราะห์และนำเสนอ ดังต่อไปนี้

การวิเคราะห์เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งจะทำให้ได้ปัจจัยต่าง ๆ เข้ามาสู่สมการเป็นขั้นตอน ขั้นตอนละ 1 ปัจจัย เรียงลำดับตามความสำคัญและอิทธิพลของปัจจัยนั้น ซึ่งจะเริ่มตั้งแต่ขั้นตอนที่ 1, 2 และ 3 แต่ในงานวิจัยจะเน้นเสนอผลการวิจัยโดยนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นตอนที่ 3 มาแสดงสำหรับผู้ที่ได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นอันดับ 1 (ผู้ที่ชนะการเลือกตั้งได้เป็นนายกเมืองพัทยา) และจะนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นตอนที่ 2 มาแสดงสำหรับผู้ที่ได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นอันดับ 2 (ไม่ชนะผลการเลือกตั้ง ไม่ได้เป็นนายกเมืองพัทยา) เพราะเป็นขั้นตอนที่ปรากฏผลลัพธ์ของการวิจัยออกมาทั้งหมด และเป็นการทดสอบสมมติฐานการวิจัยด้วย ซึ่งผลการวิเคราะห์แสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นตอนที่ 1-3 ของ การวิเคราะห์ถดถอยแบบพหุคูณแบบขั้นตอนของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 (ได้เป็นนายกเมืองพัทยา)

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error			
1	(Constant)	32.446	4.031		8.049	.000
	ด้านรณรงค์หาเสียง	.674	.065	.461	10.354	.000
2	(Constant)	29.447	4.054		7.264	.000
	ด้านรณรงค์หาเสียง	.651	.064	.446	10.118	.000

ตารางที่ 11 (ต่อ)

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients			t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
2	ด้านรณรงค์หาเสียง	.651	.064	.446	10.118	.000
	ด้านกระบวนการทุจริต	.186	.051	.161	3.649	.000
	(Constant)	21.189	5.135		4.127	.000
3	ด้านรณรงค์หาเสียง	.584	.069	.400	8.469	.000
	ด้านกระบวนการทุจริต	.177	.051	.154	3.507	.001
	ด้านคุณสมบัติ	.172	.066	.122	2.591	.010

a. Dependent Variable: คะแนนอันดับ1

ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นตอนที่ 3 ของการวิเคราะห์ถดถอยแบบพหุคูณแบบขั้นตอนของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 (ได้เป็นนายกเมืองพัทยา)

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients			t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
	(Constant)	21.189	5.135		4.127	.000
3	ด้านรณรงค์หาเสียง	.584	.069	.400	8.469	.000
	ด้านกระบวนการทุจริต	.177	.051	.154	3.507	.001
	ด้านคุณสมบัติ	.172	.066	.122	2.591	.010

*Adjusted R square ที่ปรับแล้ว = .245

a. Predictors: (constant), ด้านรณรงค์หาเสียง (ขั้นตอนที่ 1)

b. Predictors: (constant), ด้านรณรงค์หาเสียง, ด้านกระบวนการทุจริต (ขั้นตอนที่ 2)

c. Predictors: (constant), ด้านรณรงค์หาเสียง, ด้านกระบวนการทุจริต, ด้านคุณสมบัติ (ขั้นตอนที่ 3)

d. Dependent Variable: คะแนนอันดับ1

จากตารางที่ 12 แสดงว่าที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 เมื่อควบคุมตัวแปรอื่น ให้เป็นค่าคงที่ ตัวแปรด้านการรณรงค์หาเสียง ด้านกระบวนการทุจริตรูปแบบต่าง ๆ และด้านคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร มีความสัมพันธ์กับการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง และใช้พยากรณ์การได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งได้โดยมีประสิทธิภาพของการพยากรณ์ 24.5 % นี่คือนักพยากรณ์ทั้ง 3 ตัว ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งได้ร้อยละ 24.5 % และถ้าทราบค่าของตัวแปรทั้ง 3 ตัว สามารถคาดคะเนค่าของการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งได้จากสมการถดถอยดังนี้

จากข้อมูลผลการวิเคราะห์ สามารถนำมาเขียนเป็นรูปสมการได้ดังนี้

เขตเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา การได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งมากเป็นอันดับ 1 = 21.18 + .58 ด้านการรณรงค์หาเสียง + .17 ด้านกระบวนการทุจริตรูปแบบต่าง ๆ + .17 ด้านคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร

จากสมการข้างต้น การได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งมากเป็นอันดับ 1 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง มีอยู่ 3 ปัจจัย ซึ่งมีความสำคัญแตกต่างกัน กล่าวคือ ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งที่มีอิทธิพลมากที่สุด คือ ด้านการรณรงค์หาเสียง รองลงมา ด้านกระบวนการทุจริต และด้านคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัครซึ่งสามารถอธิบายสมการได้ดังนี้

เมื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 1 ไม่มีการรณรงค์หาเสียง ไม่มีการกระบวนการทุจริตรูปแบบต่าง ๆ และไม่มีคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร คาดว่าจะได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง 22.1 เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 1 มีกระบวนการทุจริตรูปแบบต่าง ๆ เท่ากันและมีคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัครเท่ากัน ถ้าผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 1 มีการรณรงค์หาเสียงเพิ่มขึ้น คาดว่าผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 1 จะได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเพิ่มขึ้น .584

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 1 มีการรณรงค์หาเสียงเท่ากัน มีกระบวนการทุจริตรูปแบบต่าง ๆ เท่ากัน ถ้าผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 1 มีคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร คาดว่าผู้ที่ได้รับคะแนนเสียงเป็นอันดับ 1 จะได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเพิ่มขึ้น .172

ผลการวิจัยที่สามารถเขียนเป็นสมการทางคณิตศาสตร์ได้ แสดงให้เห็นถึงแนวทางในการสร้างทฤษฎีทางการเมืองว่า ผู้สมัครจะได้เป็นผู้นำทางการเมือง จะต้องคำนึงถึงปัจจัยอะไรบ้าง จากสมการดังกล่าวจะเห็นได้ว่าปัจจัยใดที่เข้ามาในสมการก่อน แสดงว่าเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลหรือมีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งมากที่สุด จากการวิเคราะห์ผล จะพบว่า ระดับของปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียง ค่าที่ได้มีค่าน้อยกว่านัยสำคัญที่ตั้งไว้ทางสถิติ ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 หรือมีความเชื่อมั่นที่ 95% ดังนั้น จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานการ วิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลสามารถนำมาเขียนเป็นรูปแบบสมการถดถอยที่คำนวณโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน (Standardized coefficients หรือ beta) ได้ดังนี้

Beta Model 2: ผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 1 = .400 ด้านการรณรงค์หาเสียง + .154 ด้านกระบวนการการทุจริตรูปแบบต่าง ๆ + .122 ด้านคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร

จากสมการถดถอยมาตรฐานแสดงว่า

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 1 มีคะแนนมาตรฐานด้านกระบวนการการทุจริตรูปแบบต่าง ๆ และมีคะแนนมาตรฐานด้านคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัครเท่ากัน ถ้าผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับที่ 1 มีคะแนนมาตรฐานด้านการรณรงค์หาเสียงเพิ่มขึ้น คาดว่าผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 จะได้คะแนนมาตรฐานของการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเพิ่มขึ้น .400

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 1 มีคะแนนมาตรฐานด้านคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัครเท่ากัน และมีคะแนนมาตรฐานด้านการรณรงค์หาเสียงเท่ากัน ถ้าผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับที่ 1 มีคะแนนมาตรฐานด้านกระบวนการการทุจริตรูปแบบต่าง ๆ เพิ่มขึ้น คาดว่าผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 จะได้คะแนนมาตรฐานของการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเพิ่มขึ้น .154

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 1 มีคะแนนมาตรฐานด้านการรณรงค์หาเสียงเท่ากัน และมีคะแนนมาตรฐานด้านกระบวนการการทุจริตรูปแบบต่าง ๆ เท่ากัน ถ้าผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับที่ 1 มีคะแนนมาตรฐานด้านคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัครเพิ่มขึ้น คาดว่าผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 จะได้คะแนนมาตรฐานของการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเพิ่มขึ้น .122

อธิบายอีกนัยหนึ่งก็คือ เมื่อพิจารณาแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยแบบพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 มีปัจจัยทางด้านการรณรงค์หาเสียงมากเท่าไรก็จะยิ่งทำให้ได้คะแนนจากผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งมากขึ้น (ขั้นตอนที่ 1 ค่า Beta เท่ากับ .400)

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 มีปัจจัยทางด้านกระบวนการการทุจริตรูปแบบต่าง ๆ มากเท่าไรก็จะยิ่งทำให้ได้คะแนนจากผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งมากขึ้น (ขั้นตอนที่ 2 ค่า Beta เท่ากับ .154)

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 มีปัจจัยทางด้านคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัครมากเท่าไรก็จะยิ่งทำให้ได้คะแนนจากผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งมากขึ้น (ขั้นตอนที่ 3 ค่า Beta เท่ากับ .122)

ตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยย่อย (ตัวแปรย่อย) ขั้นตอนที่ 1-8 ของ การวิเคราะห์ถดถอย
แบบพหุคูณแบบขั้นตอน ของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 (ได้เป็นนายกเมืองพัทยา)

Coefficients ^a		Unstandardized		Standardized	t	Sig.
Model		Coefficients		Coefficients		
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	40.768	2.564		15.900	.000
	การใช้ชื่อโซเซียล	.596	.044	.560	13.462	.000
2	(Constant)	32.027	3.067		10.444	.000
	การใช้ชื่อโซเซียล	.556	.044	.523	12.700	.000
	บุคลิกภาพ	.178	.036	.201	4.895	.000
3	(Constant)	30.052	3.075		9.772	.000
	การใช้ชื่อโซเซียล	.530	.044	.498	12.084	.000
	บุคลิกภาพ	.185	.036	.210	5.160	.000
	ย้ายทะเบียนบ้าน	.135	.038	.142	3.512	.000
4	(Constant)	29.767	3.013		9.880	.000
	การใช้ชื่อโซเซียล	.556	.043	.522	12.818	.000
	บุคลิกภาพ	.223	.036	.253	6.152	.000
	ย้ายทะเบียนบ้าน	.192	.040	.202	4.800	.000
	การจ่ายเงิน	-.125	.030	-.184	-4.222	.000
5	(Constant)	37.516	4.336		8.653	.000
	การใช้ชื่อโซเซียล	.585	.045	.549	13.102	.000
	บุคลิกภาพ	.253	.038	.287	6.658	.000
	ย้ายทะเบียนบ้าน	.173	.040	.183	4.287	.000
	การจ่ายเงิน	-.136	.030	-.201	-4.585	.000
	ปราศรัยหาเสียง	-.151	.061	-.108	-2.471	.014

ตารางที่ 13 (ต่อ)

Coefficients ^a						
Model	Unstandardized		Standardized	t	Sig.	
	Coefficients		Coefficients			
	B	Std. Error	Beta			
	(Constant)	33.092	4.730		6.996	.000
	การใช้ชื่อโซเชียล	.587	.044	.551	13.214	.000
	บุคลิกภาพ	.225	.040	.255	5.634	.000
6	ย้ายทะเบียนบ้าน	.161	.041	.169	3.953	.000
	การจ่ายเงิน	-.147	.030	-.217	-4.913	.000
	ปราศรัยหาเสียง	-.194	.064	-.139	-3.051	.002
	ประสบการณ์	.126	.055	.104	2.277	.023
	(Constant)	32.669	4.711		6.934	.000
	การใช้ชื่อโซเชียล	.589	.044	.553	13.323	.000
	บุคลิกภาพ	.235	.040	.266	5.878	.000
7	ย้ายทะเบียนบ้าน	.057	.062	.060	.914	.361
	การจ่ายเงิน	-.149	.030	-.221	-5.015	.000
	ปราศรัยหาเสียง	-.239	.067	-.171	-3.590	.000
	ประสบการณ์	.159	.057	.131	2.776	.006
	การเวียนเทียน	.171	.078	.136	2.195	.029
	(Constant)	33.024	4.694		7.035	.000
	การใช้ชื่อโซเชียล	.594	.044	.557	13.526	.000
	บุคลิกภาพ	.235	.040	.267	5.899	.000
8	การจ่ายเงิน	-.145	.029	-.215	-4.935	.000
	ปราศรัยหาเสียง	-.261	.062	-.187	-4.221	.000
	ประสบการณ์	.173	.055	.143	3.165	.002
	การเวียนเทียน	.225	.051	.179	4.446	.000

*Adjusted R square ที่ปรับแล้ว = .413

จากตารางที่ 13 แสดงว่าที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 เมื่อควบคุมตัวแปรอื่น ให้เป็นค่าคงที่ ตัวแปรย่อยการใช้สื่อโซเชียลออนไลน์ เช่น ไลน์ เฟซบุ๊กและอื่น ๆ บุคลิกภาพ รูปร่าง หน้าตาของผู้สมัคร การจ่ายเงินให้ประชาชนผู้ลงคะแนน การปราศรัยหาเสียงบนเวที ประสบการณ์ในการทำงานของผู้สมัครและการเวียนเทียนและให้ผู้มีสิทธิออกเสียงมาลงคะแนนเสียงซ้ำ มีความสัมพันธ์กับการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง และใช้พยากรณ์การได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งได้ โดยมีประสิทธิภาพของการพยากรณ์ 41.3 % นี่คือนักพยากรณ์ทั้ง 6 ตัว ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งได้ร้อยละ 41.3 % และถ้าทราบค่าของตัวแปรทั้ง 6 ตัว สามารถคาดคะเนค่าของการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งได้จากสมการถดถอยดังนี้

จากข้อมูลผลการวิเคราะห์ปัจจัยย่อย สามารถนำมาเขียนเป็นรูปสมการได้ดังนี้
 เขตเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา การได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งมากเป็นอันดับ 1 = 33.02 + .59 การใช้สื่อโซเชียล + .23 บุคลิกภาพ -.14 การจ่ายเงิน -.26 ปราศรัยหาเสียง +.17 ประสบการณ์ +.22 การเวียนเทียน

จากสมการข้างต้น การได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งมากเป็นอันดับ 1 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง มีอยู่ 6 ปัจจัย ซึ่งมีความสำคัญแตกต่างกัน กล่าวคือ ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งที่มีอิทธิพลมากที่สุด คือ การใช้สื่อโซเชียลออนไลน์ เช่น ไลน์ เฟซบุ๊กและอื่น ๆ รองลงมา บุคลิกภาพ รูปร่าง หน้าตาของผู้สมัคร การจ่ายเงินให้ประชาชนผู้ลงคะแนน การปราศรัยหาเสียงบนเวที ประสบการณ์ในการทำงานของผู้สมัครและการเวียนเทียนและให้ผู้มีสิทธิออกเสียงมาลงคะแนนเสียงซ้ำ ซึ่งสามารถอธิบายสมการได้ดังนี้

เมื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 1 ไม่มีการใช้สื่อโซเชียลออนไลน์ เช่น ไลน์ เฟซบุ๊กและอื่น ๆ ไม่มีบุคลิกภาพ รูปร่าง หน้าตาของผู้สมัคร ไม่มีการจ่ายเงินให้ประชาชนผู้ลงคะแนน ไม่มีการปราศรัยหาเสียงบนเวที ไม่มีประสบการณ์ในการทำงานของผู้สมัครและไม่มี การเวียนเทียนและให้ผู้มีสิทธิออกเสียงมาลงคะแนนเสียงซ้ำ คาดว่าจะได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง 34.01 เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 1 มีบุคลิกภาพ รูปร่าง หน้าตาของผู้สมัคร เท่ากัน มีการจ่ายเงินให้ประชาชนผู้ลงคะแนน เท่ากัน มีการปราศรัยหาเสียงบนเวทีเท่ากัน มีประสบการณ์ในการทำงานของผู้สมัครเท่ากันและมีการเวียนเทียนและให้ผู้มีสิทธิออกเสียงมาลงคะแนนเสียงซ้ำเท่ากัน ถ้าผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 1 มีการใช้สื่อโซเชียลออนไลน์ เช่น ไลน์ เฟซบุ๊กและอื่น ๆ คาดว่าผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 1 จะได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเพิ่มขึ้น .594

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 1 มีการใช้สื่อโซเชียลออนไลน์ เช่น ไลน์ เฟซบุ๊กและอื่น ๆ เท่ากัน มีบุคลิกภาพ รูปร่าง หน้าตาของผู้สมัคร เท่ากัน มีการจ่ายเงินให้ประชาชนผู้ลงคะแนน

เท่ากัน มีการปราศรัยหาเสียงบนเวทีเท่ากัน มีประสบการณ์ในการทำงานของผู้สมัครเท่ากัน ถ้าผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 1 มีการเวียนเทียนและให้ผู้มีสิทธิออกเสียงมาลงคะแนนเสียงซ้ำ คาดว่าผู้ที่ได้รับคะแนนเสียงเป็นอันดับ 1 จะได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเพิ่มขึ้น .225

ผลการวิจัยที่สามารถเขียนเป็นสมการทางคณิตศาสตร์ได้ แสดงให้เห็นถึงแนวทางในการสร้างทฤษฎีทางการเมืองว่า ผู้สมัครจะได้เป็นผู้นำทางการเมือง จะต้องคำนึงถึงปัจจัยอะไรบ้าง จากสมการดังกล่าวจะเห็นได้ว่าปัจจัยใดที่เข้ามาในสมการก่อน แสดงว่าเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลหรือมีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งมากที่สุด จากการวิเคราะห์ผล จะพบว่า ระดับของปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียง ค่าที่ได้มีค่าน้อยกว่านัยสำคัญที่ตั้งไว้ทางสถิติ ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 หรือมีความเชื่อมั่นที่ 95% ดังนั้น จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานการ วิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลสามารถนำมาเขียนเป็นรูปแบบสมการถดถอยที่คำนวณโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน (Standardized coefficients หรือ beta) ได้ดังนี้

$$\text{Beta Model 2: ผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 1} = .400 \text{ การใช้สื่อโซเชียล} + .267$$

บุคลิกภาพ -.215 การจ่ายเงิน -.187ปราศรัยหาเสียง +.143 ประสบการณ์ +.179 การเวียนเทียน
จากสมการถดถอยมาตรฐานแสดงว่า

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 1 มีคะแนนมาตรฐานบุคลิกภาพ รูปร่าง หน้าตาของผู้สมัคร เท่ากัน มีการจ่ายเงินให้ประชาชนผู้ลงคะแนน เท่ากัน มีการปราศรัยหาเสียงบนเวทีเท่ากัน มีประสบการณ์ในการทำงานของผู้สมัครเท่ากันและมีการเวียนเทียนและให้ผู้มีสิทธิออกเสียงมาลงคะแนนเสียงซ้ำเท่ากัน ถ้าผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับที่ 1 มีคะแนนมาตรฐานการใช้สื่อโซเชียลออนไลน์ เช่น ไลน์ เฟซบุ๊กและอื่น ๆ เพิ่มขึ้น คาดว่าผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 จะได้คะแนนมาตรฐานของการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเพิ่มขึ้น .400

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 1 มีคะแนนมาตรฐานการจ่ายเงินให้ประชาชนผู้ลงคะแนนเท่ากัน มีการปราศรัยหาเสียงบนเวทีเท่ากัน มีประสบการณ์ในการทำงานของผู้สมัครเท่ากัน มีการเวียนเทียนและให้ผู้มีสิทธิออกเสียงมาลงคะแนนเสียงซ้ำเท่ากัน และมีการใช้สื่อโซเชียลออนไลน์ เช่น ไลน์ เฟซบุ๊กและอื่น ๆ เท่ากัน ถ้าผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับที่ 1 มีคะแนนมาตรฐานบุคลิกภาพ รูปร่าง หน้าตาของผู้สมัครเพิ่มขึ้น คาดว่าผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 จะได้คะแนนมาตรฐานของการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเพิ่มขึ้น .267

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 1 มีคะแนนมาตรฐานประสบการณ์ในการทำงานของผู้สมัครเท่ากัน มีการเวียนเทียนและให้ผู้มีสิทธิออกเสียงมาลงคะแนนเสียงซ้ำเท่ากัน มีการใช้สื่อโซเชียลออนไลน์ เช่น ไลน์ เฟซบุ๊กและอื่น ๆ เท่ากัน มีบุคลิกภาพ รูปร่าง หน้าตาของผู้สมัครเท่ากัน และมีการปราศรัยหาเสียงบนเวทีเท่ากัน ถ้าผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับที่ 1 มีคะแนนมาตรฐานการ

จ่ายเงินให้ประชาชนผู้ลงคะแนนเพิ่มขึ้น คาดว่าผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 จะได้คะแนนมาตรฐานของการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งลดลง .215

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 1 มีคะแนนมาตรฐานการเวียนเทียนและให้ผู้มีสิทธิออกเสียงมาลงคะแนนเสียงซ้ำเท่ากัน มีการใช้สื่อโซเชียลออนไลน์ เช่น ไลน์ เฟซบุ๊กและอื่น ๆ เท่ากัน มีบุคลิกภาพ รูปร่าง หน้าตาของผู้สมัครเท่ากัน มีประสบการณ์ในการทำงานของผู้สมัครเท่ากันและมีการจ่ายเงินให้ประชาชนผู้ลงคะแนนเท่ากัน ถ้าผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับที่ 1 มีคะแนนมาตรฐานการปราศรัยหาเสียงบนเวทีเพิ่มขึ้น คาดว่าผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 จะได้คะแนนมาตรฐานของการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งลดลง .187

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 1 มีคะแนนมาตรฐานมีการใช้สื่อโซเชียลออนไลน์ เช่น ไลน์ เฟซบุ๊กและอื่น ๆ เท่ากัน มีบุคลิกภาพ รูปร่าง หน้าตาของผู้สมัครเท่ากัน มีการเวียนเทียนและให้ผู้มีสิทธิออกเสียงมาลงคะแนนเสียงซ้ำเท่ากันและมีการจ่ายเงินให้ประชาชนผู้ลงคะแนนเท่ากัน และมีการปราศรัยหาเสียงบนเวทีเท่ากัน ถ้าผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับที่ 1 มีคะแนนมาตรฐานประสบการณ์ในการทำงานของผู้สมัครเพิ่มขึ้น คาดว่าผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 จะได้คะแนนมาตรฐานของการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเพิ่มขึ้น .143

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 1 มีคะแนนมาตรฐานมีการใช้สื่อโซเชียลออนไลน์ เช่น ไลน์ เฟซบุ๊กและอื่น ๆ เท่ากัน มีบุคลิกภาพ รูปร่าง หน้าตาของผู้สมัครเท่ากัน มีประสบการณ์ในการทำงานของผู้สมัครเท่ากัน มีการจ่ายเงินให้ประชาชนผู้ลงคะแนนเท่ากันและมีการปราศรัยหาเสียงบนเวทีเท่ากัน ถ้าผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับที่ 1 มีคะแนนมาตรฐานการเวียนเทียนและให้ผู้มีสิทธิออกเสียงมาลงคะแนนเสียงซ้ำเพิ่มขึ้น คาดว่าผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 จะได้คะแนนมาตรฐานของการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเพิ่มขึ้น .179

อธิบายอีกนัยหนึ่งก็คือ เมื่อพิจารณาแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยแบบพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 มีปัจจัยการใช้สื่อโซเชียลออนไลน์ เช่น ไลน์ เฟซบุ๊กและอื่น ๆ มากเท่าไรก็จะยิ่งทำให้ได้คะแนนจากผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งมากขึ้น (ขั้นตอนที่ 1 ค่า Beta เท่ากับ .400)

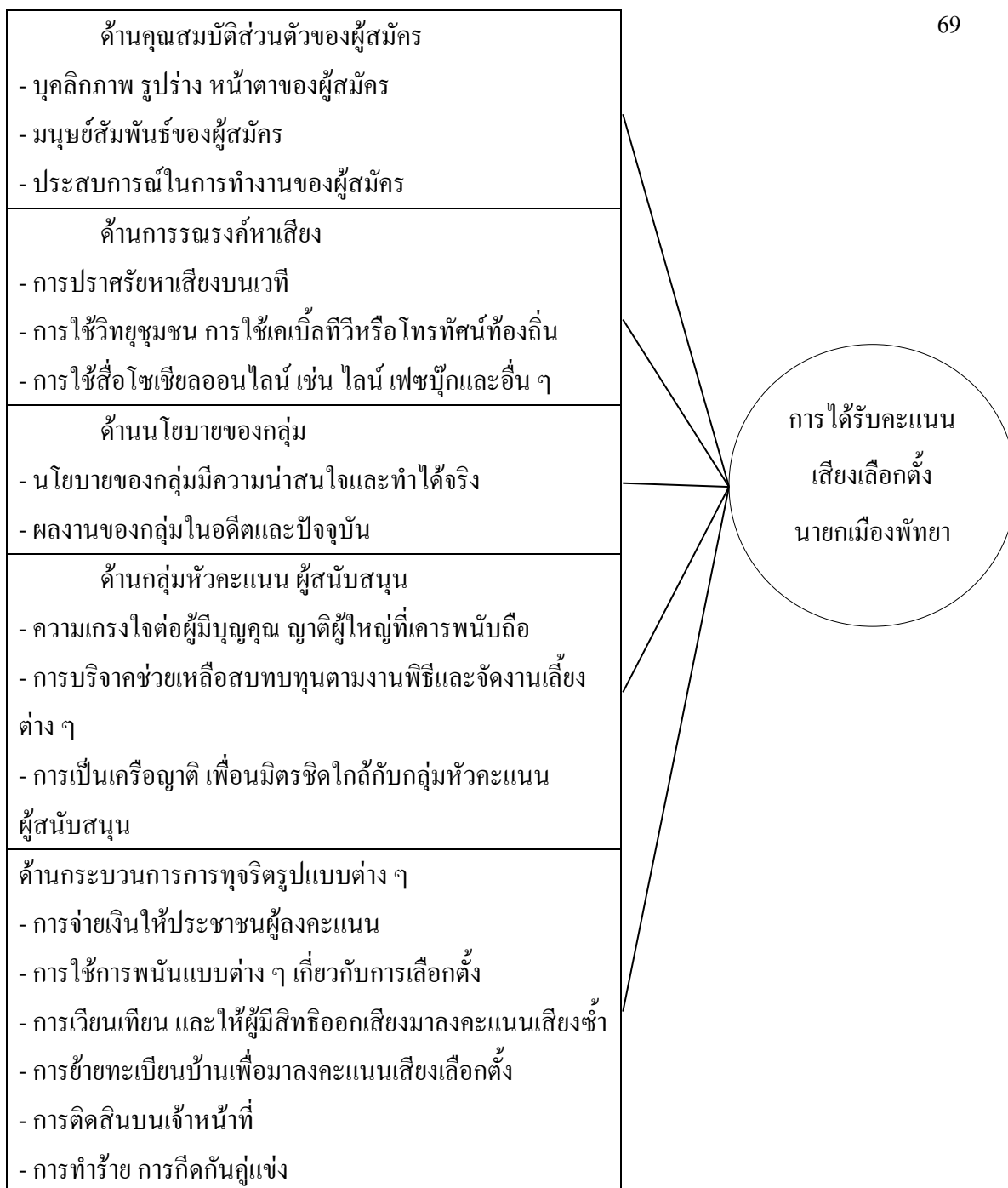
เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 มีปัจจัยบุคลิกภาพ รูปร่าง หน้าตาของผู้สมัคร มากเท่าไรก็จะยิ่งทำให้ได้คะแนนจากผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งมากขึ้น (ขั้นตอนที่ 2 ค่า Beta เท่ากับ .267)

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 มีปัจจัยการจ่ายเงินให้ประชาชนผู้ลงคะแนนมากเท่าไรก็จะยิ่งทำให้ได้คะแนนจากผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งลดลง (ขั้นตอนที่ 3 ค่า Beta เท่ากับ -.215)

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 มีปัจจัยการปราศรัยหาเสียงบนเวทีมากเท่าไรก็จะยิ่งทำให้ได้คะแนนจากผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งลดลง (ขั้นตอนที่ 3 ค่า Beta เท่ากับ $-.187$)

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 มีปัจจัยประสบการณ์ในการทำงานของผู้สมัคร มากเท่าไรก็จะยิ่งทำให้ได้คะแนนจากผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งมากขึ้น (ขั้นตอนที่ 2 ค่า Beta เท่ากับ $.143$)

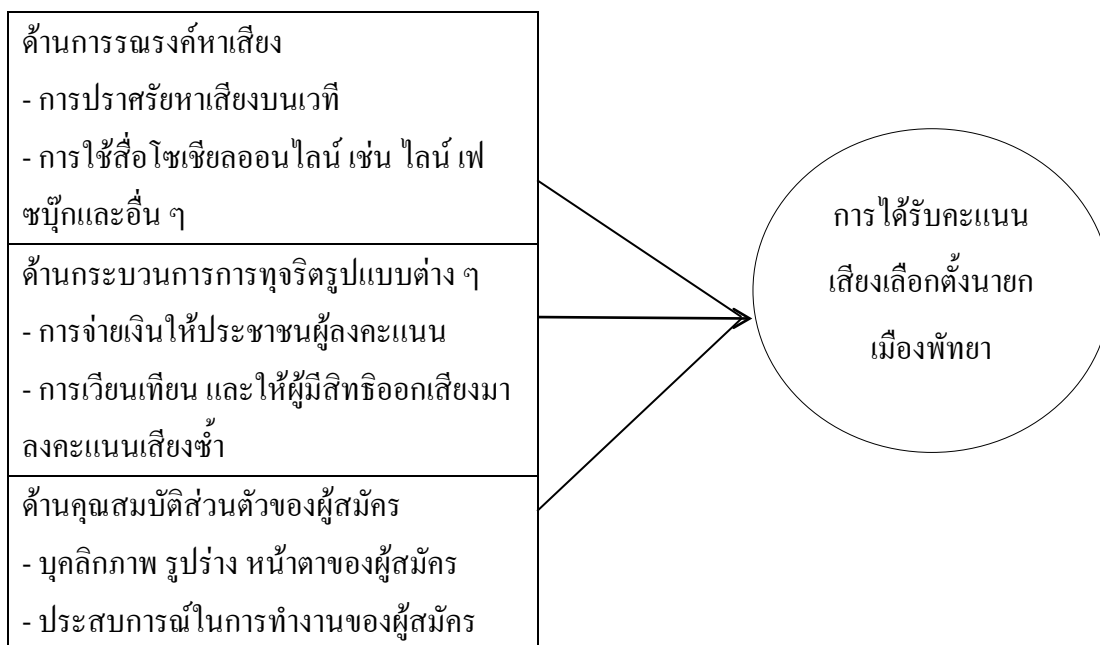
เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 มีปัจจัยการเวียนเทียนและให้ผู้มีสิทธิออกเสียงมาลงคะแนนเสียงซ้ำ มากเท่าไรก็จะยิ่งทำให้ได้คะแนนจากผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งมากขึ้น (ขั้นตอนที่ 2 ค่า Beta เท่ากับ $.179$)

ภาพที่ 5 การวิจัยก่อนการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 ในการเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา (ชนะการเลือกตั้งได้เป็นนายกเมืองพัทยา)

จากภาพที่ 5 แสดงถึงสมมติฐานก่อนการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 ในการเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา พบว่า ปัจจัยด้าน

คุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร ประกอบด้วยปัจจัยย่อย 1. บุคลิกภาพ รูปร่าง หน้าตาของผู้สมัคร 2. มนุษย์สัมพันธ์ของผู้สมัคร 3. ประสบการณ์ในการทำงานของผู้สมัคร ปัจจัยด้านการรณรงค์หาเสียง ประกอบด้วยปัจจัยย่อย 1. การปราศรัยหาเสียงบนเวที 2. การใช้วิทยุชุมชน การใช้เคเบิลทีวีหรือโทรทัศน์ท้องถิ่น 3. การใช้สื่อโซเชียลออนไลน์ เช่น ไลน์ เฟซบุ๊กและอื่น ๆ ปัจจัยด้านนโยบายของกลุ่ม ประกอบด้วยปัจจัยย่อย 1. นโยบายของกลุ่มมีความน่าสนใจและทำได้จริง 2. ผลงานของกลุ่มในอดีตและปัจจุบัน ปัจจัยด้านกลุ่มหัวคะแนน ผู้สนับสนุน ประกอบด้วยปัจจัยย่อย 1. ความเกรงใจต่อผู้มีบุญคุณ ญาติผู้ใหญ่ที่เคารพนับถือ 2. การบริจาคช่วยเหลือสบทบทุนตามงานพิธีและจัดงานเลี้ยงต่าง ๆ 3. การเป็นเครือข่าย เพื่อนมิตรชิดใกล้กับกลุ่มหัวคะแนน ผู้สนับสนุน และปัจจัยด้านกระบวนการการทุจริตรูปแบบต่าง ๆ ประกอบไปด้วยปัจจัยย่อย 1. การจ่ายเงินให้ประชาชนผู้ลงคะแนน 2. การใช้การพนันแบบต่าง ๆ เกี่ยวกับการเลือกตั้ง 3. การเวียนเทียน และให้ผู้มีสิทธิออกเสียงมาลงคะแนนเสียงซ้ำ 4. การย้ายทะเบียนบ้านเพื่อมาลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง 5. การติดสินบนเจ้าหน้าที่ 6. การทำร้าย การกีดกันคู่แข่ง เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งให้เป็นนายกเมืองพัทยา ซึ่งเป็นสมมติฐานของการวิจัยในการเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา

ภาพที่ 6 การวิจัยหลังการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์ผลการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 ในการเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา (ชนะการเลือกตั้งได้เป็นนายกเมืองพัทยา)

ภาพที่ 6 แสดงถึงการทดสอบสมมติฐานโดยการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนแล้ว พบว่า ปัจจัยด้านการรณรงค์หาเสียง ประกอบด้วยปัจจัยย่อย 1. การปราศรัยหาเสียงบนเวที 2. การใช้สื่อโซเชียลออนไลน์ เช่น ไลน์ เฟซบุ๊กและอื่น ๆ ปัจจัยด้านกระบวนการการทูลจิตรูปแบบต่าง ๆ ประกอบด้วยปัจจัยย่อย 1. การจ่ายเงินให้ประชาชนผู้ลงคะแนน 2. การเวียนเทียน และให้ผู้มีสิทธิออกเสียงมาลงคะแนนเสียงซ้ำ และปัจจัยด้านคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร ประกอบด้วยปัจจัยย่อย 1. บุคลิกภาพ รูปร่าง หน้าตาของผู้สมัคร 2. ประสบการณ์ในการทำงานของผู้สมัครเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งให้เป็นนายกเมืองพัทยา (ขณะการเลือกตั้ง ได้เป็นนายกเมืองพัทยา) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ตารางที่ 15 สรุปสมมติฐานของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 การเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา (ขณะการเลือกตั้ง ได้เป็นนายกเมืองพัทยา)

สมมติฐาน	ระดับ นัยสำคัญทาง สถิติ.05 (sig)	ผลการ ทดสอบ สมมติฐาน
สมมติฐานที่ 1 ด้านคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัครมีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง	.006	เป็นไปตามสมมติฐาน
สมมติฐานที่ 2 ด้านการรณรงค์หาเสียง มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง	.000	เป็นไปตามสมมติฐาน
สมมติฐานที่ 3 ด้านนโยบายของกลุ่มมีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง	.000	เป็นไปตามสมมติฐาน
สมมติฐานที่ 4 ด้านกลุ่มหัวคะแนน ผู้สนับสนุน มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง	.073	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
สมมติฐานที่ 5 ด้านกระบวนการการทูลจิตรูปแบบต่าง ๆ มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง	.000	เป็นไปตามสมมติฐาน

ส่วนผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 (ไม่ชนะการเลือกตั้ง ไม่ได้เป็นนายกเมือง พัทยา) มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏตามตารางผลการวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 2 ของการถดถอยแบบพหุคูณแบบขั้นตอนของผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 ดังนี้

ตารางที่ 16 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นตอนที่ 1 – 2 ของการถดถอยแบบพหุคูณแบบขั้นตอนของ ผู้ได้รับคะแนนอันดับ 2 (ไม่ได้เป็นนายกเมืองพัทยา)

Coefficients ^a						
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized	t	Sig.
		B	Std. Error	Coefficients Beta		
1	(Constant)	12.168	3.291		3.698	.000
	ด้านกลุ่ม	.324	.061	.257	5.307	.000
	หัวคะแนน					
2	(Constant)	34.440	5.753		5.986	.000
	ด้านกลุ่ม	.460	.066	.366	6.943	.000
	หัวคะแนน					
	ด้านนโยบาย ของกลุ่ม	-.387	.083	-.246	-4.664	.000

a. Dependent Variable: ผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2

ตารางที่ 17 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นตอนที่ 2 ของการถดถอยแบบพหุคูณแบบขั้นตอนของ ผู้ได้รับคะแนนอันดับ 2

Coefficients ^a						
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized	t	Sig.
		B	Std. Error	Coefficients Beta		
2	(Constant)	34.440	5.753		5.986	.000
	ด้านกลุ่ม	.460	.066	.366	6.943	.000
	หัวคะแนน					
	ด้านนโยบาย ของกลุ่ม	-.387	.083	-.246	-4.664	.000

*Adjusted R square ที่ปรับแล้ว = .110

a. Predictors: (constant) ด้านกลุ่มหัวคะแนน (ขั้นตอนที่ 1)

b. Predictors: (constant) ด้านกลุ่มหัวคะแนน ด้านนโยบายของกลุ่ม (ขั้นตอนที่ 2)

c. Dependent Variable: ผู้ที่ได้คะแนนอันดับ 2

จากตารางที่ 17 แสดงว่าที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 เมื่อควบคุมตัวแปรอื่น ให้เป็นค่าคงที่ ตัวแปรด้านกลุ่มหัวคะแนน ผู้สนับสนุน และด้านนโยบายของกลุ่ม มีความสัมพันธ์กับการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง และใช้พยากรณ์การได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งได้ โดยมีประสิทธิภาพของการพยากรณ์ 11 % นี่คือนักพยากรณ์ทั้ง 2 ตัว ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งได้ร้อยละ 11 % และถ้าทราบค่าของตัวแปรทั้ง 2 ตัว สามารถคาดคะเนค่าของการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งได้จากสมการถดถอยดังนี้

จากข้อมูลผลการวิเคราะห์ สามารถนำมาเขียนเป็นรูปสมการได้ดังนี้

เขตเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา การได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งมากเป็นอันดับ 2 = $34.44 + .460$ ด้านกลุ่มหัวคะแนน $-.387$ ด้านนโยบายของกลุ่ม

จากสมการข้างต้น การได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งมากเป็นอันดับ 2 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง มีอยู่ 2 ปัจจัย ซึ่งมีความสำคัญแตกต่างกัน กล่าวคือ ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งที่มีอิทธิพลมากที่สุด คือ ด้านกลุ่มหัวคะแนน ผู้สนับสนุน รองลงมา ด้านนโยบายของกลุ่ม ซึ่งสามารถอธิบายสมการได้ดังนี้

เมื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 ไม่มีกลุ่มหัวคะแนน ผู้สนับสนุน ไม่มีนโยบายของกลุ่ม คาดว่าจะได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง 34.51 เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 มีกลุ่มหัวคะแนน ผู้สนับสนุน เท่ากันและมีนโยบายของกลุ่ม เท่ากัน ถ้าผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 มีการเพิ่มกลุ่มหัวคะแนน ผู้สนับสนุน คาดว่าผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 จะได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเพิ่มขึ้น .460

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 มีกลุ่มหัวคะแนน ผู้สนับสนุน เท่ากัน มีนโยบายของกลุ่ม เท่ากัน ถ้าผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 มีนโยบายของกลุ่มเพิ่มขึ้น คาดว่าผู้ที่ได้รับคะแนนเสียงเป็นอันดับ 2 จะได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งลดลง .387

จากสมการทั้ง 2 จะเห็นได้ว่า ผู้ที่ได้รับการเลือกตั้ง ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 1 มีปัจจัยสำคัญที่ทำให้ได้รับคะแนนเสียงคือ ด้านการรณรงค์หาเสียงเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุด ผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 1 มีปัจจัยด้านกระบวนการการทุจริตรูปแบบต่าง ๆ และด้านคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัครมามีส่วนสำคัญด้วย ในขณะที่ผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 ไม่มีปัจจัยด้านกระบวนการการทุจริตรูปแบบต่าง ๆ และด้านคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร เข้ามามีส่วนสำคัญ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 (รายละเอียดเพิ่มเติมดูได้จากตารางผลการวิเคราะห์ข้อมูล การถดถอยแบบพหุคูณแบบขั้นตอน ของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 และ 2)

การวิเคราะห์ข้อมูลสามารถนำมาเขียนเป็นรูปแบบสมการถดถอยที่คำนวณโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน (Standardized coefficients หรือ beta) ได้ดังนี้

Beta Model 2: ผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 = .366 ด้านกลุ่มหัวคะแนน - .246 ด้านนโยบายของกลุ่ม

จากสมการถดถอยมาตรฐานแสดงว่า

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 มีคะแนนมาตรฐานด้านนโยบายของกลุ่ม เท่ากัน ถ้าผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับที่ 2 มีคะแนนมาตรฐานด้านกลุ่มหัวคะแนนเพิ่มขึ้น คาดว่าผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 จะได้คะแนนมาตรฐานของการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเพิ่มขึ้น .366

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 มีคะแนนมาตรฐานด้านกลุ่มหัวคะแนนเท่ากัน ถ้าผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับที่ 2 มีคะแนนมาตรฐานด้านนโยบายของกลุ่มเพิ่มขึ้น คาดว่าผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 จะได้คะแนนมาตรฐานของการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งลดลง .246

อธิบายอีกนัยหนึ่งก็คือ เมื่อพิจารณาแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยแบบพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 มีปัจจัยทางด้านกลุ่มหัวคะแนนมากเท่าไรก็จะยิ่งทำให้ได้คะแนนจากผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งมากขึ้น (ขั้นตอนที่ 1 ค่า Beta เท่ากับ .366)

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 มีปัจจัยทางด้านนโยบายของกลุ่มมากเท่าไรก็จะยิ่งทำให้ได้คะแนนจากผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งน้อยลง (ขั้นตอนที่ 2 ค่า Beta เท่ากับ - .246)

ตารางที่ 18 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยย่อย (ตัวแปรย่อย) ขั้นตอนที่ 1-2 ของการถดถอยแบบพหุคูณแบบขั้นตอนของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2

Coefficients ^a						
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized	t	Sig.
		B	Std. Error	Coefficients Beta		
1	(Constant)	10.154	2.879		3.527	.000
	ความเกรงใจ	.367	.052	.332	7.008	.000
2	(Constant)	35.002	5.573		6.281	.000
	ความเกรงใจ	.481	.055	.435	8.685	.000
	ด้านนโยบาย ของกลุ่ม	-.406	.079	-.258	-5.151	.000

a. Dependent Variable: คะแนนอันดับ 2

ตารางที่ 19 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยย่อย (ตัวแปรย่อย) ขั้นตอนที่ 2 ของการถดถอยแบบพหุคูณแบบขั้นตอนของผู้ได้รับคะแนนอันดับ 2

Coefficients ^a						
Model	Unstandardized Coefficients		Standardized	t	Sig.	
	B	Std. Error	Coefficients Beta			
	(Constant)	35.002	5.573		6.281	.000
2	ความเกรงใจ	.481	.055	.435	8.685	.000
	ด้านนโยบายของกลุ่ม	-.406	.079	-.258	-5.151	.000

*Adjusted R square ที่ปรับแล้ว = .162

จากตารางที่ 19 แสดงว่าที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 เมื่อควบคุมตัวแปรอื่น ให้เป็นค่าคงที่ ตัวแปรย่อยความเกรงใจต่อผู้มีบุญคุณ ญาติผู้ใหญ่ที่เคารพนับถือและด้านนโยบายของกลุ่ม มีความสัมพันธ์กับการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง และใช้พยากรณ์การได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งได้โดยมีประสิทธิภาพของการพยากรณ์ 16.2 % นี่คือนิวพยากรณ์ทั้ง 2 ตัว ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งได้ร้อยละ 16.2 % และถ้าทราบค่าของตัวแปรทั้ง 2 ตัว สามารถคาดคะเนค่าของการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งได้จากสมการถดถอยดังนี้

จากข้อมูลผลการวิเคราะห์ปัจจัยย่อย สามารถนำมาเขียนเป็นรูปสมการได้ดังนี้
 เขตเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา การได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งมาเป็นอันดับ 2 = 35 + .48
 ความเกรงใจ -.40 ด้านนโยบายของกลุ่ม

จากสมการข้างต้น การได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งมาเป็นอันดับ 2 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง มีอยู่ 2 ปัจจัย ซึ่งมีความสำคัญแตกต่างกัน กล่าวคือ ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งที่มีอิทธิพลมากที่สุด คือ ความเกรงใจต่อผู้มีบุญคุณ ญาติผู้ใหญ่ที่เคารพนับถือ รองลงมา ด้านนโยบาย ซึ่งสามารถอธิบายสมการได้ดังนี้

เมื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 ไม่มีความเกรงใจต่อผู้มีบุญคุณ ญาติผู้ใหญ่ที่เคารพนับถือ และไม่มีด้านนโยบายของกลุ่ม คาดว่าจะได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง 35.08 เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 มีด้านนโยบายของกลุ่ม เท่ากัน ถ้าผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 มีความเกรงใจต่อผู้มีบุญคุณ ญาติผู้ใหญ่ที่เคารพนับถือ คาดว่าผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 จะได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเพิ่มขึ้น .481

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 มีความเกรงใจต่อผู้มีบุญคุณ ญาติผู้ใหญ่ที่เคารพนับถือเท่ากัน ถ้าผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 มีค่านโยบายของกลุ่ม คาดว่าผู้ที่ได้รับคะแนนเสียงเป็นอันดับ 2 จะได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งลดลง $- .406$

ผลการวิจัยที่สามารถเขียนเป็นสมการทางคณิตศาสตร์ได้ แสดงให้เห็นถึงแนวทางในการสร้างทฤษฎีทางการเมืองว่า ผู้สมัครจะได้เป็นผู้นำทางการเมือง จะต้องคำนึงถึงปัจจัยอะไรบ้าง จากสมการดังกล่าวจะเห็นได้ว่าปัจจัยใดที่เข้ามาในสมการก่อน แสดงว่าเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลหรือมีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งมากที่สุด จากการวิเคราะห์ผล จะพบว่า ระดับของปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียง ค่าที่ได้มีค่าน้อยกว่านัยสำคัญที่ตั้งไว้ทางสถิติ ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติ $.05$ หรือมีความเชื่อมั่นที่ 95% ดังนั้น จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลสามารถนำมาเขียนเป็นรูปแบบสมการถดถอยที่คำนวณโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน (Standardized coefficients หรือ beta) ได้ดังนี้

Beta Model 2: ผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 = $.435$ ความเกรงใจ $-.258$ ค่านโยบายของกลุ่ม

จากสมการถดถอยมาตรฐานแสดงว่า

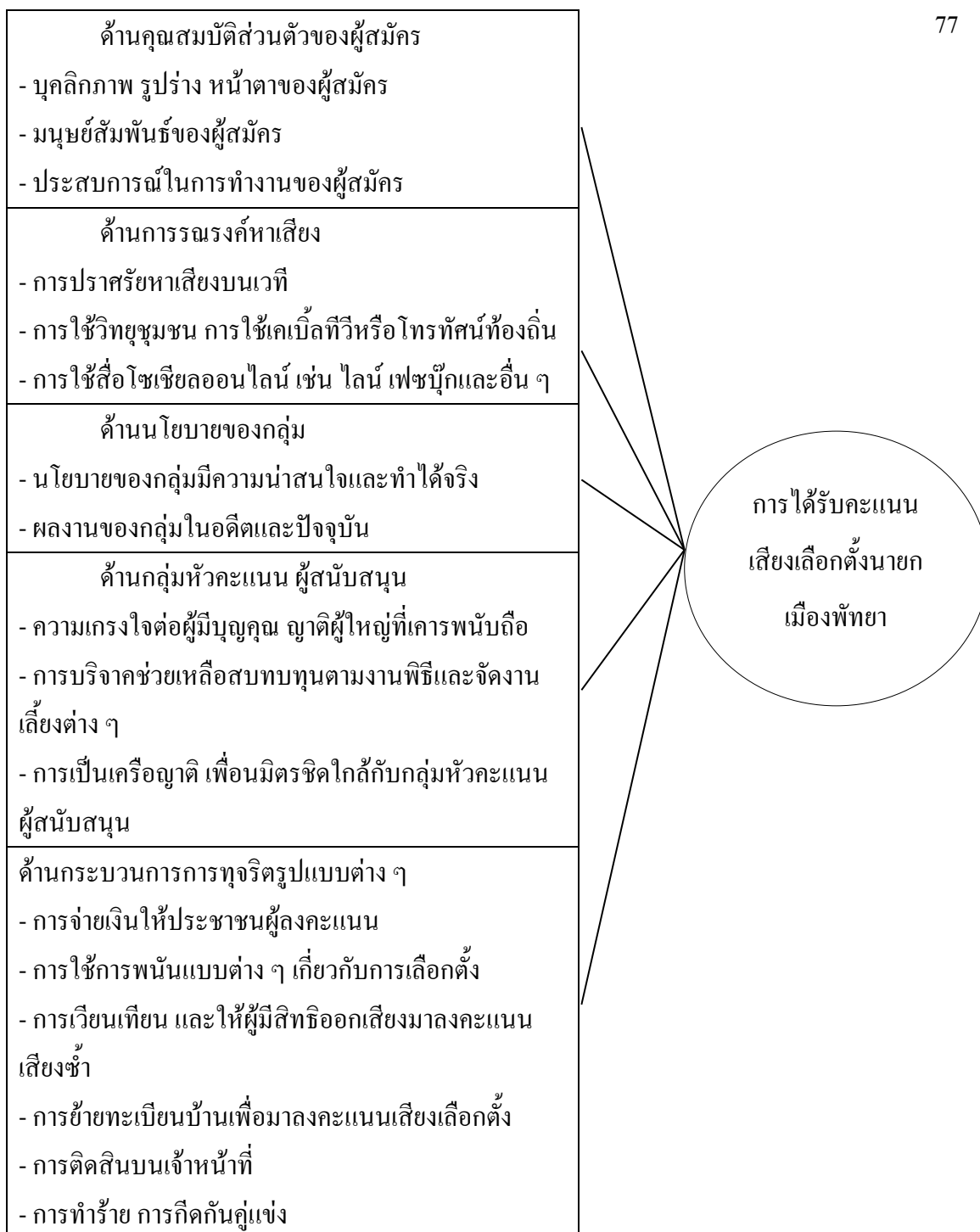
เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 มีคะแนนมาตรฐานความเกรงใจต่อผู้มีบุญคุณ ญาติผู้ใหญ่ที่เคารพนับถือเท่ากัน ถ้าผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับที่ 2 มีคะแนนมาตรฐานค่านโยบายของกลุ่มเพิ่มขึ้น คาดว่าผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 จะได้คะแนนมาตรฐานของการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเพิ่มขึ้น $.435$

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 มีคะแนนมาตรฐานค่านโยบายของกลุ่มเท่ากัน ถ้าผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับที่ 1 มีคะแนนมาตรฐานความเกรงใจต่อผู้มีบุญคุณ ญาติผู้ใหญ่ที่เคารพนับถือเพิ่มขึ้น คาดว่าผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 จะได้คะแนนมาตรฐานของการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งลดลง $.258$

อธิบายอีกนัยหนึ่งก็คือ เมื่อพิจารณาแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยแบบพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน

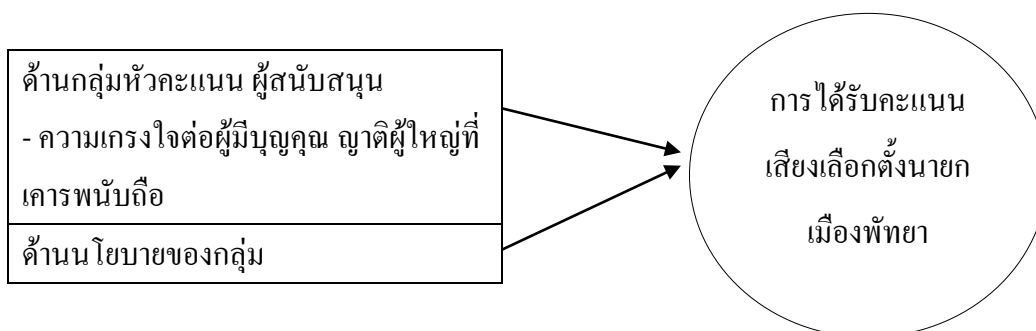
ของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 มีปัจจัยความเกรงใจต่อผู้มีบุญคุณ ญาติผู้ใหญ่ที่เคารพนับถือมากเท่าไรก็จะยิ่งทำให้ได้คะแนนจากผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งมากขึ้น (ขั้นตอนที่ 1 ค่า Beta เท่ากับ $.435$)

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 มีปัจจัยค่านโยบายของกลุ่ม มากเท่าไรก็จะยิ่งทำให้ได้คะแนนจากผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งลดลง (ขั้นตอนที่ 2 ค่า Beta เท่ากับ $-.258$)

ภาพที่ 7 การวิจัยก่อนการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 ในการเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา (ไม่ชนะการเลือกตั้งไม่ได้เป็นนายกเมืองพัทยา)

จากภาพที่ 7 แสดงถึงสมมติฐานก่อนการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอย พหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 ในการเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา พบว่า ปัจจัยด้านคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร ประกอบด้วยปัจจัยย่อย 1. บุคลิกภาพ รูปร่าง หน้าตาของผู้สมัคร 2. มนุษย์สัมพันธ์ของผู้สมัคร 3. ประสบการณ์ในการทำงานของผู้สมัคร ปัจจัยด้านการรณรงค์หาเสียง ประกอบด้วยปัจจัยย่อย 1. การปราศรัยหาเสียงบนเวที 2. การใช้วิทยุชุมชน การใช้เคเบิลทีวี หรือโทรทัศน์ท้องถิ่น 3. การใช้สื่อโซเชียลออนไลน์ เช่น ไลน์ เฟซบุ๊กและอื่น ๆ ปัจจัยด้านนโยบายของกลุ่ม ประกอบด้วยปัจจัยย่อย 1. นโยบายของกลุ่มมีความน่าสนใจและทำได้จริง 2. ผลงานของกลุ่มในอดีตและปัจจุบัน ปัจจัยด้านกลุ่มหัวคะแนน ผู้สนับสนุน ประกอบด้วยปัจจัยย่อย 1. ความเกรงใจต่อผู้มีบุญคุณ ญาติผู้ใหญ่ที่เคารพนับถือ 2. การบริจาคช่วยเหลือสบทบทุนตามงานพิธีและจัดงานเลี้ยงต่าง ๆ 3. การเป็นเครือข่าย เพื่อนมิตรชิดใกล้กับกลุ่มหัวคะแนน ผู้สนับสนุน และปัจจัยด้านกระบวนการการทุจริตรูปแบบต่าง ๆ ประกอบไปด้วยปัจจัยย่อย 1. การจ่ายเงินให้ประชาชนผู้ลงคะแนน 2. การใช้การพนันแบบต่าง ๆ เกี่ยวกับการเลือกตั้ง 3. การเขียนเทียน และให้ผู้มีสิทธิออกเสียงมาลงคะแนนเสียงซ้ำ 4. การย้ายทะเบียนบ้านเพื่อมาลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง 5. การติดสินบนเจ้าหน้าที่ 6. การทำร้าย การกีดกันคู่แข่ง เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งให้เป็นนายกเมืองพัทยา ซึ่งเป็นสมมติฐานของการวิจัยในการเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา (ไม่ชนะการเลือกตั้ง ไม่ได้เป็นนายกเมืองพัทยา) ซึ่งเป็นสมมติฐานของการวิจัยในการเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา

ภาพที่ 8 การวิจัยหลังการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 ในการเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา (ไม่ชนะการเลือกตั้ง ไม่ได้เป็นนายกเมืองพัทยา)

ภาพที่ 8 แสดงถึงการทดสอบสมมติฐานโดยการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนแล้ว พบว่า ปัจจัยด้านกลุ่มหัวคะแนนประกอบด้วยปัจจัยย่อยความเกรงใจต่อผู้มีบุญคุณ ญาติผู้ใหญ่ที่เคารพนับถือ และปัจจัยด้านนโยบายของกลุ่ม เป็นปัจจัยที่ส่งผล

ต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งให้เป็นนายกเมืองพัทยา (ไม่ชนะการเลือกตั้ง ไม่ได้เป็นนายกเมืองพัทยา) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ตารางที่ 20 สรุปสมมติฐานของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 การเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา (ไม่ชนะการเลือกตั้ง ไม่ได้เป็นนายกเมืองพัทยา)

สมมติฐาน	ระดับ นัยสำคัญทาง สถิติ.05 (sig)	ผลการทดสอบ สมมติฐาน
สมมติฐานที่ 1 ด้านคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัครมี ผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง	.124	ไม่เป็นไปตาม สมมติฐาน
สมมติฐานที่ 2 ด้านการรณรงค์หาเสียง มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง	.527	ไม่เป็นไปตาม สมมติฐาน
สมมติฐานที่ 3 ด้านนโยบายของกลุ่มมีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง	.001	เป็นไปตาม สมมติฐาน
สมมติฐานที่ 4 ด้านกลุ่มหัวคะแนน ผู้สนับสนุน มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง	.007	เป็นไปตาม สมมติฐาน
สมมติฐานที่ 5 ด้านกระบวนการการทุจริตรูปแบบต่าง ๆ มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง	.000	เป็นไปตาม สมมติฐาน

ส่วนที่ 3 การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร นายกเมืองพัทยา

จากวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ได้ทำการศึกษา ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณทำให้ทราบผลของข้อมูลว่ามีในส่วนประเด็นใดบ้างที่ทำให้ชนะการเลือกตั้ง จึงได้รับคะแนนสูงสุด และได้เป็นนายกเมืองพัทยา ผู้วิจัยจึงนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ผลการศึกษาเชิงปริมาณ มาศึกษาประเด็นของปัจจัยที่ทำให้ชนะการเลือกตั้ง เพราะเหตุใด โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ เพื่อสนับสนุนผลการวิจัยเชิงปริมาณ

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณ เป็นแนวทางของข้อมูลที่จะได้จากการสัมภาษณ์จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อทำการวิเคราะห์และตีความหมายของข้อมูล (Data) ในภาพรวม เพื่อสนับสนุนการวิจัยเชิงปริมาณ โดยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาใช้ในการอ้างอิงและ

อธิบายประเด็นการศึกษา ดังนั้นแนวทางการสัมภาษณ์มาจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้จำนวน 15 ท่าน (สัมภาษณ์)

นายอิทธิพล คุณปลื้ม (ผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 1)

นายอิทธิพล คุณปลื้ม ผู้สมัครหมายเลข 1 ได้รับเลือกตั้ง ได้คะแนนเสียง 21,448 คะแนน เป็นลำดับที่ 1

ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงเหตุผลที่ประชาชนใช้ในการประกอบการตัดสินใจในการเลือกนายกเมืองพัทยา จากผลการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ ผลการศึกษาพบว่า ในการเลือกตั้งนั้นพบว่า มีปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง มีอยู่ 3 ปัจจัย คือ ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง ที่มีอิทธิพลมากที่สุดคือ ด้านการรณรงค์หาเสียง รองลงมา ด้านกระบวนการทุจริต และด้านคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร อยู่ในระดับที่น้อยที่สุด

จากการสัมภาษณ์เจาะลึกจะพบว่า การที่ผู้คนออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตย ในเขตพื้นที่อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ 4 ตำบล คือ ตำบลหนองปรือ ตำบลหนองปลาไหล ตำบลห้วยใหญ่ และตำบลนาเกลือ (รวมเกาะล้าน) จากการรวบรวมข้อมูลผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณของผู้วิจัย มีอยู่ 3 ปัจจัย คือ ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง ที่มีอิทธิพลมากที่สุดคือ ด้านการรณรงค์หาเสียง รองลงมา ด้านกระบวนการทุจริต และด้านคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร ทำให้ทราบว่าเพราะปัจจัยเหล่านี้ทำให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 ผู้วิจัยจึงได้นำปัจจัยทั้ง 3 เหล่านี้มาหาเหตุผลว่าประชาชนใช้อะไรเป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจลงคะแนนเสียงให้กับผู้สมัครรับเลือกตั้ง เพราะอะไร อย่างไร จากการสัมภาษณ์จากผู้ให้ข้อมูลหลัก แนวการสัมภาษณ์จึงเป็นไปตามผลการวิเคราะห์ข้อมูลของวิจัยเชิงปริมาณ ดังนี้

ในการสัมภาษณ์แบบรายบุคคล ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 15 คน ซึ่งมีหลากหลายอาชีพ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ความร่วมมือกับผู้วิจัยในการตอบคำถามจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ผู้วิจัยได้ถอดการบันทึกเสียงข้อมูลการสัมภาษณ์ และเขียนหมวดหมู่ของข้อมูลตามประเด็นปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับผลต่อคะแนนเสียงเลือกตั้ง และทำการสรุปข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ซึ่งผลการศึกษาในครั้งนี้

จากตาราง แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นตอนที่ 3 ของ การวิเคราะห์ถดถอยแบบพหุคูณแบบขั้นตอน ของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1

ตารางที่ 21 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณสำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ

Coefficients ^a					
Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error			
(Constant)	21.189	5.135		4.127	.000
ด้านรณรงค์หาเสียง	.584	.069	.400	8.469	.000
3 ด้านกระบวนการ ทุจริต	.177	.051	.154	3.507	.001
ด้านคุณสมบัติ	.172	.066	.122	2.591	.010

a. Predictors: (constant) ด้านรณรงค์หาเสียง (ขั้นตอนที่ 1)

b. Predictors: (constant) ด้านรณรงค์หาเสียง ด้านกระบวนการทุจริต (ขั้นตอนที่ 2)

c. Predictors: (constant) ด้านรณรงค์หาเสียง ด้านกระบวนการทุจริต ด้านคุณสมบัติ (ขั้นตอนที่ 3)

d. Dependent Variable: คะแนนอันดับ1

จากตารางที่16 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเชิงปริมาณ ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการได้รับคะแนนเสียงของผู้สมัครที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 คือ ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งที่มีอิทธิพลมากที่สุด คือ ด้านการรณรงค์หาเสียง รองลงมา ด้านกระบวนการทุจริต และด้านคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร

การสัมภาษณ์แบบรายบุคคล

1. ด้านการรณรงค์หาเสียง ประกอบไปด้วย การรณรงค์หาเสียงโดยการปราศรัยหาเสียงบนเวที การรณรงค์หาเสียงโดยการใช้วิทยุชุมชนและโทรทัศน์ท้องถิ่น การรณรงค์หาเสียงโดยการใช้สื่อโซเชียลออนไลน์ มีผลต่อการตัดสินใจเลือกลงคะแนนเสียงให้กับผู้สมัครหรือไม่ อย่างไร

จากการสัมภาษณ์ท่านที่ 1 ได้กล่าวถึงประเด็นนี้ไว้ว่า

“มีผลได้ส่วนหนึ่งเลย เพราะถือว่าเป็นการสร้างแรงจูงใจจากการ ฟังอภิปรายปราศรัย และมีการกระจายข่าวตามวิทยุชุมชน ก็มีผลที่ดี เพราะการฟังบ่อย ๆ ก็เป็นการสร้างความคุ้นชิน และมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจอีกด้วย ส่วนทางด้านการรณรงค์หาเสียงโดยการใช้สื่อออนไลน์ เช่น ไลน์ เฟสบุ๊ค ถ้ามีการเลือกตั้งในปัจจุบันมีผลแน่นอน เพราะคน ส่วนใหญ่ในปัจจุบันใช้โซเชียลเน็ตเวิร์กกันมาก แต่ในสมัยก่อนอาจจะ ไม่มีสื่อออนไลน์” (ข้าราชการ, สัมภาษณ์, 16 สิงหาคม 2560)

ในทำนองเดียวกันนั้นก็ได้สัมภาษณ์ท่านที่ 2 ซึ่งได้ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เหตุผล ในการเลือกตั้งได้กล่าวว่า

“มีผล เพราะจะได้ฟังนโยบายของแต่ละครั้งว่าหนทางเป็นเช่นไร บางคนมีฐานะไม่สามารถไปฟังปราศรัยสดได้ ก็จะติดตามทางการกระจาย ข่าวทางวิทยุ โทรทัศน์ เป็นการกระจายข่าวในหลายช่องทาง ทางด้านสื่อ ก็ถือว่าเป็นการเพิ่มช่องทางของข้อมูล เพื่อให้ประชาชนรับรู้ได้มากที่สุด” (ประชาชน, สัมภาษณ์, 16 สิงหาคม 2560)

การสัมภาษณ์ท่านที่ 3 ได้กล่าวไว้ว่า

“มีผล เพื่อเป็นการแนะนำเบื้องต้น ทั้งตัวผู้สมัครและนโยบายให้แก่ประชาชนทั่วไป ประกอบการตัดสินใจในการเลือกตั้ง ทั้งการใช้สื่อ ทำให้ประชาชนทุกกลุ่ม ได้รู้จักอย่างทั่วถึง เป็นการประชาสัมพันธ์ แบบกระจายให้ทั่วพื้นที่ ถ้าเป็นสื่อ โซเชียลในสมัยปัจจุบัน มีผลอย่างมาก ทำให้ได้ประชาชนกลุ่มหนึ่งที่ใช้โซเชียล ทำความรู้จักผู้สมัคร จากข้อมูลที่โพสต์ไว้ได้ตลอดเวลา” (พนักงานรับจ้างราชการ, สัมภาษณ์, 16 สิงหาคม 2560)

จากการสัมภาษณ์ท่านที่ 4 ได้กล่าวแบบละเอียดและแยกประเด็นไว้ว่า

“การปราศรัย ก็มีผล เพราะคนส่วนมากที่ไปฟังก็จะเป็นพวกที่สนับสนุน แต่ถามถึงคนที่อยู่ระหว่างการตัดสินใจ มีผลสำหรับที่เข้าฟังและรอการตัดสินใจ แต่ถามว่าที่เข้าฟังถามว่าเป็นพวกไหนเรารู้ ๆ อยู่ แต่พวกที่ยังไม่เลือกก็จะบอกว่าฉันยังไม่ตัดสินใจเลือกใครทั้งนั้นฉันต้องฟังก่อนไม่รู้ว่าที่เปอร์เซ็นต์สำหรับท้องถิ่น คนมีสิทธิ์เลือกตั้งก็คนในพื้นที่ เพราะคนในท้องถิ่นไม่ได้เยอะส่วนมากมาจากที่อื่น เรารู้ ๆ กันอยู่ความสัมพันธ์สำหรับนักการเมืองกับคนในพื้นที่มันมีกันอยู่แล้วในทุกพื้นที่แหละ สิ่งไหนที่เค้าสร้างให้กับคนในพื้นที่มันก็เป็นผลพลอยได้สำหรับเค้าในอนาคต

เมื่อก่อนมีการใช้วิทยุชุมชน มีอยู่สำหรับคนที่ฟังก็มีการประกาศให้ไปใช้สิทธิกันประมาณนี้ ก็เป็นส่วนหนึ่งแต่ถามว่า มันสู้ประเภทชักชวนไม่ได้หรอก ปากต่อปากดีกว่าฟังตามข้อเท็จจริง ตอนนี้นักก็ใช้สื่อตัวนี้และสื่อตัวหนึ่ง ที่ทำให้เกิดการ โจมตีกันง่ายขึ้น ถ้าเกิดการตัดสินใจของคนถ้าชั่ว โมงนั้นทำพลาดไปโพสต์กับสื่อ โซเชียลมีปัญหาเกี่ยวกับตัวบุคคลสำหรับคนนั้นแน่นอน การ โจมตีเนี่ยถ้าคนเสพสื่อ โดยไม่ได้คิดประโยชน์ ถ้าเค้าทำในสิ่งที่ดี ถ้าเป็นนโยบายเป็นผลงานที่เค้าทำมาก็เป็นตัวตัดสินใจอีกตัวหนึ่ง แต่ถ้าเกิดว่าไปลงในลักษณะการ โจมตี ก็ต้องมีอีกฝ่ายที่เข้าไปแก้เพื่อภาพลักษณ์ที่ดี ก็มีทั้งทางบวกและลบในการใช้สื่อ โซเชียล ก็ถือว่ามีผลจริง ๆ เพราะคนสมัยนี้จะเสพสื่อ โดยเฉพาะกลุ่มที่บอกนะ กลุ่มที่เสพสื่อเป็นหลักอยู่แล้วกลุ่มพวกนี้ก็จะเชื่อเชื่อตามกระแสอะนะ ไม่ได้เชื่อตามความคิดของตัวเอง อาจจะเป็นเฉพาะกลุ่ม กลุ่มวัยรุ่น เพราะ

กลุ่มผู้สูงอายุคงไม่ได้เสียสื่อ อันนี้ก็จะมิตผลต่อเฉพาะกลุ่ม” (ข้าราชการ, สัมภาษณ์, 16 สิงหาคม 2560)

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้สมัครได้มีวิธีการในการหาเสียงในหลากหลายรูปแบบ อาจแตกต่างจากการเลือกตั้งสมัยก่อน นอกจากการเดินแจกใบปลิวแล้วหรือการเดินทางหาเสียงตามบ้าน โดยทั่วไป ก็มีการใช้เวทีในการการปราศรัยหาเสียง มีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ ทั้งทางวิทยุ และโทรทัศน์ มีการติดป้ายแสดงใบหน้าของผู้สมัครและหมายเลขของผู้สมัคร รวมไปถึงสื่อโซเชียลออนไลน์ ในสังคมขณะนี้ไม่มีใครไม่รู้จักสื่อที่มีความทันสมัย ที่ไว้ให้ประชาชนติดตามข่าวสาร ความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ซึ่งเริ่มมีผลต่อการใช้ชีวิตประจำวันของผู้คนเป็นจำนวนมาก ก็คงจะหนีไม่พ้นสื่อโซเชียลออนไลน์ที่เรียกว่า เฟซบุ๊ก (Facebook) ถ้าเป็นในสังคมปัจจุบันการใช้พื้นที่หาเสียงทางการเมืองบนอินเทอร์เน็ต มีผลอย่างมาก เพราะได้นำสื่อมาใช้ประโยชน์ในการหาเสียงเลือกตั้ง และใช้เป็นเครื่องมือสื่อสารทางการเมืองกับประชาชน มาแสดงความคิดเห็นได้อย่างเปิดกว้างและทำให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมทางการเมืองอีกด้วย การหาเสียงเหล่านี้ก็จะเป็นส่วนหนึ่งในการช่วยกระตุ้นใจให้กับผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้เลือกลงคะแนนให้กับผู้สมัคร

สมบัติ จันทรวงศ์ ได้กล่าวถึงรูปแบบของการหาเสียงเป็นสองประเภทหลัก คือ การหาเสียงที่เป็นทางการหรือการหาเสียงที่เปิดเผย กับการหาเสียงที่เป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบนการหาเสียงที่เป็นทางการมีอาทิ เช่น การใช้สื่อสิ่งพิมพ์ประชาสัมพันธ์ในรูปแบบของป้ายคำท่อนำขนาดใหญ่ ตามที่ชุมชน ทางร่วมทางแยก ดึกสูง รวมถึงอาจเป็นโปสเตอร์ แผ่นพับใบปลิว ซึ่งประกอบด้วยชื่อผู้สมัคร ชื่อพรรค รูปถ่าย หมายเลขที่ให้ประชาชนเลือก คำขวัญ ผลงานที่ผ่านมา การปราศรัยหาเสียงในเวทีที่จัดเป็นทางการ หรือการหาเสียงในรถตระเวน เวทีชั่วคราวร่วมงานอภิปรายในสถานที่จัดโดยองค์การที่เป็นกลางทางการเมือง ผู้สมัครบางรายอาจใช้เทคนิควิธีเข้าถึงตัวผู้สมัคร หรือที่เรียกว่า “เคาะประตูบ้าน” ซึ่งวิธีดังกล่าวได้ผลดีที่สุดในแง่เปลี่ยนแปลงเวลามากที่สุด ผู้สมัครบางรายอาจใช้เงินทุนในการซื้อสื่อในการหาเสียงหรือใช้เครือข่ายสื่อมวลชนที่ตนมีอยู่ทั้ง โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ ในการสร้างภาพพจน์ของตน

ศิวัชร ปัญญา (2538, หน้า 36-71) กระบวนการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบ่งออกเป็น 4 ระยะ คือ ระยะข่าวสาร ระยะหลักเกณฑ์ ระยะประเมิน และระยะการตัดสินใจ แต่ละระยะดังนี้ คือ 1. ระยะข่าวสาร ระยะนี้ประชาชนเริ่มสนใจข่าวสารต่าง ๆ เกี่ยวกับการเลือกตั้ง เช่น ข่าวสารเกี่ยวกับการรับสมัคร ตัวผู้สมัคร นโยบายพรรคและข้อมูลต่าง ๆ วิธีการค้นหาข่าวสารของประชาชน ได้แก่ การหาข้อมูลจากกลุ่มพวกสนใจการเมือง ข้อมูลจากสื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์และเวทีปราศรัย หาเสียงต่าง ๆ ข้อมูลที่ถูกรวบรวมได้ในระยะนี้จะถูกนำไปประมวลในระยะเวลาที่ 2

2. ระยะหลักเกณฑ์ ระยะนี้ประชาชนจะนำข้อมูลที่รวบรวมได้ในระยะที่ 1 มากำหนดกฎเกณฑ์เกี่ยวกับตัวผู้สมัคร ที่จะลงคะแนนให้ และจะเลือกตัวผู้สมัครให้เหลือเท่ากับจำนวนที่จะมีได้ในเขตเลือกตั้งนั้น ๆ สำหรับตัวผู้สมัครเองในระยะนี้จะมีการรณรงค์หาเสียงเป็นการใหญ่เพื่อสร้างคะแนนนิยมให้ตัวเอง

3. ระยะประเมิน เป็นการนำเอาหลักเกณฑ์ในระยะที่ 2 มาประเมินหรือกำหนดน้ำหนักคะแนนให้คนที่มีความสัมพันธ์ตามเกณฑ์ โดยนำเอาตัวผู้สมัครมาจัดเรียงลำดับความสำคัญ เริ่มตั้งแต่คนที่มีความเหมาะสมจะได้รับเลือกตั้งเข้ามาเป็นคนแรกที่สุดแล้วไล่เรียงไปหาคนที่ท้ายสุด แต่สำหรับตัวผู้ประเมินเองยังอาจจะไม่ตัดสินใจลงคะแนนให้ใคร

4. ระยะตัดสินใจ ระยะนี้เป็นช่วงของการตัดสินใจเลือกตัวผู้สมัคร อาจจะเลือกเพียงคนที่ชอบมากที่สุดเพียงคนเดียว หรืออาจจะเลือกคนอื่นด้วย เพื่อให้ได้ตัวผู้สมัครครบตามจำนวนในระยะนี้อาจจะมีการเปลี่ยนแปลงคนที่เลือกบ้างไปตามอิทธิพลของปัจจัยบางอย่าง เช่น สิ่งของเงินทองที่ได้รับจากหัวคะแนน หรืออิทธิพลของการชักจูงบางประการ

2. ด้านกระบวนการการทุจริตรูปแบบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการจ่ายเงินให้กับประชาชนผู้ลงคะแนน การพนันต่าง ๆ การเวียนเทียน การย้ายทะเบียนบ้าน การติดสินบนเจ้าหน้าที่และการทำร้ายกีดกันคู่แข่ง ทำให้มีผลต่อการตัดสินใจเลือกลงคะแนนเสียงให้กับผู้สมัครหรือไม่ อย่างไร

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ทำให้พบปัจจัยเกี่ยวกับกระบวนการการทุจริตรูปแบบต่าง ๆ ได้กล่าวถึงประเด็นนี้ไว้ว่า

“ทุจริตมันมีทุกย่อมหญาแหละหนู เวียนเทียนมันคงไม่มี แต่ตั้งนั้น คงไม่ต้องไปพูดถึงมัน มันเป็นตัวไปแต่เราก็คงจะเจาะลึกไปไม่ได้กว่านี้ละนะ” (ประชาชนชุมชน, สัมภาษณ์, 18 สิงหาคม 2560)

ในทำนองเดียวกันนั้นก็ได้อธิบายที่ 2 ซึ่งได้ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เหตุผล ในการเลือกตั้งได้กล่าวว่า

“การพนันมีเฉพาะกลุ่มรีเปล่า ง่าย ๆ เลยแถวบ้านอาจจะมีกลุ่มที่เล่นการพนัน ที่ไม่รู้ว่าเป็นการ คือจริง ๆ แล้วการเมืองท้องถิ่นรู้อยู่แล้วว่าใครชนะ พี่ว่าเค้าไม่เล่นหรอก เล่นไปมันก็เสียเปรียบ แต่ถามว่าจะเล่นเป็นลักษณะชนะกันเยอะไหมแค่นั้นเอง แต่ถามว่ามาพนันกันว่าเบอร์ 1 ได้หรือไม่ได้ แต่อาจจะมีในลักษณะว่าจะชนะกันที่คะแนนจะอะไรประมาณนี้รีเปล่า อันนี้ไม่รู้ละ เพราะไม่เคยสัมผัสกับจุด ๆ นี้ก็เลยตอบไม่ได้” (ข้าราชการ, สัมภาษณ์, 18 สิงหาคม 2560)

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ พบว่า ปัจจัยที่รองลงมาในการเลือกตั้งก็ยังคงพบถึงกระบวนการการทุจริตในรูปแบบต่าง ๆ ยังคงหลงเหลืออยู่ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของ

เงิน การพนันหรืออื่น ๆ แต่ในปัจจุบันมีการเข้มงวดมากในเรื่องของการตรวจสอบจึงเป็นไปได้ยากมากที่จะมีการทุจริตเกิดขึ้นอีกแบบที่จะเห็นได้ชัดออกมาโจ่งแจ้งแบบในสมัยก่อน

การใช้กลวิธีการพนัน แนวทางนี้สอดคล้องกับจิตวิทยาของประชาชนไทยส่วนหนึ่งที่ชอบการพนันขั้นต่อ ผู้สมัครบางรายใช้ห้วคะแนนของตน โดยเฉพาะห้วคะแนนที่เป็นเจ้ามือห้วยเถื่อน คนเดินโพยห้วย เพื่อออกไปรับพนันขั้นต่อจากประชาชน เพื่อให้เลือกคน โดยแลกผลกับประโยชน์ที่ผู้พนันจะได้จากผลการเลือกตั้ง หากผู้สมัครได้รับเลือกเลือกตั้ง ผู้รับพนันจะจ่ายในอัตราสองเท่า สามเท่า ของเงินพนันที่ลงไป วงเงินการวางพนันมากน้อยแล้วแต่ผู้สมัครที่มีฐานะทางการเงินที่ดี ใช้เงินจำนวนมาก และไม่ต้องเป็นบุญคุณกับผู้ลงคะแนนเสียงให้ตน (ไพฑูริย์ บุญวัฒน์ (2538 อ้างถึงใน วิเชียร ต้นศิริคงคล, 2558, หน้า 17)

พฤติกรรม การเลือกตั้งเบี่ยงเบน มี 4 ประการ ดังนี้ การใช้อิทธิพลจากราชการ การใช้กลวิธีการพนัน การใช้กลวิธีการทำลายคู่แข่ง และการใช้เงินซื้อคะแนนเสียงเลือกตั้ง การใช้อิทธิพลจากราชการ เกิดขึ้นจากนักการเมืองที่เป็นพรรครัฐบาล เป็นรัฐบาลรักษาการ (Incumbent Government) สมาชิกของพรรคการเมืองที่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เป็นรัฐมนตรีว่าการ รัฐมนตรีช่วยว่าการ ที่กำกับควบคุมการทำงานของข้าราชการประจำที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น กลไกของตำรวจ กลไกขององค์กรปกครองท้องถิ่น กลไกของสาธารณสุข กลไกของการศึกษา กลไกของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กลไกของทหาร เป็นต้น การใช้กลวิธีการพนัน แนวทางนี้สอดคล้องกับจิตวิทยาของประชาชนไทยส่วนหนึ่งที่ชอบการพนันขั้นต่อ ผู้สมัครบางรายใช้ห้วคะแนนของตน โดยเฉพาะห้วคะแนนที่เป็นเจ้ามือห้วยเถื่อน คนเดินโพยห้วย เพื่อออกไปรับพนันขั้นต่อจากประชาชน เพื่อให้เลือกคน โดยแลกกับผลประโยชน์ที่ผู้พนันจะได้จากผลการเลือกตั้ง หากผู้สมัครได้รับเลือกเลือกตั้ง ผู้รับพนันจะจ่ายในอัตราสองเท่า สามเท่า ของเงินพนันที่ลงไป วงเงินการวางพนันมากน้อยแล้วแต่ผู้สมัครจะกำหนดกลวิธีการพนันนิยมใช้โดยผู้สมัครที่มีฐานะทางการเงินที่ดี ใช้เงินจำนวนมาก และไม่ต้องเป็นบุญคุณกับผู้ลงคะแนนเสียงให้ตนกลวิธีการทำลายคู่แข่งกัน กลวิธีนี้มีความหลากหลาย เริ่มตั้งแต่การทำร้ายผู้สมัครด้วยกัน เช่น การจ้างมือปืนมาสังหารชีวิตผู้สมัครหรือห้วคะแนน ทำร้ายร่างกายผู้สมัครหรือห้วคะแนนข่มขู่ผู้สมัครหรือห้วคะแนน ทำลายทรัพย์สินของผู้สมัคร โดยเฉพาะป้ายหาเสียง ปลอ่ยข่าวลือผ่านสื่อหรือช่องทางต่าง ๆ มีการขูดคู้ย ใ้ร้ายป้ายสี ผู้สมัครเพื่อให้ประชาชนมีความรู้สึกเกลียดชังการใช้เงินซื้อคะแนนเสียงเลือกตั้ง มีหลายรูปแบบตั้งแต่ การจ่ายเงินเพื่อให้ประชาชนไปลงคะแนนเสียงให้กับผู้สมัครทั้งช่วงก่อนการเลือกตั้งและหลังการเลือกตั้ง การจ่ายเงินให้ห้วคะแนนเพื่อนำไปแจกจ่ายให้กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งอีกทอดหนึ่ง หรือการแจกจ่ายสิ่งของ จัดเลี้ยง จัดนาเที่ยว ให้กับ

ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือสมาชิกในครอบครัวเพื่อแลกกับการลงคะแนนเสียงให้ ไพฑูรย์ บุญวัฒน์ (2538, หน้า 23-27)

พิชาย รัตนดิลก ณ ภูเก็ต (2537, หน้า 98-139) ได้ชี้ว่าแนวทางการทุจริตเลือกตั้งในสังคมไทย มี 3 แนวทาง คือ กรรมวิธี กลไก และกระบวนการทุจริตหาเสียง กรรมวิธี กลไก และกระบวนการทุจริตซื้อ-ขายเสียง กรรมวิธี กลไก และกระบวนการทุจริตลงคะแนนเสียง โดยทั้ง 3 แนวทางมีรายละเอียด ดังนี้

การทุจริตหาเสียง เป็นการที่ผู้สมัครรับเลือกตั้ง หรือทีมงาน ดำเนินกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างในระยะเวลาที่มีการเลือกตั้งเพื่อจูงใจให้ประชาชนลงคะแนนเสียงให้ ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้เป็นกิจกรรมที่กฎหมายการเลือกตั้งห้ามไว้ กระบวนการทุจริต ได้แก่ พฤติกรรมการหว่านพืช เช่น การให้ทุนการศึกษาแก่เด็กนักเรียน การทำบุญกับวัด การจัดทำโครงการพัฒนาโครงการอบรม พฤติกรรมการจัดงานเลี้ยงเลือกตั้ง พฤติกรรมการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้นำศาสนา ผู้นำทางความคิดของประชาชน พฤติกรรมแจกเงินและสิ่งของกับครอบครัวและรายบุคคลในโอกาสต่าง ๆ

การทุจริตซื้อ-ขายเสียง สามารถแบ่งได้สองประเภทหลัก คือ ซื้อเสียงเพื่อหวังคะแนน และซื้อเสียงเพื่อกีดกันหรือทำลายฐานเสียงคู่แข่งทางการเมือง การซื้อเสียงมีรูปแบบ ดังนี้ กรรมวิธีการตกเขียว เป็นการซื้อเสียงคล้ายกับการหว่านพืชแต่ต่างตรงที่การตกเขียวมีการดำเนินการที่กึ่งผูกมัดประชาชนผู้ลงคะแนนด้วยผลประโยชน์ที่ผู้สมัครสัญญาว่าจะให้ การเล่นพนันและห่วยผู้สมัคร พื้นที่ที่การพนันการเลือกตั้งเกิดขึ้นมาก คือ พื้นที่ภาคใต้ ภาคกลาง ภาคตะวันออก ส่วนภาคตะวันออกเฉียงเหนือวิธีนี้ไม่เป็นที่นิยมมากนัก ขบวนการลากพาและการยิงกระสุน การซื้อเสียงแบบนี้มีกิจกรรม และกลุ่มบุคคลที่เข้ามาเกี่ยวข้องมาก มีขั้นตอนย่อยที่เริ่มจาก ขึ้นการสำรวจรายชื่อผู้ที่เป็นเป้าหมายในการลากพา ขึ้นการเตรียมกระสุนหรือเงินที่จะซื้อเสียง และสุดท้ายขึ้นการยิงกระสุน กรรมวิธีบัตรผีต่าง ๆ บัตรผีนั้นมีสองประเภท คือ บัตรผีที่เกิดจากการซื้อขายบัตรประชาชนจริง กับบัตรผีที่เกิดจากความบกพร่องของงานทะเบียนราษฎร บัตรผีทั้งสองประเภทจะถูกนำมาลงคะแนนวันลงคะแนนเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งที่ผู้สมัครได้เตรียมการร่วมกับเจ้าหน้าที่ประจำหน่วยเลือกตั้ง และสุดท้าย คือ การซื้อเสียงโดยวิธีอื่น ผู้สมัครบางรายอาจซื้อตัวผู้สมัครรายอื่นให้ขอลอนตัวในช่วงโค้งสุดท้ายของการแข่งขันเพื่อโอนคะแนนเสียงของตนให้กับผู้สมัครรายอื่นแลกกับผลประโยชน์ด้านการเงิน ผู้สมัครบางรายอาจจ้างผู้สมัครบางรายปราศรัยหาเสียงใส่ร้ายป้ายสีผู้สมัครที่เป็นคู่แข่งของตน บางครั้งอาจมีการซื้อหัวคะแนนและฐานคะแนนเสียงยกหมู่บ้าน ทั้งนี้หัวคะแนนที่ไม่ฝักใฝ่พรรคการเมืองใดหรือผู้สมัครรายใดมักจะมีโอกาสเจรจาต่อรองผลประโยชน์ได้มาก

3. ด้านคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร ประกอบไปด้วยบุคลิกภาพ รูปร่าง หน้าตา มนุษย์สัมพันธ์ของผู้สมัคร รวมไปถึงประสบการณ์ในการทำงานของผู้สมัคร มีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งหรือไม่ อย่างไร

จากการสัมภาษณ์ท่านที่ 1 ได้กล่าวไว้ว่า

“มีผล บุคลิกภาพนี้ต้องแสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้นำ เพื่อความเหมาะสม ที่จะมารับหน้าที่ดังกล่าว มนุษย์สัมพันธ์ก็ต้องมีให้สม่ำเสมอทั้งก่อนเลือกตั้งและ หลังเลือกตั้ง เพราะต้องอาศัยการประสานงานกับผู้สมัครกับประชาชน ให้ไปในทิศทางเดียวกัน ประสบการณ์ก็ถือว่าช่วยในการมองงานออกเมื่อเจอเหตุการณ์ เฉพาะหน้า ถ้ามีประสบการณ์ตรงนี้จะ ได้ดำเนินการบริหารได้ทันถ่วงทีและถูกต้อง”(พนักงานรับจ้างราชการ, สัมภาษณ์, 18 สิงหาคม 2560)

จากการสัมภาษณ์ท่านที่ 2 ได้กล่าวว่า

“ไม่ว่าจะคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัครทั้ง บุคลิกภาพ รูปร่างหน้าตา และความมีมนุษยสัมพันธ์ของผู้สมัครนั้นล้วน มีผลต่อการตัดสินใจ เลือกลงคะแนนเสียงให้กับผู้สมัคร เพราะบุคลิกภาพสร้างความเชื่อมั่น น่าเชื่อถือ รวมไปถึงมนุษยสัมพันธ์ของผู้สมัครที่มีความเป็นกันเอง เพื่อที่สร้างความไว้ใจให้กับประชาชน แต่ทางด้านประสบการณ์ ในการทำงานของผู้สมัคร อาจจะไม่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกลง คะแนนเสียงให้กับผู้สมัคร เพราะว่าคนส่วนใหญ่ไม่ค่อยสนใจศึกษา ข้อมูลด้านนี้อย่างลึกซึ้ง” (ประชาชน, สัมภาษณ์, 22 สิงหาคม 2560)

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ พบว่า ด้านคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร ก็ถือว่าเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่มีความสำคัญอยู่ เพราะไม่ว่าจะเป็นทางบุคลิกภาพ รูปร่างหน้าตา ถ้าบุคลิกภาพทำทางไม่ดี ดูไม่มีความเหมาะสมกับการเป็นผู้นำคนก็จะไม่เลือก รวมไปถึงการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ถ้ามองข้ามผู้อื่นแบบไม่มีมิตรไมตรีไม่สร้างความสัมพันธ์ที่ดีงาม คะแนนที่ผู้เลือกจะเลือกเค้าก็คงไม่ให้ คะแนนเสียง จึงเห็นได้ว่าบุคลิกภาพและการมีมนุษยสัมพันธ์นั้นมีความสำคัญมากกว่า ประสบการณ์ทางด้านการทำงาน เพราะคนส่วนมากก็จะมองคนที่ภายนอกก่อนเสมอ ผู้คนจึงมองเห็นความสำคัญทางด้านประสบการณ์การทำงานของผู้สมัครน้อยออกไปและไม่ค่อยใส่ใจรายละเอียดกับเรื่องนี้มากนัก

นายอุดมศักดิ์ ชื่นครุฑ (ผู้ที่ได้คะแนนเป็นอันดับ 2)

นายอุดมศักดิ์ ชื่นครุฑ ผู้สมัครหมายเลข 2 ไม่ได้รับเลือกตั้ง ได้คะแนนเสียง 2,187 คะแนนเป็น ลำดับที่ 2

การตัดสินใจลงคะแนนเสียงให้กับผู้สมัครรับเลือกตั้ง (ผู้ที่ได้คะแนนอันดับ 2)

ส่วนผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 (ไม่ได้ชนะการเลือกตั้ง ไม่ได้เป็นนายก เมืองพัทยา) ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงเหตุผลที่ประชาชนใช้ในการประกอบการตัดสินใจในการ เลือก

นายกเมืองพัทยา จากผลการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ ผลการศึกษาพบว่า ในการเลือกตั้งนั้น พบว่ามี ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง มีอยู่ 2 ปัจจัย ได้แก่ปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุด คือ ด้านกลุ่มหัวคะแนน ผู้สนับสนุน และรองลงมา คือ ปัจจัยทางด้านนโยบายของกลุ่ม

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ นำเสนอผลการวิจัยดังนี้

จากตารางผลการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นตอนที่ 2 ของการถดถอยแบบพหุคูณแบบ ขั้นตอนของผู้ได้รับคะแนนอันดับ 2

ตารางที่ 22 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณสำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ

Coefficients ^a					
Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error			
(Constant)	34.440	5.753		5.986	.000
ด้านกลุ่มหัวคะแนน	.460	.066	.366	6.943	.000
ด้านนโยบายของกลุ่ม	-.387	.083	-.246	-4.664	.000

a. Predictors: (constant) ด้านกลุ่มหัวคะแนน (ขั้นตอนที่ 1)

b. Predictors: (constant) ด้านกลุ่มหัวคะแนน ด้านนโยบายของกลุ่ม (ขั้นตอนที่ 2)

c. Dependent Variable: ผู้ที่ได้คะแนนอันดับ 2

จากตารางที่ 22 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเชิงปริมาณ ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการได้รับคะแนนเสียงของผู้สมัครที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 คือ ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งที่มีอิทธิพลมากที่สุด คือ ด้านกลุ่มหัวคะแนน และรองลงมา คือ ปัจจัยทางด้านนโยบายของกลุ่ม จากสมการดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยพบว่า ตัวแปรทางด้านกลุ่มหัวคะแนน ผู้สนับสนุน มีคะแนนสูงกว่าตัวแปรทางด้านนโยบายของกลุ่ม

การสัมภาษณ์แบบรายบุคคล

1. ด้านกลุ่มหัวคะแนน ผู้สนับสนุน ประกอบไปด้วย ความเกรงใจต่อผู้มีบุญคุณ ญาติผู้ใหญ่ที่เคารพนับถือ การบริจาคช่วยเหลือสบทบทุนตามงานพิธีต่าง ๆ และการเป็นเครือข่าย เพื่อนมิตรซิดิใกล้กับกลุ่มหัวคะแนนและผู้สนับสนุน มีผลต่อการตัดสินใจเลือกลงคะแนนเสียงให้กับผู้สมัครหรือไม่ อย่างไร

จากการสัมภาษณ์ท่านที่ 1 ได้กล่าวในประเด็นนี้ไว้ว่า

“เรื่องเครือญาติมีผลอย่างมาก ภายใต้ระบบอุปถัมภ์ หรือแม่กระทั่ง เป็นคนรู้จักกันก็ตาม รวมถึงการบริจาคสบทบทุนต่าง ๆ ซึ่งเป็นวัฒนธรรม ของสังคมไทยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงทั้งสิ้น” (ประชาชน, สัมภาษณ์, 22 สิงหาคม 2560)

จากการสัมภาษณ์ท่านที่ 2 ได้กล่าวไว้ว่า

“กลุ่มหัวคะแนน ผู้สนับสนุนมีผล คนไทยเป็นระบบครอบครัว ดังนั้นเรื่องการกตัญญูจึงมีผลต่อคนไทย การสบทบทุนตามงานต่าง ๆ แสดงถึงการมีส่วนร่วมและรับรู้ข่าวสารทั่วถึงในอีกกลุ่มของประชาชน” (ประชาชน, สัมภาษณ์, 22 สิงหาคม 2560)

ในทำนองเดียวกันนั้นก็ได้สัมภาษณ์ท่านที่ 3 ซึ่งได้ให้ข้อมูลได้กล่าวแบบละเอียดและแยกประเด็นดังกล่าวไว้ว่า

“ด้านหัวคะแนน เป็นธรรมดาของคนไทย เพราะ โคนปลูกฝังมาอยู่แล้ว ญาติผู้ใหญ่ที่เคารพนับถือ มีผล รับรู้ว่าคุณที่อยู่ในบ้านเรา พ่อแม่ ซึ่งก็เป็นผู้ใหญ่ที่เราเคารพ แยกคนรุ่นเก่ากับรุ่นใหม่ เด็กรุ่นใหม่ก็จะเสพสือทางโซเชียลแต่ถามว่าเค้าจะเชื่อรีเปลา แต่เดี๋ยวนี้อะไรการเคารพการตัดสินใจคือมันเปลี่ยนแปลงไปแล้วแหละ (จากความรู้สึกพี่อะนะ) ว่าบางทีเค้าคิดว่าสิ่งที่เค้าได้รับรู้สิ่งที่เค้าได้เห็นสิ่งที่เค้าได้สังเกตมันมีผลต่อเค้ามากกว่า มากกว่าที่เค้าจะเชื่อ ทั้งนี้กลุ่มที่เชื่อมีเฉพาะบางกลุ่มเท่านั้น แต่ในลักษณะที่ ปัจจุบันใน โลกมันเปลี่ยนแปลงไปแล้ว กระแสโซเชียลมันสามารถทำให้คนแยกแยะการตัดสินใจได้มากยิ่งขึ้น พี่ว่าตัวนี้ต่อไปในอนาคตเนี่ย การตัดสินใจเลือกมันอยู่ที่ผลงานของพรรคการเมืองที่ทำมากกว่า การเชื่อถือ การเรียนรู้ พี่ว่าการเรียนรู้ของเค้าที่ว่า เฮ้ย นักการเมืองยุคนี้เข้ามาทำงานในท้องถิ่นแบบนี้มันจะมีผลมากกว่าที่เค้าจะเชื่อผู้ใหญ่ พี่มองถึงยุคนี้ช่วยเหลือสบทบทุน เมื่อก่อนอาจจะ โอเคแต่เดี๋ยวนี้อะไร กต. พี่อะไร ในเรื่องของการจัดงานจัดอะไรยังก่อนเลือกตั้งเค้าไม่ให้มีรวงงร่วมงานใส่ซองอะไรอยู่แล้วอะ แต่ถ้าบอกว่ามีผลก็มีผลคล้าย ๆ ข้อผู้ใหญ่ที่เคารพ คือ บางคนก็ขอรับบริจาคและกับคนที่บริจาค เค้าก็หวังผลซึ่งกันและกันอะเนอะ ก็ไม่แตกต่างกันไปในเรื่องของการมีบุญคุณ การเป็นเครือข่าย มีผลเยอะเลยก็เหมือนต้องช่วยกันไปช่วยกันมาเหมือนญาติผู้ใหญ่ แต่ว่าเดี๋ยวนี้นักการเมืองคงไม่กล้าทำโดยวิธีนี้แล้วแหละ ระบบที่เค้าป้องกันการทุจริตระบบที่เค้าทำกันมาเป็นส่วนหนึ่งในการกันที่จะให้เค้าไม่กล้าทำในลักษณะนี้ ระบบการตรวจสอบดีกว่าระบบที่เค้ากำหนดขึ้นมา

ญาติเพื่อน มีผล คิดว่าเป็นญาติ เป็นเพื่อน เป็นห้วคะแนน ถ้ามว่าการรับรู้ข้อมูลต่าง ๆ ของคนในปัจจุบัน ถ้าเกิดเป็นกลุ่มวัยรุ่น คำจะรับรู้อีกส่วนหนึ่ง แต่ถ้ามว่ากลุ่มคนที่ เป็นลักษณะของคนอยู่บ้านคนที่ไม่ได้ทำอะไร คนที่ไม่ค่อยมีสังคมว่าเงอะเนอะ คนที่อยู่ตามบ้านประชาชนพวกนี้เค้าก็จะเชื่อเอาพุงง่าย ๆ พี่ป้า น้ำอาหารหรือใครอย่างนี้ สมมติว่าพ่อพี่บอกให้ไปลงเค้าก็จะเชื่อตามใจ ก็จะเชื่อคนที่เค้าคอยช่วยเหลือ เชื่อถือ โดยที่ตัวเองก็ไม่ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร อันนี้เป็นกลุ่มเฉพาะนะอันนี้ที่เค้าจะเชื่อเฉพาะคนที่มาบอกเค้าไปเลือก บางทีเค้าตัดสินใจไม่ได้หรือกว่าจะเลือกใคร แต่ถ้ามีญาติพี่น้องหรือใครมาบอกกว่าเลือกใคร สำหรับกลุ่มนี้ไม่รู้ข้อมูลข่าวสารเลย ลักษณะของการเลือกตาม” (ข้าราชการ, สัมภาษณ์, 24 สิงหาคม 2560)

จากที่ได้ข้อมูลการสัมภาษณ์มา ผู้วิจัยพบว่า ปัจจัยทางด้านกลุ่มห้วคะแนนและ ผู้สนับสนุน มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งเป็นอย่างมาก เพราะส่วนใหญ่จะพบว่าตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน คำว่า เครือญาติ ก็กลืนกินมารวมเป็นความเกรงใจที่หนีไม่พ้นในการบอกกล่าวให้ไปใช้สิทธิใช้เสียง รวมไปถึงระบบอุปถัมภ์ที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน แบบญาติ แบบเพื่อนเป็นความสัมพันธ์ที่ชัดเจนและคงทนถาวรเหมือนเป็นส่วนหนึ่งของสังคมไทยไปแล้วที่ขาดไม่ได้ ห้วคะแนนเป็นเสมือนตัวกลางระหว่างชาวบ้านผู้มีอิทธิพลออกเสียงเลือกตั้ง กับ ผู้สมัครรับเลือกตั้ง ผู้สมัครจะยอมรับว่า ห้วคะแนนเป็นสิ่งจำเป็น เพราะห้วคะแนนเป็นผู้มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับชาวบ้านหรือเป็นผู้นำของชุมชนท้องถิ่นที่ชาวบ้านนับถือ ในขณะที่ชาวบ้านไม่เคยรู้จักไม่เคยมีความสัมพันธ์หรือแม้แต่ไม่เคยเห็นผู้สมัครรับเลือกตั้งมาก่อนเลยก็ได้ บทบาทของห้วคะแนน จึงได้แก่การเชื่อมประสานระหว่างชาวบ้านกับผู้สมัครรับเลือกตั้งด้วยการพบปะชักชวนชาวบ้านให้ลงคะแนนสนับสนุนผู้สมัครคนนี้ สมบัติ จันทรวงศ์ (2536, หน้า 118-119 อ้างถึงใน วรลักษณ์ พุ่มพวง, 2556, หน้า 20)

โดยที่ห้วคะแนนมักจะหวังสินจ้างรางวัลจากผู้สมัครเป็นการตอบแทนหรือสิ่งของเงินทองที่ผู้สมัครให้ไว้ คิดสินบนชาวบ้านบางส่วนมาเป็นของตน ส่วนคนที่ช่วยผู้สมัครหาเสียงอย่างเต็มที่โดยไม่หวังผลตอบแทนเป็นตัวเงินหรือรางวัล โดยตรงมักจะนิยมเรียกกันว่า “ผู้สนับสนุน” มากกว่า “ห้วคะแนน” ดังนั้น “ผู้สนับสนุน” หรือ “ห้วคะแนน” ก็คือบุคคลที่สามารถห้วคะแนนเสียงให้กับผู้สมัครรับเลือกตั้งได้ โดยไม่คำนึงถึงว่าจะใช้วิธีการใด มาแสวงหาความสนับสนุนให้กับผู้สมัครของตน ห้วคะแนนจึงเป็นกลไกที่สำคัญ ภายในกระบวนการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นเสมือนแขนขาที่สำคัญ ในการประสานงาน ติดต่อเร่งเร้ากระตุ้น ให้ประชาชนเห็นความสำคัญของผู้สมัครที่เขาสนับสนุน

ในหลายพื้นที่ห้วคะแนนจะต้องเป็นบุคคลที่มีอิทธิพลในท้องถิ่น เป็นผู้ที่มีญาติพี่น้องเพื่อนฝูงมาก เป็นที่นับถือของประชาชนผู้สมัครให้การยอมรับห้วคะแนนก็เพราะห้วคะแนนเป็นผู้ที่

มีความสัมพันธ์ส่วนตัวอย่างใกล้ชิด หรือเป็นผู้นำของชุมชนที่ชาวบ้านให้ความยอมรับนับถือ หัวคะแนนที่ประสบความสำเร็จในการชักจูงให้ชาวบ้านมาลงคะแนนให้กับผู้สมัครมักจะใช้ความสัมพันธ์และการยอมรับที่ชาวบ้านมีให้กับเขาเป็นเครื่องมือสำคัญในการโน้มน้าวใจให้ชาวบ้านคล้อยตาม แต่ถ้าความสัมพันธ์ระหว่างชาวบ้านกับหัวคะแนนมีไม่มากพอ หัวคะแนนอาจต้องอาศัยปัจจัยอย่างอื่นในบางกรณี หัวคะแนนอาจจะทำหน้าที่เป็นเพียงกลไกประสานระหว่าง “การซื้อ-ขายคะแนนเสียง” ของผู้สมัครกับชาวบ้าน โอปาร์ ถิ่นบางเตียว และ รศ.ดร.นครินทร์ เมฆไตรรัตน์ (2554 อ้างถึงใน วรลักษณ์ พุ่มพวง, 2556, หน้า 20)

2. ด้านนโยบายของกลุ่ม ประกอบไปด้วย ทางด้านนโยบายของกลุ่มมีความน่าสนใจและทำได้จริง และผลงานของกลุ่มพรรคเลือกตั้งในอดีตและปัจจุบัน มีผลต่อการตัดสินใจเลือกลงคะแนนเสียงให้กับผู้สมัครหรือไม่ อย่างไร

จากการสัมภาษณ์ท่านที่ 1 ได้กล่าวในประเด็นนี้ไว้ว่า

“นโยบายมีผลเลย เป็นจุดประสงค์ของประชาชน ที่จะใช้เลือกบุคคล ผู้สมัคร ทั้งในสมัยนี้และสมัยต่อ ๆ ไป ประชาชนก็จะดูจากประวัติและผลงานบวกกับ นโยบายที่ดำเนิน ได้ตรงตามความต้องการในอดีต ว่าสำเร็จและบรรลุใช้ประโยชน์ และพัฒนาได้จริงอย่างไร เพื่อประกอบการตัดสินใจเลือกในครั้งต่อไป” (พนักงานรับจ้างราชการ, สัมภาษณ์, 24 สิงหาคม 2560)

จากการสัมภาษณ์ท่านที่ 2 ได้กล่าวในประเด็นนี้ไว้ว่า

“ทางด้านนโยบายของกลุ่มนั้น มีความน่าสนใจและทำได้จริง มีผลต่อ การตัดสินใจเลือกลงคะแนนเสียงให้กับผู้สมัครแน่นอน เพราะถือว่าด้านนโยบายนี้ ทำได้จริงก็เป็นการสร้างความหวังในอนาคตที่ดีขึ้น ส่วนในเรื่องของผลงานของกลุ่มพรรคเลือกตั้งในอดีตและปัจจุบันก็มีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเช่นเดียวกัน เพราะถ้าหากว่ามีผลงานในอดีตที่ดี ประชาชนก็ต้องการให้กลับมาดำรงตำแหน่งอีกครั้ง” (ประชาชน, สัมภาษณ์, 24 สิงหาคม 2560)

จากที่ได้ข้อมูลการสัมภาษณ์มา ผู้วิจัยพบว่า ปัจจัยทางด้านนโยบายของกลุ่มมีความน่าสนใจและทำได้จริงหรือผลงานของกลุ่มพรรคเลือกตั้งทั้งในอดีตและปัจจุบัน จะเห็นได้ว่า ประชาชนก็สนใจต่อนโยบายว่าจะทำได้จริงไหม จะทำได้ดีเหมือนที่พูดหรือเปล่า บางกลุ่มเลือกมาแล้วแต่กลับทำไม่ได้แบบที่เสนอนโยบายในการหาเสียงไว้ เพราะนี่ก็เป็นอีกปัจจัยหลักที่ทำให้ประชาชนตัดสินใจเลือกตั้ง

การสัมภาษณ์แบบกลุ่ม

การสัมภาษณ์แบบกลุ่มอาจจะทำให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนยิ่งขึ้น สำหรับเหตุผลที่ทำให้ประชาชนตัดสินใจในการเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา ของผู้ที่ได้คะแนนเป็นอันดับ 2 ว่ามีเหตุผลและ

ใช้หลักเกณฑ์ใดในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์ ประธานชุมชนทั้ง 2 ท่าน ซึ่งนำเสนอผลวิจัยดังกล่าวนี้

1. ด้านนโยบายของกลุ่ม ประกอบไปด้วย ทางด้านนโยบายของกลุ่มมีความน่าสนใจและทำได้จริง และผลงานของกลุ่มพรรคเลือกตั้งในอดีตและปัจจุบัน มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งคะแนนเสียงให้กับผู้สมัคร

คุณลุงประธานชุมชนคนที่ 1 ได้กล่าวว่า

“มันเป็นการที่ว่าสร้างภาพทำให้สวยหรือประชาชนก็หลงแต่เอาจริง ๆ แล้วนี่ทำไม่ได้แต่เลือกไปแล้วไม่รู้จะทำยังไง ก็ต้องยอมแพ้วาระไปก่อนแล้วค่อยว่ากันใหม่ คือนโยบายจริงแล้ว มันเป็นนโยบายของกลุ่มคืออยู่แต่ว่าตรงนี้อาจทราบปัญหาของประชาชนก่อนแล้วไปแก้ไข แล้วอามาเป็นนโยบาย เพราะบางที่ตั้งนโยบายมาพวกนี้ทำไม่ได้

นโยบายตรงนี้ มันคือการสนับสนุนแบบประชาธิปไตยให้กับประชาชนเนี่ย ถามว่าในระบบประชาธิปไตย เราต้องไปใช้สิทธิใช้เสียงของเราว่าการที่จะเลือกผู้นำเราก็ต้อง พร้อมใจกันอยากได้ผู้นำที่ดีก็ต้องมีความเห็นพ้องต้องกันแล้วก็ในเรื่องส่วนรับเงินแจกเงิน อะไรตรงนั้นอะมันไม่มีหรือกระตรงนั้นอะนะ”

คุณลุงประธานชุมชนคนที่ 2 ได้กล่าวขึ้นมาว่า

“พูดตรง ๆ เลยว่าผู้ที่จะมาสมัครเนี่ย เข้ามาถึงประชาชนมากน้อยแค่ไหน เป็นกันเองกับประชาชน คิดดินใหม่ อันนี้ก็คือจุดสำคัญ ถ้าผู้ที่สมัครเป็นนักธุรกิจ แล้วก็พูดตรง ๆ ว่าอดีตที่ผ่านมาไม่เคยเห็นหัวชาวบ้านแล้วคุณลงมาสมัครเนี่ย คุณไม่ได้คะแนนหรือ จากคะแนน 100 คุณได้ไป 15% มันแบบนั้นมา คุณเข้าใจเมืองพัทยาเลยทำไมนามสกุลคุณปลื้มถึงผูกขาด เพราะนามสกุลคุณปลื้มนี้ เราพูดแบบเปิดอก คำพัฒนาต่างบ้านต่างเมืองที่อยู่ ณ ปัจจุบันนี้เป็นบ้านที่เจริญทุกย่อมห้วย ทำไมเราถึงเชียร์คุณปลื้ม บอกตรง ๆ เพราะสาเหตุที่ว่าเมืองพัทยาสลบุรีไม่มีอะไรเลย ถนน 2 เลนเล็ก ๆ คำแก้ปัญหาก็ได้ใจ คำแก้ปัญหาก็ได้หมดเมืองพัทยานี้เนะ ใครก็แล้วแต่ที่จะมาเป็นนายกเมืองพัทยาคงต่อไปเนี่ยากที่จะเอาคนหน้าใหม่ ๆ เข้ามาเพราะอดีตที่ผ่านมาชุมชนทุกชุมชนจะได้รับรู้ว่าคนนี้ ๆ เป็นนักธุรกิจ คนนี้มองเห็นหัวชาวบ้านไหมแต่พอเวลาจะอาสาเข้ามากรักชาวบ้านไปหมด แต่ปัญหานี้แค่เราดูผลงานของอดีตที่ผ่านมา ๆ มาเนี่ย มันดีไปหมดในเมืองพัทธานี้คำมีผลงานทำให้ตลอดว่าเดือดร้อนก็ช่วยแก้ไข บางครั้งนี่ลงมาช่วยแก้ไขเองเลย น้ำท่วม ชุมนี่คำไม่ได้เป็นศิลปิน แต่พวกที่จะมาใหม่คำเป็นศิลปิน พวกสร้างภาพ” (ประธานชุมชนทั้ง 2 ท่าน, สัมภาษณ์, 25 สิงหาคม 2560)

จากการได้สัมภาษณ์แบบกลุ่มดังกล่าว ผู้วิจัยพบว่าการที่ได้ข้อมูลทางด้านนโยบายของกลุ่มของทั้งสองท่านนี้อาจจะเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่จะช่วยยืนยันได้ว่าในข้อมูลที่เป็นส่วนของวิจัย

เชิงปริมาณ ในช่วงของผลการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นตอนที่ 2 ของการถอดแบบพหุคูณแบบขั้นตอน ของ ผู้ได้รับคะแนนอันดับ 2 ในส่วนของผลด้านนโยบายของกลุ่มจะมีค่าของผลคะแนนที่ติดลบอยู่ที่ค่า -0.387 ถ้าผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 มีนโยบายของกลุ่มเพิ่มขึ้น คาดว่าผู้ที่ได้รับคะแนนเสียงเป็นอันดับ 2 จะได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งลดลง 0.387 และนี่อาจจะเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่ทำให้ผู้มีคะแนนเลือกตั้งเป็นอันดับ 2 ไม่ได้ชนะการเลือกตั้งให้เป็นนายกเมืองพัทยา เพราะจากการที่ได้สัมภาษณ์ก็ทำให้รู้ว่าข้อมูลที่ได้รับมานั้นก็จะผู้ชนะการเลือกตั้งคะแนนเป็นอันดับที่ 1 ไม่ได้ และทุก ๆ ปัจจัยสามารถเกิดขึ้นได้ในการเลือกตั้งตั้งแต่สมัยอดีตจนถึงปัจจุบันเพราะแต่ละยุคสมัยปัจจัยแต่ละอย่างยังคงใช้ตลอดกาลและปัจจัยในบางอย่างก็อาจจะมีการเข้มงวดและอาจจะเลื่อนหายไปในอนาคตได้

เมื่อผู้ลงคะแนนเสียงยอมรับว่าต้องมีการตัดสินใจ และได้รับข่าวสารต่าง ๆ เกี่ยวกับ ผู้สมัครรับเลือกตั้ง หรือนโยบายของพรรคการเมืองที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งสังกัดอยู่ หรือผู้ลงคะแนนเสียงที่ผูกพันกับพรรคการเมือง หรือผูกพันผู้สมัครรับเลือกตั้งก็จะสร้างหลักเกณฑ์ในการที่จะคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง เพื่อที่คัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ตนเองถูกใจมากที่สุดให้เหลือจำนวนเท่ากับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่พึงมีได้ หรือเท่าที่ตนเองต้องการจะลงคะแนนเสียงให้หรือให้ความสำคัญกับคุณสมบัติส่วนตัวของบุคคล ในขั้นตอนนี้จะเริ่มมีการณรงค์หาเสียงเลือกตั้งเพื่อให้ผู้ลงคะแนนเสียงเห็นชอบกับตัวผู้สมัครข่าวสารต่าง ๆ ทั้งในด้านส่วนตัวของผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือนโยบายของพรรคการเมือง ก็จะเริ่มเข้าสู่ประชาชนผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งประชาชนผู้ลงคะแนนเสียงก็เริ่มจะประเมินข่าวสารต่างที่ได้รับมานั้น สอดคล้องกับหลักเกณฑ์หรืออุดมการณ์ของผู้ลงคะแนนเสียงหรือไม่ ผู้ลงคะแนนบางคนอาจจะให้ความสำคัญกับนโยบายของพรรคการเมือง บางคนให้ความสำคัญกับคุณสมบัติส่วนตัวของผู้รับเลือกตั้ง (สัมฤทธิ์ ราชสัมณะ, 2530, หน้า 36-71)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียง เลือกตั้งนายกเมืองพัทยา อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ” เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed method research) ประกอบด้วย การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) และการวิจัยเชิง ปริมาณ (Quantitative research) มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มี ผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งนายกเมือง พัทยา อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

ด้านการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรของการศึกษาในครั้งนี้ในการวิจัยเชิงปริมาณ คือ อาศัย อยู่ในเขตเมืองพัทยา อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ได้แก่ ตำบลหนองปรือ ตำบลหนองปลาไหล ตำบลห้วยใหญ่ และตำบลนาเกลือ (รวมเกาะล้าน) จำนวนประชากรทั้งสิ้น 113,083 คน ใช้วิธี คำนวณขนาดตัวอย่างด้วยวิธีของยามานะ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ซึ่งกำหนดค่าความคลาดเคลื่อน ของการสุ่มกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ .05 ปรากฏได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 399 คน ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่ม ตัวอย่างวิธีจัดกลุ่มแบบสัดส่วน (Stratified random sampling) เมื่อได้จำนวนแล้วใช้วิธีการสุ่มแบบ ง่าย (Simple random sampling) และใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บ รวบรวมข้อมูล มีการตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content validity) โดยวัดจากค่าดัชนีความ สอดคล้อง (Index of Congruence: IOC) และตรวจสอบความเที่ยงของแบบสอบถามโดยวัดจากค่า ความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ตรวจสอบแล้ว ไปทำการเก็บข้อมูลจากกลุ่ม ตัวอย่าง และทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลด้วยตนเอง ข้อมูลที่รวบรวมได้จะทำการ วิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ประกอบด้วย ค่าความความถี่ (Frequency) อัตราส่วนร้อยละ (Percentage) และสถิติเชิงอ้างอิง (Referential statistics) ได้แก่ การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติ .05 เพื่อค้นหาคำตอบว่าปัจจัยใดบ้าง ที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา

ด้านการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) เพื่อที่จะ สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key information) ซึ่งได้แก่ กลุ่มผู้นำชุมชนหรือหมู่บ้าน กลุ่มประชาชน ทั่วไป หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย จำนวน 15 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสัมภาษณ์และ แบบบันทึกข้อมูลภาคสนาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการใช้นาเวคิด ทฤษฎี การตรวจสอบข้อมูลและการ จัดบันทึก และนำมาสร้างข้อสรุป เพื่อวิเคราะห์และการตีความหมายของข้อมูล (Analysis and

interpretation of data) ในภาพรวมเพื่อสนับสนุนการวิจัยเชิงปริมาณ โดยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาใช้ในการอ้างอิง และอธิบายประเด็นการศึกษา ดังนั้นแนวการสัมภาษณ์จึงเป็นไปตามผลการวิเคราะห์ของการวิจัยเชิงปริมาณ ผลการวิเคราะห์สรุปได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. ลักษณะข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 254 คน คิดเป็นร้อยละ 63.7 ช่วงอายุระหว่าง 18 – 30 ปี จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 33.8 มีระดับการศึกษาในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา ปวช. จำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 44.1 ประกอบอาชีพข้าราชการ/ รัฐวิสาหกิจ/ พนักงานของรัฐ จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 17.0 มีรายได้เฉลี่ย 10,001-30,000 บาท/ เดือน จำนวน 229 คน คิดเป็นร้อยละ 57.4

2. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง พบว่า ปัจจัยด้านนโยบายของกลุ่มมีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ที่ 74.93 ประกอบไปด้วย นโยบายของกลุ่มมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 74.61 และผลงานของกลุ่มมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 75.24 รองลงมาคือ ปัจจัยด้านคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร ค่าเฉลี่ย 72.46 ประกอบไปด้วย บุคลิกภาพมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 61.25 มนุษย์สัมพันธ์มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 79.18 และประสบการณ์มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 76.95 ปัจจัยด้านการรณรงค์หาเสียง ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 59.94 ประกอบไปด้วย การปราศรัยหาเสียงมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 68.17 การใช้วิทยุชุมชนมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 57.88 และการใช้ชื่อโซเชียลมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 53.78 ปัจจัยด้านกลุ่มหัวคะแนน ผู้สนับสนุน ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 49.21 ประกอบไปด้วย ความเกรงใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 48.90 การบริจาคมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 47.37 และการเป็นเครือญาติมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 51.35 ปัจจัยด้านกระบวนการการทุจริตรูปแบบต่าง ๆ ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 23.38 ประกอบไปด้วย การจ่ายเงินมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 37.77 การพนันมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 20.71 การเวียนเทียนมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 15.26 ย้ายทะเบียนบ้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 21.87 การติดสินบนมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 24.45 และการทำร้ายมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 20.23 ตามลำดับ

จากการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 ด้วยการวิเคราะห์ถดถอยแบบพหุคูณแบบขั้นตอน สามารถเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

เขตเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา การได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งมากเป็นอันดับ 1 = .400 ด้านการรณรงค์หาเสียง + .154 ด้านกระบวนการการทุจริตรูปแบบต่าง ๆ + .122 ด้านคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร

จากสมการถดถอยมาตรฐานแสดงว่า

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 1 มีคะแนนมาตรฐานด้านกระบวนการการทุจริตรูปแบบต่าง ๆ และมีคะแนนมาตรฐานด้านคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัครเท่ากัน ถ้าผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับที่ 1 มีคะแนนมาตรฐานด้านการรณรงค์หาเสียงเพิ่มขึ้น คาดว่าผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 จะได้คะแนนมาตรฐานของการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเพิ่มขึ้น .400

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 1 มีคะแนนมาตรฐานด้านคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัครเท่ากัน และมีคะแนนมาตรฐานด้านการรณรงค์หาเสียงเท่ากัน ถ้าผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับที่ 1 มีคะแนนมาตรฐานด้านกระบวนการการทุจริตรูปแบบต่าง ๆ เพิ่มขึ้น คาดว่าผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 จะได้คะแนนมาตรฐานของการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเพิ่มขึ้น .154

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 1 มีคะแนนมาตรฐานด้านการรณรงค์หาเสียงเท่ากัน และมีคะแนนมาตรฐานด้านกระบวนการการทุจริตรูปแบบต่าง ๆ เท่ากัน ถ้าผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับที่ 1 มีคะแนนมาตรฐานด้านคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัครเพิ่มขึ้น คาดว่าผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 จะได้คะแนนมาตรฐานของการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเพิ่มขึ้น .122 เมื่อพิจารณาแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยแบบพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 มีปัจจัยทางด้านการรณรงค์หาเสียงมากเท่าไรก็จะยิ่งทำให้ได้คะแนนจากผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งมากขึ้น (ขั้นตอนที่ 1 ค่า Beta เท่ากับ .400)

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 มีปัจจัยทางด้านกระบวนการการทุจริตรูปแบบต่าง ๆ มากเท่าไรก็จะยิ่งทำให้ได้คะแนนจากผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งมากขึ้น (ขั้นตอนที่ 2 ค่า Beta เท่ากับ .154)

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 มีปัจจัยทางด้านคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัครมากเท่าไรก็จะยิ่งทำให้ได้คะแนนจากผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งมากขึ้น (ขั้นตอนที่ 3 ค่า Beta เท่ากับ .122)

จากการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 ด้วยการวิเคราะห์ถดถอยแบบพหุคูณแบบขั้นตอน โดยใช้ปัจจัยย่อย (ตัวแปรย่อย) สามารถเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

เขตเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา การได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นอันดับ 1 = .400 การใช้สื่อโซเชียล + .267 บุคลิกภาพ -.215 การจ่ายเงิน -.187ปราศรัยหาเสียง +.143 ประสบการณ์ +.179 การเวียนเทียน

จากสมการถดถอยมาตรฐานแสดงว่า

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 1 มีคะแนนมาตรฐานบุคลิกภาพ รูปร่าง หน้าตาของผู้สมัคร เท่ากัน มีการจ่ายเงินให้ประชาชนผู้ลงคะแนน เท่ากัน มีการปราศรัยหาเสียงบนเวทีเท่ากัน

ของผู้สมัครเท่ากัน มีประสบการณ์ในการทำงานของผู้สมัครเท่ากัน มีการจ่ายเงินให้ประชาชนผู้ลงคะแนนเท่ากันและมีการปราศรัยหาเสียงบนเวทีเท่ากัน ถ้าผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับที่ 1 มีคะแนนมาตรฐานการเวียนเทียนและให้ผู้มีสิทธิออกเสียงมาลงคะแนนเสียงซ้ำเพิ่มขึ้น คาดว่าผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 จะได้คะแนนมาตรฐานของการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเพิ่มขึ้น .179

อธิบายอีกนัยหนึ่งก็คือ เมื่อพิจารณาแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยแบบพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 มีปัจจัยการใช้สื่อโซเชียลออนไลน์ เช่น ไลน์ เฟซบุ๊กและอื่น ๆ มากเท่าไรก็จะยิ่งทำให้ได้คะแนนจากผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งมากขึ้น (ขั้นตอนที่ 1 ค่า Beta เท่ากับ .400)

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 มีปัจจัยบุคลิกภาพ รูปร่าง หน้าตาของผู้สมัคร มากเท่าไรก็จะยิ่งทำให้ได้คะแนนจากผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งมากขึ้น (ขั้นตอนที่ 2 ค่า Beta เท่ากับ .267)

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 มีปัจจัยการจ่ายเงินให้ประชาชนผู้ลงคะแนนมากเท่าไรก็จะยิ่งทำให้ได้คะแนนจากผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งลดลง (ขั้นตอนที่ 3 ค่า Beta เท่ากับ -.215)

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 มีปัจจัยการปราศรัยหาเสียงบนเวทีมากเท่าไรก็จะยิ่งทำให้ได้คะแนนจากผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งลดลง (ขั้นตอนที่ 3 ค่า Beta เท่ากับ -.187)

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 มีปัจจัยประสบการณ์ในการทำงานของผู้สมัคร มากเท่าไรก็จะยิ่งทำให้ได้คะแนนจากผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งมากขึ้น (ขั้นตอนที่ 2 ค่า Beta เท่ากับ .143)

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 มีปัจจัยการเวียนเทียนและให้ผู้มีสิทธิออกเสียงมาลงคะแนนเสียงซ้ำ มากเท่าไรก็จะยิ่งทำให้ได้คะแนนจากผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งมากขึ้น (ขั้นตอนที่ 2 ค่า Beta เท่ากับ .179)

เขตเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา การได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งมากเป็นอันดับ 2 = $34.44 + .366$ ด้านกลุ่มหัวคะแนน $-.256$ ด้านนโยบายของกลุ่ม
จากสมการถดถอยมาตรฐานแสดงว่า

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 มีคะแนนมาตรฐานด้านนโยบายของกลุ่ม เท่ากัน ถ้าผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับที่ 2 มีคะแนนมาตรฐานด้านกลุ่มหัวคะแนนเพิ่มขึ้น คาดว่าผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 จะได้คะแนนมาตรฐานของการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเพิ่มขึ้น .366

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 มีคะแนนมาตรฐานด้านกลุ่มหัวคะแนนเท่ากัน ถ้าผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับที่ 2 มีคะแนนมาตรฐานด้านนโยบายของกลุ่มเพิ่มขึ้น คาดว่าผู้ที่ได้รับ

คะแนนอันดับ 2 จะได้คะแนนมาตรฐานของการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งลดลง .246

อธิบายอีกนัยหนึ่งก็คือ เมื่อพิจารณาแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยแบบพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 มีปัจจัยทางด้านกลุ่มหัวคะแนนมากเท่าใดจะยิ่งทำให้ได้คะแนนจากผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งมากขึ้น (ขั้นตอนที่ 1 ค่า Beta เท่ากับ .366)

จากการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 ด้วยการวิเคราะห์ถดถอยแบบพหุคูณแบบขั้นตอน โดยใช้ปัจจัยย่อย (ตัวแปรย่อย) สามารถเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

เขตเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา การได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นอันดับ 2 = .435 ความเกรงใจ -.258 ด้านนโยบายของกลุ่ม

จากสมการถดถอยมาตรฐานแสดงว่า

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 มีคะแนนมาตรฐานความเกรงใจต่อผู้มีบุญคุณ ญาติผู้ใหญ่ที่เคารพนับถือเท่ากัน ถ้าผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับที่ 2 มีคะแนนมาตรฐานด้านนโยบายของกลุ่มเพิ่มขึ้น คาดว่าผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 จะได้คะแนนมาตรฐานของการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเพิ่มขึ้น .435

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับ 2 มีคะแนนมาตรฐานด้านนโยบายของกลุ่มเท่ากัน ถ้าผู้ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับที่ 1 มีคะแนนมาตรฐานความเกรงใจต่อผู้มีบุญคุณ ญาติผู้ใหญ่ที่เคารพนับถือเพิ่มขึ้น คาดว่าผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 จะได้คะแนนมาตรฐานของการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งลดลง .258

อธิบายอีกนัยหนึ่งก็คือ เมื่อพิจารณาแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สมการถดถอยแบบพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 มีปัจจัยความเกรงใจต่อผู้มีบุญคุณ ญาติผู้ใหญ่ที่เคารพนับถือมากเท่าไรก็จะยิ่งทำให้ได้คะแนนจากผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งมากขึ้น (ขั้นตอนที่ 1 ค่า Beta เท่ากับ .435)

เมื่อผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 มีปัจจัยด้านนโยบายของกลุ่ม มากเท่าไรก็จะยิ่งทำให้ได้คะแนนจากผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งลดลง (ขั้นตอนที่ 2 ค่า Beta เท่ากับ -.258)

3. การตัดสินใจเลือกผู้สมัครนายกเมืองพัทยา

จากผลการวิจัยเชิงคุณภาพพบว่า เขตเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา การได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งมากเป็นอันดับ 1 พบว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัครเมืองพัทยามาจากปัจจัยการณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง โดยผู้สมัครได้มีวิธีการในการหาเสียงในหลากหลายรูปแบบอาจจะต่างจากการเลือกตั้งสมัยก่อน นอกจากการเดินแจกใบปลิวแล้วหรือการเดินทางหาเสียงตามบ้านโดยทั่วไป ก็มีการใช้เวทีใน

การการปราศรัยหาเสียง มีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ ทั้งทางวิทยุและโทรทัศน์ มีการติดป้ายแสดงใบหน้าของผู้สมัครและหมายเลขของผู้สมัคร รวมไปถึงสื่อโซเชียลออนไลน์ ปัจจัยต่อมา คือ การตัดสินใจเลือกผู้สมัครเมืองพัทยามาจากกระบวนการการทุจริตในรูปแบบต่าง ๆ ยังคงหลงเหลืออยู่ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของเงิน การพนันหรืออื่น ๆ แต่ในปัจจุบันมีการเข้มงวดมากในเรื่องของการตรวจสอบจึงเป็นไปได้ยากมากที่จะมีการทุจริตเกิดขึ้นอีกแบบที่จะเห็นได้ชัดออกมาโจ่งแจ้งแบบในสมัยก่อน ปัจจัยที่สาม คือ คุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร ถือว่าเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่มีความสำคัญอยู่ เพราะไม่ว่าจะเป็นทางบุคลิกภาพ รูปร่างหน้าตา ถ้าบุคลิกภาพท่าทางไม่ดี ดูไม่มีความเหมาะสมกับการเป็นผู้นำคนก็จะไม่เลือก รวมไปถึงการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ถ้ามองข้ามผู้อื่นแบบไม่มีมิตรไมตรีไม่สร้างความสัมพันธ์ที่ดีงาม คะแนนที่ผู้เลือกจะเลือกเค้าก็คงไม่ให้คะแนนเสียง จึงเห็นได้ว่าบุคลิกภาพและการมีมนุษยสัมพันธ์นั้นมีความสำคัญมากกว่าประสิทธิภาพทางด้านการทำงาน เพราะคนส่วนมากก็จะมองคนที่ภายนอกก่อนเสมอ ผู้คนจึงมองเห็นความสำคัญทางด้านประสิทธิภาพการทำงานของผู้สมัครน้อยออกไปและไม่ค่อยใส่ใจรายละเอียดกับเรื่องนี้มากนัก

เขตเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา การได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งมากเป็นอันดับ 2 พบว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัครเมืองพัทยามาจากปัจจัยทางด้านกลุ่มหัวคะแนนและผู้สนับสนุน เพราะส่วนใหญ่จะพบว่าตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน คำว่า เครือญาติ ก็กลืนกินมารวมเป็นความเกรงใจที่หนีไม่พ้นในการบอกกล่าวให้ไปใช้สิทธิใช้เสียง รวมไปถึงระบบอุปถัมภ์ที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน แบบญาติ แบบเพื่อนเป็นความสัมพันธ์ที่ชัดเจนและคงทนถาวรเหมือนเป็นส่วนหนึ่งของสังคมไทยไปแล้วที่ขาดไม่ได้ ปัจจัยต่อมา คือ นโยบายของกลุ่ม เมื่อผู้ลงคะแนนเสียงยอมรับว่าต้องมีการตัดสินใจ และได้รับข่าวสารต่าง ๆ เกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้ง หรือนโยบายของพรรคการเมืองที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งสังกัดอยู่ หรือผู้ลงคะแนนเสียงที่ผูกพันกับพรรคการเมือง หรือผูกพันผู้สมัครรับเลือกตั้งก็จะสร้างหลักเกณฑ์ในการที่จะคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง เพื่อที่คัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ตนเองถูกใจมากที่สุดให้เหลือจำนวนเท่ากับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่พึงมีได้ หรือเท่าที่ตนเองต้องการจะลงคะแนนเสียงให้หรือให้ความสำคัญกับคุณสมบัติส่วนตัวของบุคคล

อภิปรายผล

ในส่วนนี้ผู้วิจัยจะนำผลการวิจัยมาทำการอภิปรายโดยใช้แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมในบทที่ 2

จากผลการศึกษาเชิงปริมาณ โดยผลการสมมติฐานของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 การเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา (ชนะการเลือกตั้ง ได้เป็นนายกเมืองพัทยา) พบว่า สมมติฐานที่ 1 ด้านคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัครมีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง สมมติฐานที่ 1.1 บุคลิกภาพรูปร่าง หน้าตาของผู้สมัครมีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง สมมติฐานที่ 1.2 นุชย์สัมพันธ์ของผู้สมัคร มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง สมมติฐานที่ 1.3 ประสบการณ์ในการทำงานของผู้สมัครมีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง สมมติฐานที่ 2 ด้านการรณรงค์หาเสียง มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง สมมติฐานที่ 2.1 การปราศรัยหาเสียงบนเวที มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง สมมติฐานที่ 2.2 การใช้วิทยุชุมชน การใช้เคเบิลทีวีหรือโทรทัศน์ท้องถิ่น มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง สมมติฐานที่ 2.3 การใช้สื่อโซเชียลออนไลน์ เช่น ไลน์ เฟซบุ๊ก และอื่น ๆ มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง สมมติฐานที่ 3 ด้านนโยบายของกลุ่มมีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง สมมติฐานที่ 3.1 นโยบายของกลุ่มมีความน่าสนใจและทำได้จริงมีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง สมมติฐานที่ 3.2 ผลงานของกลุ่มในอดีตและปัจจุบัน มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง สมมติฐานที่ 4 ด้านกลุ่มหัวคะแนน ผู้สนับสนุน มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง สมมติฐานที่ 4.1 ความเกรงใจต่อผู้มีบุญคุณ ญาติผู้ใหญ่ที่เคารพนับถือมีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง สมมติฐานที่ 4.2 การบริจาคช่วยเหลือสบทบทุนตามงานพิธีและจัดงานเลี้ยงต่าง ๆ มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง สมมติฐานที่ 4.3 การเป็นเครือญาติ เพื่อน มิตรชิดใกล้กับกลุ่มหัวคะแนน ผู้สนับสนุนมีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง สมมติฐานที่ 5 ด้านกระบวนการการทุจริตรูปแบบต่าง ๆ มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง สมมติฐานที่ 5.1 การจ่ายเงินให้ประชาชนผู้ลงคะแนนมีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง สมมติฐานที่ 5.2 การใช้การพนันแบบต่าง ๆ เกี่ยวกับการเลือกตั้งมีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง สมมติฐานที่ 5.3 การเวียนเทียน และให้ผู้มีสิทธิออกเสียงมาลงคะแนนเสียงซ้ำมีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง สมมติฐานที่ 5.4 การย้ายทะเบียนบ้านเพื่อมาลงคะแนนเสียงเลือกตั้งมีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง สมมติฐานที่ 5.5 การติดสินบนเจ้าหน้าที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง สมมติฐานที่ 5.6 การทำร้าย การกีดกันคู่แข่งมีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง และตัวแปรที่ตัวแปรสามารถพยากรณ์ผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 การเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา (ชนะการเลือกตั้ง ได้เป็นนายกเมืองพัทยา) พบว่า ผลการรณรงค์หาเสียง ประกอบด้วยปัจจัยย่อย ได้แก่ 1.การปราศรัยหาเสียงบนเวที 2. การใช้วิทยุชุมชน การใช้เคเบิลทีวีหรือโทรทัศน์ท้องถิ่น

3. การใช้สื่อโซเชียลออนไลน์ เช่น ไลน์ เฟซบุ๊กและอื่น ๆ มีคะแนนการพยากรณ์สูงสุด สอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์เชิงลึกที่พบว่า ผู้สมัครได้มีวิธีการในการหาเสียงในหลากหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ ทั้งทางวิทยุและโทรทัศน์ มีการคิดป้ายแสดงใบหน้าของผู้สมัครและหมายเลขของผู้สมัคร การใช้เวทีการปราศรัยหาเสียงตลอดจนการใช้สื่อสมัยใหม่ ได้แก่ โซเชียลมีเดียต่าง ๆ ซึ่งเป็นสื่อที่ประชาชนรุ่นใหม่เข้าถึงได้ง่าย แสดงให้เห็นว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลบางละมุง อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรีให้ความสำคัญต่อรูปแบบและวิธีการรณรงค์หาเสียงของผู้สมัครนายกเมืองพัทยา ซึ่งสอดคล้องกับที่สมบัติ จันทรวงศ์ ได้กล่าวถึงรูปแบบของการหาเสียงเป็นสองประเภทหลัก คือ การหาเสียงที่เป็นทางการหรือการหาเสียงที่เปิดเผย กับการหาเสียงที่เป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบนการหาเสียงที่เป็นทางการมีอาทิ เช่น การใช้สื่อสิ่งพิมพ์ประชาสัมพันธ์ในรูปแบบของป้าย คัทเอาท์ขนาดใหญ่ตามที่ชุมชน ทางร่วมทางแยก ดึกสูง รวมถึงอาจเป็นโปสเตอร์ แผ่นพับใบปลิว ซึ่งประกอบด้วยชื่อผู้สมัคร ชื่อพรรค รูปถ่าย หมายเลขที่ให้ประชาชนเลือก คำขวัญ ผลงานที่ผ่านมา การปราศรัยหาเสียงในเวทีที่จัดเป็นทางการ หรือการหาเสียงในรถตระเวน เวทีชั่วคราวร่วมงานอภิปรายในสถานที่จัดโดยองค์การที่เป็นกลางทางการเมือง ผู้สมัครบางรายอาจใช้เทคนิควิธีเข้าถึงตัวผู้สมัคร หรือที่เรียกว่า “เกาะประตูบ้าน” ซึ่งวิธีดังกล่าวได้ผลดีที่สุดแต่สิ้นเปลืองเวลามากที่สุด ผู้สมัครบางรายอาจใช้เงินทุนในการซื้อสื่อในการหาเสียง หรือใช้เครือข่ายสื่อมวลชนที่ตนมีอยู่ทั้งโทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ ในการสร้างภาพพจน์ของตน และศิวะพร ปัญญมาลา (2538, หน้า 36-71) กระบวนการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบ่งออกเป็น 4 ระยะ คือ ระยะข่าวสาร ระยะหลักเกณฑ์ ระยะประเมิน และระยะการตัดสินใจ โดยระยะข่าวสาร ระยะนี้ประชาชนเริ่มสนใจข่าวสารต่าง ๆ เกี่ยวกับการเลือกตั้ง เช่น ข่าวสารเกี่ยวกับการรับสมัคร ตัวผู้สมัคร นโยบายพรรคและข้อมูลต่าง ๆ วิธีการค้นหาข่าวสารของประชาชน ได้แก่ การหาข้อมูลจากกลุ่มพวกสนใจการเมือง ข้อมูลจากสื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์และเวทีปราศรัย หาเสียงต่าง ๆ ข้อมูลที่ถูกรวบรวมได้ในระยะนี้ ผู้สมัครใช้กลยุทธ์หาเสียงต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความสำเร็จในระยะนี้ ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของรังสิต ชวนชม (2557) ซึ่งพบว่า ปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพล และมีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของผู้ได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นอันดับ 2 คือ กลยุทธ์การหาเสียง

ผลการวิจัยเชิงปริมาณที่พบว่า กระบวนการการทุจริตรูปแบบต่าง ๆ ประกอบด้วยปัจจัยย่อย ได้แก่ 1.การจ่ายเงินให้ประชาชนผู้ลงคะแนน 2. การใช้การพนันแบบต่าง ๆ เกี่ยวกับการเลือกตั้ง 3. การเวียนเทียน และให้ผู้มีสิทธิออกเสียงมาลงคะแนนเสียงซ้ำ 4. การย้ายทะเบียนบ้านเพื่อมาลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง 5. การตัดสินใจบนเจ้าหน้าที่ 6. การทำร้าย การกีดกันคู่แข่ง สามารถพยากรณ์ ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 การเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา (ชนะการเลือกตั้ง ได้เป็นนายกเมือง

พทยา) เป็นลำดับที่สอง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยเชิงคุณภาพที่พบว่า ที่รองลงมาในการเลือกตั้งก็ ยังพบถึงกระบวนการการทุจริตในรูปแบบต่าง ๆ ยังคงหลงเหลืออยู่ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของเงิน การพนันหรืออื่น ๆ แต่ในปัจจุบันมีการเข้มงวดมากในเรื่องของการ ตรวจสอบจึงเป็นไปได้ยากมากที่จะมีการทุจริตเกิดขึ้นอีกแบบที่จะเห็น ได้ชัดออกมาโจ่งแจ้งแบบ ในสมัยก่อน แสดงให้เห็นว่า ประชาชนยังยอมรับการทุจริตในการเลือกตั้ง โดยมองเห็นว่าเป็นเรื่อง ธรรมดา ที่ผู้สมัครมีการทุจริตบ้างแต่อาจไม่โจ่งแจ้ง ซึ่งสอดคล้องกับที่ไพฑูรย์ บุญวัฒน์ กล่าวว่า พฤติกรรมการเลือกตั้งเบี่ยงเบน มี 4 ประการ ดังนี้ การใช้อิทธิพลจากราชการ การใช้กลวิธีการพนัน การใช้กลวิธีการทำลายคู่แข่ง และการใช้เงินซื้อคะแนนเสียงเลือกตั้ง การใช้อิทธิพลจากราชการ เกิดขึ้นจากนักการเมืองที่เป็นพรรครัฐบาล เป็นรัฐบาลรักษาการ (Incumbent Government) สมาชิก ของพรรคการเมืองที่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เป็นรัฐมนตรีว่าการ รัฐมนตรีช่วยว่าการ ที่กำกับ ควบคุมการทำงานของข้าราชการประจำที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น กลไกของตำรวจ กลไกขององค์กรปกครองท้องถิ่น กลไกของสาธารณสุข กลไกของการศึกษา กลไกของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กลไกของทหาร เป็นต้น และสอดคล้องกับที่พิชาย รัตนดิถก ณ ภูเก็ต (2537, หน้า 98-139 อ้างถึงใน วิเชียร ต้นศิริคงคล, 2558, หน้า 18) ได้ชี้ว่าแนวทางการทุจริตเลือกตั้ง ในสังคมไทย มี 3 แนวทาง คือ กรรมวิธี กลไก และกระบวนการทุจริตหาเสียง กรรมวิธี กลไก และ กระบวนการทุจริตซื้อ-ขายเสียง กรรมวิธี กลไก และกระบวนการทุจริตลงคะแนนเสียง

ผลการวิจัยเชิงปริมาณที่พบว่า คุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัครประกอบไปด้วยปัจจัยย่อย ได้แก่ 1.บุคลิกภาพ รูปร่าง หน้าตาของผู้สมัคร 2. มนุษย์สัมพันธ์ของผู้สมัคร 3. ประสบการณ์ใน การทำงานของผู้สมัคร สามารถพยากรณ์ ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 การเลือกตั้งนายกเมืองพทยา (ชนะการเลือกตั้ง ได้เป็นนายกเมืองพทยา) เป็นลำดับที่สามซึ่งสอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์เชิงลึก ที่ว่า ด้านคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร ก็ถือว่าเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่มีความสำคัญอยู่ เพราะไม่ว่าจะเป็นทางบุคลิกภาพ รูปร่างหน้าตา ถ้าบุคลิกภาพทำทางไม่ดี ดูไม่มีความเหมาะสมกับการเป็นผู้นำ คนก็จะไม่เลือก รวมไปถึงการมีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดี ถ้ามองข้ามผู้อื่นแบบไม่มีมิตร ไมตรีไม่สร้าง ความสัมพันธ์ที่ดีงาม คะแนนที่ผู้เลือกจะเลือกเค้าก็คงไม่ให้คะแนนเสียง ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ประชาชนต่างรู้จักผู้สมัครมาก่อนอยู่แล้ว เนื่องจากเป็นคนในพื้นที่ ดังนั้น จึงมีอิทธิพลน้อยกว่า วิธีการหาเสียงและการทุจริต ซึ่งสอดคล้องกับที่จักรพันธ์ มิตรผกแว่น กล่าวว่า องค์กรประกอบที่ สำคัญในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งองค์ประกอบหนึ่ง คือ ตัวผู้สมัครรับ เลือกตั้ง หมายความว่ารวมถึงคุณสมบัติส่วนตัว รูปร่างหน้าตา บุคลิกลักษณะ อาชีพ ความรู้ ความสามารถ ความพร้อมทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ การตัดสินใจ การเลือกใช้คน ผู้สมัครรับ เลือกตั้งแต่ละคนมีจุดอ่อนจุดแข็งไม่เหมือนกันบางคนพูดเก่ง บางคนมีฐานะดี บางคนมีความรู้ดีซึ่ง

เป็นคุณสมบัติส่วนตัวที่ผู้สมัครต้องนำมาสร้างความนิยมให้เกิดขึ้น และยังคงคล้องกับงานวิจัยของไพฑูรย์ โปธิสว่าง และวิเชียร ต้นศิริคงคล (2556) พบว่า คุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัครเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของผู้นำทางการเมืองในประเทศไทยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และยังคงคล้องกับงานวิจัยของพัชราภรณ์ ศิริพงษ์ (2557) ที่ว่าปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขตเลือกตั้งที่ 8 จังหวัดชลบุรี คือ คุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ตัวแปรที่ตัวแปรสามารถพยากรณ์ผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 การเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา (ไม่ชนะการเลือกตั้ง ไม่ได้เป็นนายกเมืองพัทยา) พบว่า กลุ่มหัวคะแนน ผู้สนับสนุน ประกอบด้วยปัจจัยย่อย ได้แก่ 1. ความเกรงใจต่อผู้มีบุญคุณ ญาติผู้ใหญ่ที่เคารพนับถือ 2. การบริจาคช่วยเหลือสบทบทุนตามงานพิธีและจัดงานเลี้ยงต่าง ๆ 3. การเป็นเครือญาติ เพื่อนมิตรชิดใกล้กับกลุ่มหัวคะแนน ผู้สนับสนุน มีคะแนนการพยากรณ์สูงสุด สอดคล้องกับผลการวิจัยเชิงคุณภาพที่พบว่า ปัจจัยทางด้านกลุ่มหัวคะแนนและผู้สนับสนุน มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งเป็นอย่างมาก ทั้งนี้เป็นเพราะหัวคะแนนเป็นเสมือนตัวกลางระหว่างชาวบ้านผู้มีอิทธิพลออกเสียงเลือกตั้ง กับ ผู้สมัครรับเลือกตั้ง ผู้สมัครจะยอมรับว่า หัวคะแนนเป็นสิ่งจำเป็น เพราะหัวคะแนนเป็นผู้มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับชาวบ้านหรือเป็นผู้นำของชุมชนท้องถิ่นที่ชาวบ้านนับถือ ในขณะที่ชาวบ้านไม่เคยรู้จักไม่เคยมีความสัมพันธ์หรือแม้แต่ไม่เคยเห็นผู้สมัครรับเลือกตั้งมาก่อนเลยก็ได้ สอดคล้องกับที่สมบัติ จันทรวงศ์ (2530 อ้างถึงใน วิเชียร ต้นศิริคงคล, 2558, หน้า 19) กล่าวว่า บทบาทของหัวคะแนนจึงได้แก่การเชื่อมประสานระหว่างชาวบ้านกับผู้สมัครรับเลือกตั้งด้วยการพบปะชักชวนชาวบ้านให้ลงคะแนนสนับสนุนผู้สมัครรายหนึ่งรายใด นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับที่โอฬาร ถิ่นบางเตียวและนครินทร์ เมฆไตรรัตน์ (2554 อ้างถึงใน วรลักษณ์ พุ่มพวง, 2556, หน้า 20) กล่าวว่า ในหลายพื้นที่ หัวคะแนนจะต้องเป็นบุคคลที่มีอิทธิพลในท้องถิ่น เป็นผู้ที่มีความดีพื่อนฝูงมาก เป็นที่นับถือของประชาชนผู้สมัครให้การยอมรับหัวคะแนนก็เพราะหัวคะแนนเป็นผู้ที่มีความสัมพันธ์ส่วนตัวอย่างใกล้ชิด หรือเป็นผู้นำของชุมชนที่ชาวบ้านให้ความยอมรับนับถือ และสอดคล้องกับงานวิจัยของธรรนชัย ภูตรี(2553) พบว่า หัวคะแนนมีบทบาทมากในการช่วยหาเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลผาเสวย อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์

จากผลการวิจัยเชิงปริมาณที่พบว่า ด้านนโยบายของกลุ่ม ประกอบด้วยปัจจัยย่อย ได้แก่ 1. นโยบายของกลุ่มมีความน่าสนใจและทำได้จริง 2. ผลงานของกลุ่มในอดีตและปัจจุบัน สามารถพยากรณ์ ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2 การเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา (ไม่ชนะการเลือกตั้ง ไม่ได้เป็นนายกเมืองพัทยา) เป็นลำดับที่สอง สอดคล้องกับผลการวิจัยเชิงคุณภาพที่พบว่า ปัจจัยทางด้านนโยบายของกลุ่มมีความน่าสนใจและทำได้จริงหรือผลงานของกลุ่มพรรคเลือกตั้งทั้งในอดีตและ

ปัจจุบัน ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ประชาชนส่วนใหญ่ยังเห็นว่านโยบายเป็นสิ่งที่ผู้สมัครประกาศไว้เป็นเครื่องมือในการหาเสียงเท่านั้น ซึ่งอาจจะนำไปปฏิบัติได้ประสบความสำเร็จหรือไม่แล้วแต่โอกาสและสถานการณ์ต่าง ๆ ในขณะนั้นด้วย ซึ่งสอดคล้องกับที่สัมฤทธิ์ ราชสัมณะ (2530) กล่าวว่า เมื่อผู้ลงคะแนนเสียงยอมรับว่าต้องมีการตัดสินใจ และได้รับข่าวสารต่าง ๆ เกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือนโยบายของพรรคการเมืองที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งสังกัดอยู่ หรือผู้ลงคะแนนเสียงที่ผูกพันกับพรรคการเมือง หรือผูกพันผู้สมัครรับเลือกตั้งก็จะสร้างหลักเกณฑ์ในการที่จะคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง เพื่อที่คัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ตนเองถูกใจมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหาร

1. ผู้บริหารหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการเลือกตั้ง ตลอดจนความเข้าใจเกี่ยวกับการเลือกตั้ง เพื่อให้ประชาชนสามารถเห็นความสำคัญของการเลือกตั้งได้
2. ผู้บริหารหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมให้ประชาชนให้โทษของกระบวนการทุจริตต่าง ๆ มากขึ้น และต่อต้านกระบวนการทุจริตต่าง ๆ มากขึ้น
3. ผู้บริหารหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมการใช้สื่อสมัยใหม่ในการรณรงค์หาเสียงและประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ มากขึ้น
4. ผู้บริหารหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีมาตรการกั้นกรองผู้สมัครมากขึ้น
5. ผู้บริหารหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรมีการรณรงค์ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมกับกิจกรรมทางการเมืองต่าง ๆ มากขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต

1. งานวิจัยในอนาคต ควรศึกษาถึงความคิดเห็นขอประชาชนต่อการเลือกตั้งที่จะจัดให้มีขึ้นในอนาคต
2. งานวิจัยในอนาคต ควรศึกษาถึงพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในอดีตและปัจจุบันเปรียบเทียบกัน

บรรณานุกรม

ข้าราชการ. (2560, 16 สิงหาคม). สัมภาษณ์.

คะนอง พิณ. (2557). *นักการเมืองถิ่นจังหวัดจันทบุรี*. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า

จักรพันธ์ มิตรฝักแวน. (2549). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง*

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร: กรณีศึกษาการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ 16 กรุงเทพมหานคร พ.ศ.2548. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการเมืองการปกครอง, คณะรัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ธงชัย ไตรสิกขา. (2555). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่น: กรณีศึกษา*

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองเหียง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี. งานนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรเพื่อความมั่นคง, คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

ประชาชน. (2560, 16 สิงหาคม). สัมภาษณ์.

ประชาชนชุมชน. (2560, 18 สิงหาคม). สัมภาษณ์.

ประชาชนชุมชนทั้ง 2 ตำบล. (2560, 25 สิงหาคม). สัมภาษณ์.

พัชราภรณ์ ศิริพงษ์. (2557). *ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน*

ราษฎรเขตเลือกตั้งที่ 8 จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการเมืองการปกครอง, คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

พนักงานรับจ้างราชการ. (2560, 16 สิงหาคม). สัมภาษณ์.

พิชาย รัตนดิถ ฅ ภูเก็ด. (2537). ความพึงพอใจในงานบริการสาธารณสุข. *วารสารหมออนามัย*, 23

(3), 149-150.

ไพฑูรย์ โพธิสว่าง. (2554). *การทำวิจัยทางสังคมศาสตร์: หลักการวิธีปฏิบัติ สถิติ และ*

คอมพิวเตอร์. ชลบุรี: คัมอิน.

ไพฑูรย์ โพธิสว่าง และวิเชียร ต้นศิริคงคล. (2556). *รายงานการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการ*

ได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของผู้นำทางการเมืองในประเทศไทย. ม.ป.ท.

ไพฑูรย์ บุญวัฒน์. (2538). *การจัดตั้งองค์กรเพื่อสนับสนุนการเลือกตั้งให้เป็นไปด้วยความบริสุทธิ์*

ยุติธรรม. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

- รณชัย ภูตรี. (2553). *บทบาทห้วคณะแนในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล: ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลผาเสวย อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์*. การศึกษาค้นคว้าอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการเมืองการปกครอง, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- รังสิต ชวนชม. (2557). *ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี*. งานนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการเมืองการปกครอง, คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รัตนา วิงวอน. (2558). *นักการเมืองถิ่นจังหวัดปราจีนบุรี*. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550. เข้าถึงได้จาก <http://www.ombudsman.go.th/10/documents/law/Constitution2550.pdf>
- วรลักษณ์ พุ่มพวง. (2556). *บทบาทของห้วคณะแนในการหาเสียงเลือกตั้งในจังหวัดสมุทรสงคราม*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วิเชียร ต้นศิริคงคล. (2558). *การศึกษาความเคลื่อนไหวทางการเมืองและพฤติกรรมทางการเมืองของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พุทธศักราช 2554: จังหวัดชลบุรี*. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.
- วิภารัตน์ ชุนจำนงค์. (2554). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นตำบลเด่นเหล็กอำเภอน้ำป่า จังหวัดอุดรธานี*. ม.ป.ท.
- ศิวะพร ปัญจมาลา. (2538). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชน: ศึกษากรณีการเลือกตั้งซ่อมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดนครพนม เขต 1 พ.ศ.2537*. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการปกครอง, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สัมฤทธิ์ ราชสัมณะ. (2530). *กระบวนการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2551). *สำมะโนประชากรของประเทศไทยและการคาดประมาณประชากรของประเทศไทย พ.ศ.2503- 2568*. กรุงเทพฯ: สำนักงานสถิติแห่งชาติ.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา

คำถามส่วนที่ 1 : ในการเลือกตั้งครั้งล่าสุด ท่านคิดว่าสิ่งใดต่อไปนี้มีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนให้แก่ผู้สมัครรับเลือกตั้ง ท่านให้น้ำหนักกี่เปอร์เซ็นต์ โดยให้ผู้ตอบเติมเลขตั้งแต่ 0 – 100% (เช่น 10, 20, 70, 95,.....) ตามความเห็นของท่าน ลงในช่องว่าง (.....%) ของแต่ละข้อดังต่อไปนี้

1. ด้านคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร

1.1 บุคลิกภาพ รูปร่าง หน้าตาของผู้สมัคร

มีผลต่อการตัดสินใจ ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ให้น้ำหนัก (.....%)

1.2 มนุษย์สัมพันธ์ของผู้สมัคร

มีผลต่อการตัดสินใจ ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ให้น้ำหนัก (.....%)

1.3 ประสบการณ์ในการทำงานของผู้สมัคร

มีผลต่อการตัดสินใจ ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ให้น้ำหนัก (.....%)

2. ด้านการรณรงค์หาเสียง

2.1 การปราศรัยหาเสียงบนเวที

มีผลต่อการตัดสินใจ ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ให้น้ำหนัก (.....%)

2.2 การใช้วิทยุชุมชน การใช้เคเบิลทีวีหรือโทรทัศน์ท้องถิ่น

มีผลต่อการตัดสินใจ ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ให้น้ำหนัก (.....%)

2.3 การใช้สื่อโซเชียลออนไลน์ เช่น ไลน์ เฟซบุ๊กและอื่น ๆ

มีผลต่อการตัดสินใจ ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ให้น้ำหนัก (.....%)

3. ด้านนโยบายของกลุ่ม

3.1 นโยบายของกลุ่มมีความน่าสนใจและทำได้จริง

มีผลต่อการตัดสินใจ ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ให้น้ำหนัก (.....%)

3.2 ผลงานของกลุ่มในอดีตและปัจจุบัน

มีผลต่อการตัดสินใจ ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ให้น้ำหนัก (.....%)

4. ด้านกลุ่มหัวคะแนน ผู้สนับสนุน

4.1 ความเกรงใจต่อผู้มีบุญคุณ ญาติผู้ใหญ่ที่เคารพนับถือ

มีผลต่อการตัดสินใจ ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ให้น้ำหนัก (.....%)

4.2 การบริจาคช่วยเหลือสบทบทุนตามงานพิธีและจัดงานเลี้ยงต่าง ๆ

มีผลต่อการตัดสินใจ ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ให้น้ำหนัก (.....%)

4.3 การเป็นเครือญาติ เพื่อนมิตรชิดใกล้กับกลุ่มหัวคะแนน ผู้สนับสนุน

- มีผลต่อการตัดสินใจ ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ให้นำหนัก (.....%)
5. ด้านกระบวนการการทูลจริตรูปแบบต่าง ๆ
- 5.1 การจ่ายเงินให้ประชาชนผู้ลงคะแนน
มีผลต่อการตัดสินใจ ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ให้นำหนัก (.....%)
- 5.2 การใช้การพนันแบบต่าง ๆ เกี่ยวกับการเลือกตั้ง
มีผลต่อการตัดสินใจ ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ให้นำหนัก (.....%)
- 5.3 การเวียนเทียน และให้ผู้มีสิทธิออกเสียงมาลงคะแนนเสียงซ้ำ
มีผลต่อการตัดสินใจ ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ให้นำหนัก (.....%)
- 5.4 การย้ายทะเบียนบ้านเพื่อมาลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง
มีผลต่อการตัดสินใจ ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ให้นำหนัก (.....%)
- 5.5 การติดสินบนเจ้าหน้าที่
มีผลต่อการตัดสินใจ ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ให้นำหนัก (.....%)
- 5.6 การทำร้าย การกีดกันคู่แข่ง
มีผลต่อการตัดสินใจ ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ให้นำหนัก (.....%)
6. โดยสรุปแล้ว ท่าน (ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง) ได้ลงคะแนนให้ ผู้สมัครที่ได้รับคะแนนสูงสุด
อันดับ 1 ชื่อ นายอิทธิพล คุณปลื้ม ให้นำหนัก (.....%)
7. โดยสรุปแล้ว ท่าน (ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง) ได้ลงคะแนนให้ ผู้สมัครที่ได้รับคะแนนสูงสุด
อันดับ 2 ชื่อ นายอุดมศักดิ์ ชื่นครุฑ ให้นำหนัก (.....%)

คำถามส่วนที่ 2 : ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม โดยให้ผู้ตอบกาเครื่องหมาย \surd ลงในช่องว่าง และเติมตัวเลขตามข้อเท็จจริงของผู้ตอบ

8. เพศ 1. (.....) ชาย 2. (.....) หญิง
9. อายุ ปี (นับปีเต็ม)
10. ระดับการศึกษาสูงสุดที่สำเร็จ 1. (.....) ประถมศึกษา, มัธยมศึกษา, ปวช.
2. (.....) อนุปริญญา, ปวส.
3. (.....) ปริญญาตรีขึ้นไป
11. อาชีพ 1. (.....) ข้าราชการ รัฐวิสาหกิจ พนักงานของรัฐ
2. (.....) พนักงานบริษัทเอกชน ค้าขาย ธุรกิจส่วนตัว อิสระ อื่น ๆ
3. (.....) เกษตรกร ทำนา-ทำไร่ ทำสวน
12. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 1. (.....) น้อยกว่า 10,000 บาท/เดือน
2. (.....) 10,001 – 30,000 บาท/เดือน
3. (.....) มากกว่า 30,001 บาท/เดือน

ขอขอบคุณในความร่วมมืออย่างสูงยิ่ง
ภัทรภร กลิ่นสุคนธ์
นิติรัฐศาสตร์มหาบัณฑิต รุ่นที่ 4
คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์นี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี
2. คำตอบและข้อมูลทุกอย่างในแบบสัมภาษณ์นี้ ผู้ศึกษาวิจัยจะถือว่าเป็นความลับ
3. กรุณาตอบแบบสัมภาษณ์ทุกข้อตามความเป็นจริงเพื่อความถูกต้องของผลการศึกษา
4. แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ/ ปัญหาและอุปสรรค ที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ชื่อ-สกุล.....

อายุ.....การศึกษา.....

อาชีพ (ตำแหน่ง).....

วันที่สัมภาษณ์.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา

คำชี้แจง ในฐานะที่ท่านเป็นประชาชนในเขตพื้นที่เมืองพัทยา โปรดพิจารณาว่าท่านมีปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งนายกเมืองพัทยาแต่ละเรื่องอย่างไร

1. ด้านคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร

1.1 ท่านคิดว่าบุคลิกภาพ รูปร่าง หน้าตาของผู้สมัคร มีผลต่อการตัดสินใจเลือกลงคะแนนเสียงให้กับผู้สมัครหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1.2 ท่านคิดว่าความมีมนุษยสัมพันธ์ของผู้สมัคร มีผลต่อการตัดสินใจเลือกลงคะแนนเสียงให้กับผู้สมัครหรือไม่ อย่างไร

.....
.....
.....
.....

1.3 ท่านคิดว่าประสิทธิภาพในการทำงานของผู้สมัคร มีผลต่อการตัดสินใจเลือกลงคะแนนเสียงให้กับผู้สมัครหรือไม่ อย่างไร

.....
.....
.....
.....

2. ด้านการรณรงค์หาเสียง

2.1 ท่านคิดว่าการรณรงค์หาเสียงโดยการปราศรัยหาเสียงบนเวที มีผลต่อการตัดสินใจเลือกลงคะแนนเสียงให้กับผู้สมัครหรือไม่ อย่างไร

.....
.....
.....
.....

2.2 ท่านคิดว่าการรณรงค์หาเสียงโดยการใช้วิทยุชุมชน การใช้เคเบิลทีวีหรือโทรทัศน์ท้องถิ่น มีผลต่อการตัดสินใจเลือกลงคะแนนเสียงให้กับผู้สมัครหรือไม่ อย่างไร

.....
.....
.....
.....

2.3 ท่านคิดว่าการรณรงค์หาเสียงโดยใช้สื่อโซเชียลออนไลน์ เช่น ไลน์ เฟซบุ๊กและอื่น ๆ มีผลต่อการตัดสินใจเลือกลงคะแนนเสียงให้กับผู้สมัครหรือไม่ อย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....

3. ด้านนโยบายของกลุ่ม

3.1 ท่านคิดว่าทางด้านนโยบายของกลุ่มมีความน่าสนใจและทำได้จริง มีผลต่อการตัดสินใจเลือกลงคะแนนเสียงให้กับผู้สมัครหรือไม่ อย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....

3.2 ท่านคิดว่าผลงานของกลุ่มพรรคเลือกตั้งในอดีตและปัจจุบัน มีผลต่อการตัดสินใจเลือกลงคะแนนเสียงให้กับผู้สมัครหรือไม่ อย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....

4. ด้านกลุ่มหัวคะแนน ผู้สนับสนุน

4.1 ท่านคิดว่าความเกรงใจต่อผู้มีบุญคุณ ญาติผู้ใหญ่ที่เคารพนับถือ มีผลต่อการตัดสินใจเลือกลงคะแนนเสียงให้กับผู้สมัครหรือไม่ อย่างไร

.....
.....
.....
.....

4.2 ท่านคิดว่าการบริจาคช่วยเหลือสบทบทุนตามงานพิธีและจัดงานเลี้ยงต่าง ๆ มีผลต่อการตัดสินใจเลือกลงคะแนนเสียงให้กับผู้สมัครหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

4.3 ท่านคิดว่าการเป็นเครือข่ายเพื่อนมิตรชิดใกล้กับกลุ่มหัวคะแนนและผู้สนับสนุน มีผลต่อการตัดสินใจเลือกลงคะแนนเสียงให้กับผู้สมัครหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

5. ด้านกระบวนการการทุจริตรูปแบบต่าง ๆ

5.1 ท่านคิดว่าการจ่ายเงินให้ประชาชนผู้ลงคะแนนในพื้นที่ของท่าน ทำให้มีผลต่อการตัดสินใจเลือกลงคะแนนเสียงให้กับผู้สมัครหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

5.2 ท่านคิดว่าในพื้นที่ของท่านมีการใช้การพนันแบบต่าง ๆ เกี่ยวกับการเลือกตั้งหรือไม่ และทำให้มีผลต่อการตัดสินใจเลือกลงคะแนนเสียงให้กับผู้สมัคร อย่างไร

.....

.....

.....

5.3 ท่านคิดว่าในพื้นที่ของท่านมีการเวียนเทียน และให้ผู้มีสิทธิออกเสียงมาลงคะแนนเสียงซ้ำหรือไม่ และทำให้มีผลต่อการตัดสินใจเลือกลงคะแนนเสียงให้กับผู้สมัคร อย่างไร

.....

.....

.....

5.4 ท่านคิดว่าในพื้นที่ของท่านมีการย้ายทะเบียนบ้านเพื่อมาลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง โดยเฉพาะหรือไม่ และทำให้มีผลต่อการตัดสินใจเลือกลงคะแนนเสียงให้กับผู้สมัคร อย่างไร

.....

.....

.....

5.5 ท่านคิดว่าในพื้นที่ของท่านมีการติดสินบนเจ้าหน้าที่หรือไม่ และทำให้มีผลต่อการตัดสินใจเลือกลงคะแนนเสียงให้กับผู้สมัคร อย่างไร

.....

.....

.....

5.6 ท่านคิดว่าในพื้นที่ของท่านมีการทำร้าย การกีดกันคู่แข่งในการเลือกตั้งหรือไม่ และทำให้มีผลต่อการตัดสินใจเลือกลงคะแนนเสียงให้กับผู้สมัคร อย่างไร

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ/ ปัญหาและอุปสรรค ที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งนายกเมือง
พัทยา

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณในความร่วมมืออย่างสูงยิ่ง
ภัทรภร กลิ่นสุคนธ์
นิติศาสตรมหาบัณฑิต รุ่นที่ 4
คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา

ภาคผนวก ข

ผลการทดสอบการมั่นคงเชิงเนื้อหาของข้อมูล

ตารางที่ 23 ผลการทดสอบการแม่นยำเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ ผลการทดสอบความแม่นยำเชิงเนื้อหาของเครื่องมือแบบสอบถาม (The questionnaires) งานวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา” (Factors influencing the votes of elected mayor of pattaya city)

ประเด็นที่ ต้องการวัด	ข้อความ	ความสอดคล้อง			
		สอดคล้อง	ไม่ แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง	IOC= $\sum \frac{R}{n}$
1. ด้าน คุณสมบัติ ส่วนตัวของ ผู้สมัคร	1.1 บุคลิกภาพ รูปร่าง หน้าตาของผู้สมัคร มีผลต่อการตัดสินใจ ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง	3	0	0	1
	1.2 มนุษย์สัมพันธ์ของผู้สมัคร มีผลต่อการ ตัดสินใจ ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง	3	0	0	1
	1.3 ประสบการณ์ในการทำงานของผู้สมัครมี ผลต่อการตัดสินใจ ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง	3	0	0	1
2. ด้านการ รณรงค์ หา เสียง	2.1 การปราศรัยหาเสียงบนเวที มีผลต่อการ ตัดสินใจ ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง	3	0	0	1
	2.2 การใช้วิทยุชุมชน การใช้เคเบิลทีวีหรือ โทรทัศน์ท้องถิ่นมีผลต่อการตัดสินใจ ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง	3	0	0	1
	2.3 การใช้สื่อโซเชียลออนไลน์ เช่น ไลน์ เฟ ซบุ๊กและอื่น ๆ มีผลต่อการตัดสินใจ ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง	3	0	0	1
3. ด้าน นโยบาย ของกลุ่ม	3.1 นโยบายของกลุ่มมีความน่าสนใจและทำ ได้จริงมีผลต่อการตัดสินใจ ลงคะแนนเสียง เลือกตั้ง	3	0	0	1
	3.2 ผลงานของกลุ่มในอดีตและปัจจุบัน มีผล ต่อการตัดสินใจ ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง	2	0	0	0.6

ตารางที่ 23 (ต่อ)

ประเด็นที่ ต้องการวัด	ข้อความถาม	ความสอดคล้อง			
		สอดคล้อง	ไม่ แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง	IOC= $\frac{\sum R}{n}$
4. ด้านกลุ่ม หัวคะแนน ผู้สนับสนุน	4.1 ความเกรงใจต่อผู้มีบุญคุณ ญาติผู้ใหญ่ที่ เคารพนับถือ มีผลต่อการตัดสินใจ ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง	2	0	0	0.6
	4.2 การบริจาคช่วยเหลือสบทบทุนตามงาน พิธีและจัดงานเลี้ยงต่าง ๆ มีผลต่อการ ตัดสินใจ ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง	2	0	0	0.6
	4.3 การเป็นเครือญาติ เพื่อนมิตรชิดใกล้กับ กลุ่มหัวคะแนน ผู้สนับสนุน มีผลต่อการ ตัดสินใจ ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง	3	0	0	1
5. ด้าน กระบวนการ การทุจริต รูปแบบ ต่าง ๆ	5.1 การจ่ายเงินให้ประชาชนผู้ลงคะแนนมี ผลต่อการตัดสินใจ ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง	3	0	0	1
	5.2 การใช้การพนันแบบต่าง ๆ เกี่ยวกับการ เลือกตั้งมีผลต่อการตัดสินใจ ลงคะแนนเสียง เลือกตั้ง	3	0	0	1
	5.3 การเวียนเทียน การให้ผู้มีสิทธิออกเสียง มาลงคะแนนเสียงซ้ำ มีผลต่อการตัดสินใจ ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง	2	0	0	1
	5.4 การย้ายทะเบียนบ้านเพื่อมาลงคะแนน เสียงเลือกตั้ง มีผลต่อการตัดสินใจ ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง	3	0	0	1
	5.5 การติดสินบนเจ้าหน้าที่ มีผลต่อการตัดสินใจ ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง	3	0	0	1
	5.6 การทำร้าย การกีดกันคู่แข่ง มีผลต่อการ ตัดสินใจ ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง	3	0	0	1

ตารางที่ 23 (ต่อ)

ประเด็นที่ต้องการวัด	ข้อความ	ความสอดคล้อง			
		สอดคล้อง	ไม่ แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง	IOC= $\frac{\sum R}{n}$
6. โดยสรุปแล้ว ท่าน (ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง) ได้ลงคะแนนให้ผู้สมัครที่ได้รับคะแนนสูงสุด เป็นอันดับที่ 1 ชื่อ นายอิทธิพล คุณปลื้ม ให้น้ำหนัก (.....%)		2	0	0	0.6
7. โดยสรุปแล้ว ท่าน (ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง) ได้ลงคะแนนให้ผู้สมัครที่ได้รับคะแนน เป็นอันดับที่ 2 ชื่อ นายอุดมศักดิ์ ชื่นครุฑ ให้น้ำหนัก (.....%)		2	0	0	0.6

ภาคผนวก ค
ค่าความเชื่อมั่น
ทดสอบ (Try out)

Case Processing Summary

	N	%
Valid	30	100.0
Cases Excluded ^a	0	.0
Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.785	24

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
บุคลิกภาพ	58.00	22.917	30
มนุษยสัมพันธ์	75.33	14.016	30
ประสบการณ์	75.33	13.642	30
การปราศรัย	67.02	14.376	30
การใช้วิทยุชุมชน	60.00	18.708	30
การใช้สื่อโซเชียล	54.83	17.689	30
นโยบายของกลุ่ม	74.20	15.577	30
ผลงานของกลุ่ม	73.83	14.837	30
เกรงใจผู้มีบุญคุณ	46.67	24.045	30
บริจาคช่วยเหลือ	44.37	19.704	30
การเป็นเครือข่าย	50.17	22.030	30
การจ่ายเงิน	42.50	33.752	30
การใช้การพนัน	21.83	20.278	30
การเวียนเทียน	16.93	15.349	30
การย้ายทะเบียนบ้าน	22.03	20.075	30
การติดสินบน	29.17	29.829	30
การทำร้าย	24.70	25.016	30
คะแนนอันดับ1	73.33	19.841	30
คะแนนอันดับ2	24.33	25.008	30

Scale Statistics

Mean	Variance	Std. Deviation	N of Items
934.58	36579.346	191.257	19

Intraclass Correlation Coefficient

	Intraclass Correlation ^b	95% Confidence Interval		F Test with True Value 0			
		Lower Bound	Upper Bound	Value	df1	df2	Sig
		Single Measures	.186 ^a	.109	.315	5.339	29
Average Measures	.813 ^c	.699	.897	5.339	29	522	.000

Two-way mixed effects model where people effects are random and measures effects are fixed.

- a. The estimator is the same, whether the interaction effect is present or not.
- b. Type C intraclass correlation coefficients using a consistency definition-the between-measure variance is excluded from the denominator variance.
- c. This estimate is computed assuming the interaction effect is absent, because it is not estimable otherwise.

ภาคผนวก ง
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

Regression

(ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง ผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1)

Variables Entered/Removed^a

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	ด้านรณรงค์หาเสียง	.	Stepwise (Criteria: Probability-of-F-to-enter <= .050, Probability-of-F-to-remove >= .100).
2	ด้านกระบวนการ ทุจริต	.	Stepwise (Criteria: Probability-of-F-to-enter <= .050, Probability-of-F-to-remove >= .100).
3	ด้านคุณสมบัติ	.	Stepwise (Criteria: Probability-of-F-to-enter <= .050, Probability-of-F-to-remove >= .100).

a. Dependent Variable: คะแนนอันดับ 1

Model Summary^d

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.461 ^a	.213	.211	20.318
2	.488 ^b	.238	.234	20.010
3	.501 ^c	.251	.245	19.867

a. Predictors: (Constant) ด้านรณรงค์หาเสียง

b. Predictors: (Constant) ด้านรณรงค์หาเสียง ด้านกระบวนการทุจริต

c. Predictors: (Constant) ด้านรณรงค์หาเสียง ด้านกระบวนการทุจริต ด้านคุณสมบัติ

d. Dependent Variable: คะแนนอันดับ 1

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	44253.249	1	44253.249	107.195	.000 ^b
	Residual	163893.163	397	412.829		
	Total	208146.411	398			
2	Regression	49585.307	2	24792.654	61.919	.000 ^c
	Residual	158561.104	396	400.407		
	Total	208146.411	398			
3	Regression	52234.301	3	17411.434	44.111	.000 ^d
	Residual	155912.110	395	394.714		
	Total	208146.411	398			

a. Dependent Variable: คะแนนอันดับ1

b. Predictors: (Constant) ด้านรณรงค์หาเสียง

c. Predictors: (Constant) ด้านรณรงค์หาเสียง ด้านกระบวนการทุจริต

d. Predictors: (Constant) ด้านรณรงค์หาเสียง ด้านกระบวนการทุจริต ด้านคุณสมบัติ

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized	t	Sig.
		B	Std. Error	Coefficients Beta		
1	(Constant)	32.446	4.031		8.049	.000
	ด้านรณรงค์หาเสียง	.674	.065	.461	10.354	.000
2	(Constant)	29.447	4.054		7.264	.000
	ด้านรณรงค์หาเสียง	.651	.064	.446	10.118	.000
	ด้านกระบวนการทุจริต	.186	.051	.161	3.649	.000
3	(Constant)	21.189	5.135		4.127	.000
	ด้านรณรงค์หาเสียง	.584	.069	.400	8.469	.000
	ด้านกระบวนการทุจริต	.177	.051	.154	3.507	.001
	ด้านคุณสมบัติ	.172	.066	.122	2.591	.010

a. Dependent Variable: คะแนนอันดับ1

Excluded Variables^a

Model		Beta In t	Sig.	Partial Correlation	Collinearity Statistics Tolerance	
1	ด้านคุณสมบัติ	.133 ^b	2.775	.006	.138	.854
	ด้านกระบวนการทุจริต	.161 ^b	3.649	.000	.180	.991
2	ด้านคุณสมบัติ	.122 ^c	2.591	.010	.129	.851

a. Dependent Variable: GetTopScore

b. Predictors in the Model: (Constant) ด้านรณรงค์หาเสียง

c. Predictors in the Model: (Constant) ด้านรณรงค์หาเสียง ด้านกระบวนการทุจริต

Regression

(ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง ผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 2)

Variables Entered/Removed^a

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	ด้านกลุ่มหัวคะแนน	.	Stepwise (Criteria: Probability-of-F-to-enter <= .050, Probability-of-F-to-remove >= .100).
2	ด้านนโยบายของกลุ่ม	.	Stepwise (Criteria: Probability-of-F-to-enter <= .050, Probability-of-F-to-remove >= .100).

a. Dependent Variable: GetSecondTopScore

Model Summary^c

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.257 ^a	.066	.064	26.950
2	.339 ^b	.115	.110	26.272

a. Predictors: (Constant) ด้านกลุ่มหัวคะแนน

b. Predictors: (Constant) ด้านกลุ่มหัวคะแนน ด้านนโยบายของกลุ่ม

c. Dependent Variable: GetSecondTopScore

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	20453.757	1	20453.757	28.161	.000 ^b
	Residual	288348.624	397	726.319		
	Total	308802.381	398			
2	Regression	35466.214	2	17733.107	25.691	.000 ^c
	Residual	273336.167	396	690.243		
	Total	308802.381	398			

a. Dependent Variable: GetSecondTopScore

b. Predictors: (Constant) ด้านกลุ่มหัวคะแนน

c. Predictors: (Constant) ด้านกลุ่มหัวคะแนน ด้านนโยบายของกลุ่ม

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error			
1	(Constant)	12.168	3.291		3.698	.000
	ด้านกลุ่มหัวคะแนน	.324	.061	.257	5.307	.000
2	(Constant)	34.440	5.753		5.986	.000
	ด้านกลุ่มหัวคะแนน	.460	.066	.366	6.943	.000
	ด้านนโยบายของกลุ่ม	-.387	.083	-.246	-4.664	.000

a. Dependent Variable: GetSecondTopScore

Excluded Variables^a

Model		Beta In	t	Sig.	Partial Correlation	Collinearity Statistics Tolerance
1	ด้านนโยบายของกลุ่ม	-.246 ^b	-4.664	.000	-.228	.805

a. Dependent Variable: GetSecondTopScore

b. Predictors in the Model: (Constant) ด้านกลุ่มหัวคะแนน